

*With best compliments of the editor
to Mr. H. R. de V. Gnanawarden*

THE
RAJĀVALIYA

OR

A HISTORICAL NARRATIVE OF
SINHALESE KINGS

FROM

Vijaya to Vimala Dharma Surya II.

EDITED BY

REV. WATUWATTE PAMANANDA BHIKKHU,

DHARMAPPRASADAYA,

COLOMBO.

PUBLISHED BY

R. P. WEERASINGHA.

AT

MAHA-BODHI PRESS.

**2466.
1923.**

සංඥා පනිය.

“රුජවලි” යනු රජ පරම්පරාව යන අර්ථය. එබැවින් තත් පරම්පරාව සම්බන්ධ කරුණු ප්‍රකාශවන පොතක් බැව් පැහැදිලිවේ. දඹදිව ලාටරට සිංහපුරයෙහි විසූ සිංහබාහු නම් රජුගේ අතිජන පුත් සත්සියයක් පිරිවර ජනයා හා සමග ශ්‍රී සුගත තථාගත සම්මාසම්බුදු රජුණන් වහන්සේගේ පරිනිව්‍යාණ දිනයෙහි මෙම ලක්දිව් පැමිණ අති භයබ්බරවූ යක්ෂ මථනය කළ විජය රජද ඔහු මල් සුමිත්‍ර රජද ඔහු පුත් ලක්දිව රජපැමිණි පඬුවස්දෙව් රජද ඔවුන්ගේ දරු මුහුබුරු පරම්පරාවද සිංහල නම් වෙති. ඔවුන්ගේ නිවාසයට හෙතුවූ බැවින් මෙම ලබ්‍යා විපයද සිංහලවිප නම් විය. ඔවුන්ගේ භාෂාවද සිංහල භාෂාව නම් වේ.

ලක්දිව පළමුවෙනිවර රාජපදප්‍රාත සිංහල ජනතාවගේ ආදි කතෘකිය ඉසුලුවා වූ විජය රජතුමා ආදි කොට දෙවෙනි රාජසිංහ රජුගේ අවෑමෙන් රජ පැමිණි දෙවෙනි විමලධම්පසියා රජතුමාගේ කාලය දක්වා ලබ්‍යාරාජප්‍රියට පැමිණි රාජේන්ද්‍රයාගේ වංශ පරම්පරාව (ආවලිය) මෙයින් ප්‍රකාශවේ. රුජවලි පුස්තකය පොත් කීපයක්ම අපට බැලීමට ලැබුණේ නමුත් මෙම ඉතිහාස ග්‍රන්ථය කළ කතෘවරයාගේ නාමය ඉන් එක් පොතකවත් සඳහන්වී නොමැති බැවින් කවරකලෙක කවර පරිවරයකු විසින් කරන ලද දැයි නිශ්චය කළ නොහැක. ශත වර්ෂ බුබු වර්ෂ ක්‍රියා වර්ෂයක වර්ෂය ව්‍යවහාර කිරීම කරුණකොටගෙන මෙය කරන ලද්දේ එකම කතෘකෙනෙක්මයයි නිශ්චය කිරීමට අපහසු බව පළමුවෙන් ශුඛකළ මුද්‍රිතුවා සඳහන්කර තිබේ. නමුත් එය වර්ෂ ව්‍යවහාරයෙන් පමණක් එසේ සිතීම කිසිසේත්ම යුක්තියුත නොවේ. මෙය සිලු වූ නොවූද නිරුක්ති ක්‍රමෝපද්‍රව්‍යවූ පද යොජනාදී අව්‍යක්තවූ භාෂාරීතින් සම්පාදිතව තිබෙන බැවින් ශබ්ද ශාස්ත්‍රාදියෙහි පටුතරභාවයෙන් තොරවූ සාමාන්‍ය උගත කුගේ කෘතියකැයි යුක්ති සහිතව සිතීමට ඉඩ තිබේ. මෙහි සඳහන් දේශ ගඟණවූ බොහෝ පාඨයෝ රුජවලි නිකායසංග්‍රහ මහාවංශාදී ඉතිහාස ග්‍රන්ථලට සසඳා බලා සුඛකළ බවත් මෙහි ප්‍රකෘත බොහෝ කරුණු අපගේ අදහස් පරිදි වෙනස් කරමින්

සුඛකෙළේ නම් අමුතුව පොතක් වශයෙන් විය හැකි බැවින් රාජ වලි පොත් කීපයක්ම එකට සසඳා බලා සමානව පැහෙන පාඨයෝ වෙනස් නොකොට ඒ පොත්වල විද්‍යමානාකාරයෙන්ම යෙදුබවත් පසුවස්දෙව් රජතුමාට වැදුන දිවිදෙස් ගැන පෙන්වා තිබෙන පාඨයෝ බොහෝ රාජවලි පොත්වලම ඒකාකාරව සඳහන්වී තිබෙන බැවින් කාරණය පිළිගත නොහැකි වුවත් එකී පරිද්දෙන්ම යෙදු බවත් සඳහන් කරමි. මේ වර සකස්කිරී මෙහිදී ඇතිවූ දුෂ්කරතා ගැන සලකාබලනකල මේ පොත පළමු වෙතිවර ගුඛියට පැමිණෙව් රජවාසල මුදලි මනත්‍රිවූ බී. ගුණ සේකර මහතාණන්ට පැසසිය යුතුමය.

මෙය සකස්කිරීමෙහිදී මාතර බඩුවිටි ඩී. ජී. අභයගුණරත්න පඩිතුමා අවසාන ගුඛිපත්‍රාවලෝකනය කිරීමෙන් පෝර්ම හතරක වැඩ අවසානවේගන යනාතර එතුමාට වැලඳී බලවත් ජීවරොගය කරණකොට ගෙන වම් 1923ක්‍රි මැයිමස 18 වෙනි දින එතුමා සංගීතප්‍රාන්තයෙන් ඉතිරි පාඨ ගුඛිය අපවිසිත්ම කරන ලදී. මෙතුමාගේ අභාවය සකල ලාභිකික මහජනතාවට සහ විශේෂ වශයෙන් අපට මහත් පාඩුවක්බව කනගාටු සහිතව ගුණ සැලකීම් වශයෙන් මෙහි සඳහන් කරමු.

නවද මෙය ගුඛිකිරීම පිණිස උඩරට පළාතෙන් පොත්පත් සපයාදීමෙන් අපට විශේෂාධාර කළ දැනට කොළඹ ආනන්ද මහා ශාස්ත්‍රශාලාවෙහි පාලි සිංහල භාෂාවන් ඉගැන්වීමෙහි ආචාර්ය පදවියක් ධරන ගරු විල්අමුණේ ධම්මකීර්ති සථවිර පාදයන් වහන්සේටද අපගේ අවබෝධය සතුනිය පුදකරමු.

මේවගට-ආචාර්ය ව්‍යවත්තේ

පෙමානන්දයති.

W. Pemananda.

වස 2466 ක්‍රි. වූ ඔක්තෝම්බර් මස 1 වෙනි දින

1923

කොළඹ දෙමටගොඩ ධම්මප්‍රාසාදයෙහි දීය.

රාජාවලියෙහි සඳහන්වූ ලක්දිව රජකළ රජවරුන්ගේ නාම ලේඛනය

—+8+—

(ක්‍රිස්තු වර්ෂයට පෙර රජකළ රජවරු.)		නාලය.		(පිළිගත හැකි වර්ෂිකයමය.)
සබ්බතාව.	නාම.	ව: ම: දි: (පිට) රජකළ ක්‍රමය.	ව: ම: දි:	
1	විජය.	38 — — 20	නම්මැත්තා-	38 — —
2	උපතිස්ස (අමෙති)	— — — „	උපතිස්ස	— — — —
3	පඬුවස්දේව.	32 — — „	එම	- 30 — —
4	අභය.	22 — — 22	එම	- 20 — —
5	පණ්ඩුකාභය.	70 — — 23	අනුරාධපුරය	70 — —
6	ගණතිස්ස	40 — — „		
7	මුවතිස්ස, (මුවසිව)	60 — — „	එම	- 60 — —
8	දෙවෙනි පෑතිස්ස.	40 — — 24	එම	- 40 — —
9	සුරතිස්ස.	10 — — 25	එම	- 10 — —
10	උතතිස්ස.	10 — — „	එම	- 10 — —
11	සෙන-ගුත්තික-අසරුවෝ දෙදෙන.	20 — — „	එම	- 22 — —
12	අසේල.	10 — — „	එම	- 10 — —
13	එලාර.	44 — — „	එම	- 44 — —
14	ගැමුණු.	24 — — 40	එම	24 — —
15	සබ්බ තිස්ස.	37 — — „	එම	- 18 — —
16	තුල්තා.	1 8 — „	එම	— — 1 —
17	ලැමැණි තිස්ස.	39 — — „	එම	- 9 8 —
18	වලභම්බා.	— 5 — „	එම	- — 5 —
19	පුලහත්ථි.	3 — — 41	එම	- 3 — —
20	බාහිය.	2 — — „	එම	- 2 — —
21	පතයමාර.	7 — — „	එම	- 7 — —
22	පිලයමාර.	— 7 — „	එම	— — 7 —
23	දාසිය.	2 — — „	එම	- 2 — —
	වුලභම්බා (දෙවෙනිවර)	12 — — „	එම	- 12 — —

(ක්‍රියා වර්ගය පසුව)		කාලය. පිළිගතහැකි වර්ග නියමය.			
අංකය.	නාම.	ව: ම: දි:(පව) රජකල නුවර. ව: ම: දි:			
24	මහදුෂ්ටයා නියා.	50	—	—	අනුරාධපුරය 14 — —
25.	මොරනාග.	12	—	—	එම — 12 — —
26	කුඩා නියා.	3	—	—	42 එම — 3 — —
27.	අනුලා සහ ඇගේ				
	වලලකයෝ.	3	4	—	එම — 4 3 —
28.	මහලන් නියා.	22	—	—	එම — 22 — —
29.	හාතිය I	18	—	—	එම — 28 — —
30.	මහදුෂ්ටයා (මානා)	12	—	—	43 එම — 12 — —
31.	අඛණ්ඩ.	9	—	—	එම — 9 — —
32.	කණිෂ්ඨ නියා.	3	—	—	43 එම — 3 — —
33.	පුලාහය නියා.	1	—	—	එම — 1 — —
34.	සිවලි.	—	4	—	එම — — 4 —
35.	ඉළනාග.	9	—	—	එම — 9 — —
36.	සඳු මුහුණ.	8	—	—	44 එම — 8 — —
37.	යසලාලක නියා.	7	8	—	එම — 7 8 —
38.	සුභ.	6	—	—	එම — 6 — —
39.	වසභ.	44	—	—	එම — 44 — —
40.	වත්තැසිනම්බප	3	—	—	45 එම — 3 — —
41.	ගජබා I	24	—	—	එම — 22 — —
42.	මහලුනා.	6	—	—	47 එම — 6 — —
43.	හාතිය නියා II	24	—	—	එම — 24 — —
44.	කණිවුත්.	28	—	—	එම — 28 — —
45.	පුළුනාග.	2	—	—	එම — 2 — —
46.	කුඩානාග.	1	—	—	එම — 1 — —
47.	සිරිනාග. I	19	—	—	එම — 19 — —
48.	මොහාර නියා.	22	—	—	එම — 22 — —
49.	අගයනාග	8	—	—	48 එම — 8 — —
50.	සිරිනාග II	2	—	—	එම — 2 — —
51.	විජය.	1	—	—	එම — 1 — —
52.	සබ්බ නියා. I	4	—	—	එම — 4 — —
53.	සබ්බබොධි I	2	—	—	එම — 2 — —
54.	මොහාගය.	13	—	—	එම — 13 — —
55.	(කලකැන්) දෙවත්. I	10	—	—	50 එම — 10 — —
56.	මහසෙන්.	24	—	—	එම — 27 — —
57.	කිත්තිරිමෙවන්.	28	—	—	51 එම — 28 — —

(ක්‍රිස්තු වර්ෂයට පසුව)		කාලය. පිළිගත් හැකි වර්ෂ නියමය.	
සබ්කාලය.	තාම.	ව: මා: දි: (පව) රජකළ නුවර	ව: මා: දි:
58. දෙවනිය II		9 — — 52 අනුරාධපුරය	9 — —
59. බුජස් රජ.		29 — — „ එම	— 29 — —
60. උපනිසා II		42 — — „ එම	— 42 — —
61. මහානාම		22 — — „ එම	— 22 — —
62. සෙන්සොත්.		— — 1 „ එම	— — — 1
63. සත්භාහක.		1 — — „ එම	— 1 — —
64. මිත්සෙන්.		1 — — „ එම	— 1 — —
65. දෙමළසත්දෙන.		27 — — „ එම	— 27 — —
66. දසෙන්කැලිය.		18 — — 53 එම	— 18 — —
67. කසුබු I		18 — — 53 සිගිරිය	18 — —
68. මුගලන් I		18 — — „ අනුරාධපුර	18 — —
69. කුමාරදසෙන්.		9 — — „ එම	— 9 — —
70. කිනිනියේන.		— 9 — „ එම	— — 9 —
71. මැදිසිව.		— — 25 „ එම	— — — 25
72. ලැමැණි උපනිසා III	1 6 —	„ එම	— 1 6 —
73. ලැමැණි අක්කෝ (සිලාකාල)	13 — —	„ එම	— 13 — —
74. දප්පල I	— 5 6 54	එම	— — 6 6
75. සුලුමුගලන්. II	20 — —	„ එම	— 20 — —
76. කුඩා කිත්සිරිමෙවන්.	— — 19	„ එම	— — — 1
77. සෙනෙවිමානා (මහනාග.)	3 — —	„ එම	— 3 — —
78. ලැමැණි සිභානා.	9 — —	„ එම	— 9 — —
79. අක්කෝ I	34 — —	„ එම	— 34 — —
80. කුඩා අක්කෝ.	10 — —	„ එම	— 10 — —
81. සබ්බ නිසා.	— 2 —	„ එම	— — 2 —
82. දලමුගලන්.	6 — —	„ එම	— 6 — —
83. අසිභාහක.	9 — —	„ එම	— 9 — —
84. අක්කෝ III	— 6 —	„ එම	— — 6 —
85. දෙවුනිය III	— 5 —	„ එම	— — 5 —
අක්කෝ III (දෙවෙනිවට)	16 — —	„ එම	— 16 — —
86. ලැමැණි දළප නිසා. I	12 — — 55	එම	— 12 — —
87. පැසුළු කසුබු II	9 — —	„ එම	— 9 — —
88. දපුළු රජ II	3 — —	අරුපු: සඟරානුගත	3 — —
89. ලැමැණි දළප නිසා II	9 — —	„ අනුරාධපුරය	9 — —
90. අක්කෝ IV	16 — —	„ එම	— 16 — —
91. ඉල්පිටිවසුදහන.	2 — —	„ එම	— 2 — —

(ත්‍රිසත්‍ය වර්ණනා පසුව)

කාලය. චිත්‍රිතනාහි වර්ණනාමය.

සංකීර්ණය.

නාමය.

ව: මා: දි: (පව) රජකළ නුවර ව: මා: දි:

92. හන්දිය.	— 6 —	අනුරාධපුරය	— 6 —
93. මහලාපානේ.	35 — —	එම	— 35 — —
94. අග්ගේ V	6 — —	එම	— 6 — —
95. කපුටු III	6 — —	එම	— 6 — —
96. මිහිඳු.	3 — —	එම	— 3 — —
97. අග්ගේ IV	40 — —	එම	— 40 — —
98. කුඩාඅග්ගේ VII	6 — —	පොළොන්නරුව	6 — —
99. සලමෙවන් මිහිඳු II	20 — —	අනුරාධපුර	— 20 — —
100. උදය (දප්පල II)	5 — —	එම	— 5 — —
101. මිහිඳු III	4 — —	එම	— 4 — —
102. අග්ගේ VIII	11 — —	එම	— 11 — —
102. දප්පල III	16 — —	බෙරමුණිය	16 — —
104. පැසුළුඅග්ගේ IV	3 — —	අනුරාධපුර	— 3 — —
105. සේන I	20 — —	පොළොන්නරුව	20 — —
106. මුගසින්සෙන් II	35 — —	එම	— 35 — —
107. උදය I	11 — —	එම	— 11 — —
108. කපුටු IV	17 — —	එම	— 17 — —
109. පැසුළුකපුටු V	10 — —	එම	— 10 — —
110. දප්පල IV	— 7 —	එම	— — 7 —
111. කුඩාදප්පල V	12 — —	එම	— 12 — —
112. උදය II	3 — —	එම	— 3 — —
113. සේන III	9 — —	එම	— 9 — —
114. උදය III	8 — —	එම	— 8 — —
115. සේන IV	3 — —	57 එම	— 3 — —
116. මිහිඳු IV	16 — —	එම	— 16 — —
117. සලමෙවන්	4 — —	එම	— 4 — —
118. සේන V	10 — —	එම	— 10 — —
119. මිහිඳු V	36 — —	අනුරාධපුර සහ කපුගල් නුවර	36 — —
120. මහලු විජයබාහු I	55 — —	පො:කරුව	— 55 — —
121. ජයබාහු	1 — —	58 එම	— 1 — —
122. වික්‍රමබාහු	21 — —	එම	— 21 — —
123. ගජබා II	22 — —	එම	— 22 — —
124. පරාක්‍රමබාහු	33 — —	එම	— 33 — —
125. විජයබාහු II	1 — —	59 එම	— 1 — —

(ක්‍රිස්තු වර්ෂයට පසුව)

කාලය. පිළිගතහැකි වර්ෂ නියමය.

සමයාම.	නාම.	ව: මා: දි: (පිට)	රජකළ නුවර.	ව: මා: දි:
126.	(කිලිංකෝස්ද) මිහිඳු VI	— — 5	පො. නරුව	— — 5
127.	කිනීනිනියානු.	9 — —	එම	— 9 — —
128.	පිරබාහු I	1 — —	එම	— I — —
129.	පිහුමබාහු II	3 — —	එම	— 3 — —
130.	වෝඩගංග	— 9 —	එම	— — 9 —
131.	ලිලාවතී.	3 — —	එම	— 3 — —
132.	සාහසමලල.	2 — —	එම	— 2 — —
133.	කලාණවතී	6 — —	එම	— 6 — —
134.	ධම්මාශෝක	1 — —	එම	— 1 — —
135.	අණ්ණිකඛ.	— — 17 59	එම	— — 17
	ලිලාවතී (නැවත)	1 — —	එම	— 1 — —
136.	ලොකේශ්වර	— 9 —	එම	— — 9 —
	ලිලාවතී (නැවතත්)	— 7 —	එම	— — 7 —
137.	පැරකුම්පසි.	3 — —	එම	— 3 — —
138.	මාස (කාලිඛ)	21 — — 60	එම	— 21 — —
139.	විජයබාහු III	4 — —	දඹදෙණිය	— 4 — —
140.	පරාක්‍රමබාහු II	35 — — 61	එම	— 35 — —
141.	විජයබා IV	2 — — 62	පො. නරුව	— 2 — —
142.	භුවනේශ්වරබාහු I	11 — — 63	දඹදෙණිය පව්ව දෙ නුවර	— 11 — —
143.	පරාක්‍රමබාහු III	5 — —	පො. නරුව	— 5 — —
144.	භුවනේශ්වරබාහු II	2 — —	කුරුකුණ	— 2 — —
145.	පණ්ඩිතපරාක්‍රමබාහු IV	— — —	එම	— — —
146.	භුවනේශ්වරබාහු III	— — —	එම	— — —
147.	විජයබාහු V	12 — —	එම	— 12 — —
148.	භුවනේශ්වරබාහු IV	7 — —	ගම්පහ	— 7 — —
149.	පරාක්‍රමබාහු V	5 — — 64	එම	— 5 — —
150.	පිහුමබාහු III	15 — —	එම	— 15 — —
151.	භුවනේශ්වරබාහු V	20 — —	එම	— 20 — —
152.	පිරබාහු II	21 — —	එම	— 21 — —
153.	ශ්‍රී පරාක්‍රමබාහු VI	52 — — 65	රහගම නුවර සහ කෝට්ටේ	— 52 — —
154.	ජයබාහු II †	2 — — 66	කෝට්ටේ	— 2 — —
155.	ශ්‍රීභුවනේශ්වරබාහු VI	7 — — 67	එම	— 7 — —
156.	පණ්ඩිතපරාක්‍රමබාහු VII	9 — —	එම	— 9 — —
157.	පිරපරාක්‍රමබාහු VIII	22 — —	එම	— 22 — —

† මෙතෙමේ සසුම්ප් කුමාර අවසානයෙහි දෙවනියක් රජාය කළේය.

(ක්‍රියා වර්ග පසුව)

සබ්බසාව. කාම.
 158. ධර්මපරික්‍රමානු IX
 159. විජයබාහු VIX

160. භූවනෙකබාහු VII

161. ධර්මපාල

162. මායාදුන්නේ

163. රාජසිංහ I

164. විමලධර්මසූරිය I

165. සෙනරත්

166. දේවරාජසිංහ II

167. විමලධර්මසූරිය II

කාලය. පිළිගතහැකි වර්ග නියමය.
 ව: මා: දි: (පිට) රජකළ නුවර. ව: මා: දි:

20 — — „ කෝට්ටේ - 20 — —

25 — — „ දෙවුන්දර සහ
කෝට්ටේ - 25 — —

17 — — „ කෝට්ටේ - 17 — —

12 — — 75 එම - 12 — —

30 — — „ සිතාවක - 30 — —

11 — — 78 එම - 11 — —

12 — — 87 සංකඩගල - 12 — —

30 — — 93 එම - 30 — —

50 — — 94 එම - 50 — —

— — — 95 එම — — —

ලඛිකාවේ සුළු ප්‍රදේශ ආණ්ඩුකල රජවරු.

කාම.	රජකළ නුවර.	පිට.
1. මාකා.	මාගම	24
2. යටාල කියා.	කැලැණිපුර	24
3. ගොයාගය	රුණමාගම	25
4. කාවන්තියා.	එම	25
5. කැලැණිකියා.	කැලැණිපුර	25
6. කිත්තිරිමේවන්	මානාසුල	51
7. වික්‍රමබාහු (කපුප්)	රුහුණ	57
8. මහලේ (මහලානකිති)	එම	57
9. වික්‍රම පණ්ඩිත	කළුතොට	57
10. ජගත්පාල.	රුහුණ	57
11. පරාක්‍රමපති.	එම	57
12. ලොකේශ්වර සෙනෙවි	කතරගම	57
13. විරඳලකේශ්වර.	මුහුදුබඩ *	64
14. සකලකලාවල්ල	උඩුගමපල	68
15. තනියවල්ල.	මාදම්පේ	68
16. ජයවීරබණ්ඩාර.	ගම්පල	69
17. විදිශේරජ.	පැලැද	76
18. එදිරිමාන්න සූරිය.	සත්කෝරළේ	79
19. ජයවීර.	සංකඩගල	90
20. කුමාරසිංහ.	ඌව	93
21. විජයපාල.	මාතලේ සහ ඌව	93

* කායරගමට ආසන්නව වාසයකළ බව පෙනේ.

රාජවලිය.

නමෝ නසු හඟවතො අරහතො
සමමාසමුබ්බසු.

නෙක රජ මේ ප්‍රහාරජ්ජව සුගතිරොදගත සුය්‍යී දිව්‍ය රජයාමෙන් සවණිණවර මාලිගාතුරෙහි සිංහාසනා රුසව යශෝ රජ මේ ප්‍රඥලිතවූ මහාබ්‍රහ්මරජශ්‍රීවිලාස යෙන් රජ පැමිණි මහාසම්මත නම් සුය්‍යීවංශොද්භූතවූ රජදිවාකරෙත්තමයා ආදිකොට රජවංශය ප්‍රකාශකොට දක්වනුලැබේ- හේ කෙසේදයත්?

මේ මහාහද්‍රකල්පය හටගන්නට පළමුව කෙළලක්‍ෂයක් සක්වල එකපැහැර යට අජවාකාශය දක්වා මහාපෘථිවිමෙරැපඵතාදිය ගින්නෙන් ද, එකකුහර ව නොසැදූ බෙරක්සේ නැසී සිටිකල නැවත හැමසතුන්ගේ පිතින් සමපතතිකර මහාමෙඝයක් වසින්ට පටන්ගනිති හෙද පළමුවෙන් හිදිකටු සුන්සාල්පමණ වැසි වැස ක්‍රමයෙන් හිදඬු සා වැස හුණදඬු පුවක්කදන්සේ වැසිධාරා වැස තල්කද පොල්කදන්සේ වැසිධාරාවැස ක්‍රමයෙන් ගවුදෙගවු තුන්ගවු පමණ වැසිපොදුධාරා වැස දහස් දෙදහස් යොදුන්වට වැසිපොදු ධාරා වැස ගින්නෙන් ද ගිය කෙළලක්‍ෂයක් සක්වල ශුඛාවාස බඹලොවදක්වා ජලයෙන් පිරී සිටිනේය. මෙසේ බඹ ලොවදක්වා පිරීසිටින ජලප්‍රවාහය සතියන්ගේ කුශලකම්බල යෙන් හටගත් වාතවෙගයෙන් දියබද අතික් සක්වලකට දිය බින්දුවක් පමණකුදු යානොදී පන්දුවක්සේ වාත බඩ්ඩනයෙන් පෙරළී පෙරළී දිය රදවා ක්‍රමක්‍රමයෙන් විශැලී විශැලී දියවර බොල්කෙරෙමින් පහත්බැස පළමු ශක්‍රහවතය පිහිටි තැනට ලං වේ. එකල පළමු බඹලොව පිහිටිතැන් බඹලොව පහළවේ දෙව් ලොව පිහිටිතැන් දෙව්ලොවපහළවේ, එකල අභස්සරාදී මතු බඹ තලවල වසන බ්‍රහ්මරාජයන් අතුරෙන් ඇතැම්කෙනෙක් ආයු ක්‍ෂයවීමෙන් හෝ පුණ්‍යක්‍ෂයවීමෙන් හෝ එයින් චූතව මහා බ්‍රහ්මය, බ්‍රහ්මපුරොහිතය, බ්‍රහ්මපාරිෂද්දය යන ප්‍රථමධ්‍යාන තුන් තල යෙහි උපදිත්. ඇතැම්කෙනෙක් පරතිර්මිතවශවතීතිය, තුඹ

තය, යාමය යනාදි දිව්‍යලෝකයන්හි උපදිත්. නැවත ජලය ක්‍රමයෙන් අඩුවීගොස් මිනිස්ලොව පිහිටනතැනට බටකල්හි යට අජවාකාය මඤ්ඤාය නවලක්ෂසැටදහසක් යොදුන් වාපොළොව පිහිටිය. ඒ වාපොළොව මත්තෙහි සාරලක්ෂඅසූදහසක් යොදුන් ගැඹුරැති ජලපොළොව පිහිටිය. ඒ මත්තෙහි එක්ලක්ෂවිසිදහසක් යොදුන් පමණ ඝනයැති ගල්පොළොව පිහිටිය. ඒ මත්තෙහි දෙලක්ෂසතලිස්දහසක් යොදුන් ඝන කඩ මහාබෝල්පොළොව පිහිටිය. එකල මුහුදු වුවමනා තැන් ගැඹුරැවිය. සක්වල වුවමනාතැන් ත්‍රිකුට සත්කුලපවු මහමෙර සක්වල ගල් පිහිටියේය මෙසේ මෙර හා සතරමහ දිවසින්වෙයි. එකල කෙළලක්ෂයක් සක්වල ලොඤ්ඤි මහා නරකයක්මෙන් එකාකුකාරව පවත්තේය ඉක්බිති බඹලො වින් බඹහු අවුත් මිනිස්ලොවටබැස තමන්තමන්ගේගරාලෝක යෙන් ඒකාලෝකකොට ප්‍රීතිසැප අනුභවකෙරෙමින් අහස්හිම ඇවිදිනාහුය. එකලට මේ කෙළලක්ෂයක් සක්වලෙහි දියබැස මේ මහා පෘථිවියෙහිපස් දඩුවැල්බෑ මියක රසමෙන් ඉතා මධුර වූ රසයෙන් යුක්තව පවත්තේ එකල බඹුන් අතුරෙන් එක් ලොල්වූ ලොහවූ සිත්ඇති බ්‍රහ්මයෙක් කැකැරූ පැණීමෙන් තිබෙන පොළොවෙහි පස්කලල් ඇඟිල්ලෙන් මදක්ගෙන දිවගා බලා ඉතා මධුරයේ දෑක. ඒ බ්‍රහ්මයා කුල්මත්ව මහා පෘථිවියෙහි පස් තෙමීම කන්ටවන. එකල ඔහුබලා සෙසුබඹහුද මහපොළොවෙහි රස කන්ටවන්න. මෙසේ බඹහු ඔවුනොවුන්හා සමව නොවෙනස්ව මහපොළොවෙහි පස්ම අනුභවකරන්නාහු සැට දහසක් හවුරුදු ඉක්මගියාහුය. මෙසේ සැටදහසක් හවුරුදු මහපොළොවෙහි අමාරස අනුභවකරමින් කල්යවනකල්හි බඹහු ලොහසිත් උපදවා මහාපෘථිවියේ මේ තොපටය මේ අපටයයි කියා දැනින් පවත් තමන් දිසාවට නතු කොට ගොඩකරගනිති, එවිට ඔවුන්ගේ බලවත් ලොහයෙන් පෘථිවිරසය අනනභීනවිය. දෙවැනිව ඔවුන්ගේ කුහලබලයෙන් ජීවත්වනපිණිස *භූමිපට්ට නම්වූ රත් කැවිලි නම් සතුවගියෙක් පහළුව එසින්ම පසළොස් දහසක් හවුරුදු සතුවූව අනුභවකොට එසින් ජීවත් වූ වාහුය. එකල බඹහු තවතවත් ලොහඋපදවා තම්පලා වතුමෙන් සීමා නියමකොට ඉන් තෝරාගනිති. ඉක්බිති ඒ සතුව ඔවුන්ගේ

* ඉහතතු කැකුළුවැනි, අමාරසවැනි, සතුවගියෙක් පහළුවිය, සි ලොකොක් පතභියෙහි කියාතිබේ.

ලොභය කරණකොටගෙන අන්තභීතව තුන්වැනිව ඉතාමධුරවූ හදුලතානම්වූ ලියජනියක් පහලවිය. එයින්ද පන්තිස් දහසක් හවුරුදු ඒ ලියජනිය අනුභවකලාත්‍රය. හදුලතානම්වූ ඒ ලියජනිය දුටුවිට ඒ ඒ තැනම කඩාකන හෙයින් සෙසුබඩහු අපද්‍රැදිරියෙහි තුබූ ලියජනිය “තොපිකවිදුසි” නියා වලකති. එකලඔවුන්ගේ බලවත් ලොභයනිසාම ඒ ලියජනිය අන්තභීතව සතරවැනිව ඔවුන්ට කප්රුකෙක් පහලවිය, එයින් ඒ සියල්ලම ගෙන දෙවිසිලිකයක් හවුරුදු සුවසේ රැකුණාහුය. දෙවිසිලිකයක් හවුරුදු එයින්ද රැකුණුකල්හි ඔවුන්ගේ ලොභය බලවත්සේ වඩුන් වඩුන් කප්රුකද අන්තභීතව පස්වැනිව කුඩුතැනි, දැනිතැනි, මුතුසේ, පිරිසුදු, මිහිරි, සුවදඇති ස්වයංජන හැල් පහලවිය. ඒ ස්වයංජනහැල්ගෙන පහලවූ මැණික් බදුන් හි ලා මැණික් උදුනැ නහා පිළියෙලවූ දිවබොජුන් වැනිවූ සුවද බත් අනුභව කරනකල්හි බඩහු හැමදෙනාගේම ශරීරාලෝකය අන්තභීතවිය, අහසින් යන සැබිතැනිවිය, භූමියෙහි ඇවිදිනා සුලුවිය. එකල ඔවුන් පන්තිස්දහසක් හවුරුදු කිසිම වෙනසක් නොවනසේ ස්වයංජන සුවද රත් හැල්සාලේබත් අනුභව කලාහුය. එතැන්පටන් ඔවුනොවුන් ලොභවශගව මේ තොප වය මේ අපවයයි නියා ක්ෂෙත්‍රවල්හි සීමානියමකලාහු. ඒ නියම කල සීමා ඉක්ම ඒ ඒ තැනින් සොරාගෙන කන්ටවත්හ. එසේ කන්තවුන්දක එතැන්පටන් උනුන්කෙරෙහි බඩ වෛරව සොර ගන්නවුන් කැට පහණ මුහුරු ආදියෙන් තලා මරා නියා විරුඬකෙරෙමින් ඔවුනොවුන්කෙරෙන් වෙනස්වූහ. මෙසේ සක්‍රියන් ආහාර අනුභවකරමින් වසනකල්හි ශරීරයෙහි ඕජස බහුලවීමෙන් ජලමලඋපත, ඒ ජලමල නික්මෙනු සදහා කලට හටගන්නා, පල මුකුළුසෙයින් ජලමලමායී බිඳි ඒ ඒ සත්‍රි පුරුෂ ලක්ෂණවය හටගත්තේය. ඇ තුමුන්ට නපුංසක ලිහුද හට ගත්තේය. එතැන්පටන් සත්‍රි පුරුෂයෙකු ව්‍යවහාර විය, එකල සක්‍රියෝ කල්යාණෙන් ලොභ වෙෂ මොහයන්ගෙන් හරිතවූහ, උනුන් කෙරේ විස්වස් නැතිවීමෙන් වෙනස්වූහ. ශරීරාලෝකය නැතිහෙයින් සනාඬකාරයෙන් මහත් දුකට පැමිණ හැම දෙනම එකසිත්ව නියන්නාහු ඇඟි සත්පුරුෂයෙහි මෙ තෙක්කල් අපගේ ශරීරාලෝකයෙන් මුළුලොව එකාලෝක කොට ඇවිද්දම්හ, එහි ප්‍රීතියම ආහාරකොටත් විසුම්හ, විසි තැනට අහසින් යම්හ, දුන් එක අත්බැවම අපගේ සිතෙහි උපන් ලොභ වෙෂ මොහයෙන් පෙර ඇති මේ හැම, අපට

දැන් අනුකූලතාවය, සෞඛ්‍යය තබා දැන් අනුකූලතාවය වසමන, එසින් අපට ආලෝකයක් ඇත්තම් ඉතා යහපතැයි කියා හැමදෙනම එකසිත්ව සිතූහ. එකල ඔවුන්ගේ පිතින් සිත්හා සමන සනාථකාරය විධිමත් කෙරෙමින් දෙසැලිස්දහසක් යොදුන් මත්තෙහි අයමින් පනස්යොදුන්හා විතරින් පනස් යොදුන්පමණ වූ ඔවුන්ගේ නිරුචිමන ඇතුළතින් සංකීර්ණය වන්නේය, පිටතින් දෘඩතාවය වන්නේය, එසෙසින් නිරුචිමන උෂණාකාර වන්නේය. ඒ නිරුචිමනද එකිනෙක දිගින් නවලක්ෂයක් නවලක්ෂයක් යොදුන් අඳුරු විධිමත්කර කෙරෙමින් ආලෝකපතුරුවා අහසෙහි පහළවී ගමන්ගන්නේය. එකදුඇතුළත සන්විසිලක්ෂයක් යොදුන් පලා යන ගමන්ඇති, එක්පාය ඇතුළත පන්දහසක් යොදුන් පලායන ගමන්ඇති, එක්විනාඩියක් ඇතුළත එක්සියපස්විසි යොදුන් ගෙවා පියන තරම් ගමන්ඇති, එක්නූස්මක්ගෙලාලන ඇතුළත පනස් යොදුන් පලායන තරම් ගමන් ඇතිව සිටගත, එකල හැම දෙනම එක්ව නිරුචිමනදක සතුටුව අප හැමදෙනම දැන් අනුකූලතාවය මිදුණමිහයි කියා සුයෂ්මලෝකයෙන් නිරුචිමන බලබලා නෙයියාබිම් කෙළිති, එවිට හැමදෙනම එක්ව කියන්නාහු, මෙතෙක්කල් අනුකූලව උනුම්හ, දැන් අපගේ *සුයෂ්ම රහසෙන්* නිරුචිමන පහළ වූ හෙයින් ඒ ආලෝකමණ්ඩලයට සුයෂ්මකෙලියෙහි නම්බුබුහ, මෙසේ පහළ වූ සුයෂ්මිතාය ඉතා දුරුවගියකල්හි පෙරසෙසින්ම අඳුරටපැමිණ, නිරුචිමන සිත් තවත් ආලෝකයක් පහළ වූයේ නම් ඉතා යහපතැයි සිතූහ, ඔවුන්ගේ සිත හා සමන සද්විමන පහළවිය, ඒදක අපගේ ඡන්ද්‍රය ලෙසට පහළ වූයේ සද්විමන නම්බුබුහ. නිරසද පහළ වූ දවස් හිම ඉදිරිපසුනොවී එකවිටම මහාමෙරු වනුවාට හිමවත්පමන දිවසින් කොදිවී සමුද්‍ර දෙදෙව්ලොව යනාදි සියල්ලම මැදිම් දින පසළොස්වක් පොහෝ දවස්හිම පහළවිය. මෙසේ අනන්‍යා පරිමාණ සක්වලට වඩා උතුම් වූ කෙලලක්ෂයක් සක්වලද ඊට වඩා උතුම් වූ දසදහසක් සක්වලද ඊටත් වඩා උතුම් වූ මේ මතුල් සක්වලද පිහිටා තිබෙන්නේය. මේ මතුල් සක්වලට වරින් සතිස්ලක්ෂ දසදහස් තුන්සිය පනස්යොදුන් ගල්පවුරද එහිමැද ත්‍රිකූටය පිට මහමෙරද පිහිටා තිබෙන්නේය. ත්‍රිකූටය නිස්දහ

* මහත්වූ සුරතාවය දක්වමින් සනාථකාරය දුරුකෙළිය. එහෙයින් මොහු සුයෂ්මය හඬ නම් බුබුහ, — ලොකොත්පතකියෙහිපෙන්.

සක් යොදුන් උසය. මහමෙරු පළිතය එක්ලක්ෂ අටසැට දහ සක් යොදුන් උසය, දසදහසක් යොදුන් වටය. මහමෙරුගි ශක්‍රභවනයද යට අසුරභවනයද පිහිටියේය. ත්‍රිකූටයට පිටින් මහමෙරුව වටකොට තාගභවනය පිහිටියේය. එකඑකට අඩු භාග මිටිව කුලපවුසනක් මෙරවට පිහිටා තිබෙන්නේය. මහ මෙරට නැගෙනහිර දිශාභාගයෙහි පන්සියයක් ක්ෂුද්‍ර දිවසින් පිරිවරකොට ඇති අවදහසක් යොදුන් පූළිවිදෙහය පිහිටියේය. දකුණුදිශාභාගයෙහි පන්සියයක් දිවසින් පිරිවරකොට ඇති දසදහසක් යොදුන් ජලබුච්ඡයද පිහිටියේය. බස්නාහිර දිශා භාගයෙහි පන්සියයක් දිවසින් පිරිවරකොට ඇති සත්දහසක් යොදුන් අපරගොයානය පිහිටියේය. උතුරු දිශාභාගයෙහි පන් සියයක් දිවසින් පිරිවරකොට ඇති අවදහසක් යොදුන් උතුරු කුරුදිවසිනද පිහිටියේය. මෙහි සතර දිවසින අතුරෙන් ජලබු ච්ඡය උතුම් වන්නේය. ජලබුච්ඡය දියෙන් ගොඩින් දසදහසක් යොදුන, ඉන් මුහුදට සාරදහසක් යොදුන් ගියේය, තුඩු සදහ දෙන් තුන්දහසක් යොදුන් මනුෂ්‍ය පථයවිය, අතින් තුන්දහස හිමාලයට ගියේය. ඒ හිමාලය වට සුවාසු දහසක් පළිතය, එකඑක පළිතය යොදුන් පන්සියයක් පමණ උසය. හිමාලය පිට අනවතැනවිල පිහිටියේය. හිමාලය මහා පළිතයෙන් ගංගා පන්සියයක ජලය අනවතැනවිලට වදින්නේය. වටපනස් යොදුන් ගා දෙසියයක් යොදුන් උසඇති මහාපළිත සතරක් විලවටකොට තිබෙන්නේය. අගින් නැම් විලවසා සිටිනේය. අනවතැනවිල දිගපුලුල ගැඹුර පනස්පනස්යොදුන් ඇත්තේය. ඒ විලවටා විල් සයක් පිහිටා තිබෙන්නේය. සිවුමහා ගංගාවෝද ඒ අනවතැනවිල වටා පිහිටියාහ. ඒ විලෙන් එක මුඛයක් සිංහමුඛය, එකක් ගජමුඛය, එකක් අශ්වමුඛය, එක මුඛයක් වෘෂභ මුඛය. දඹදිව මැදින් සිවුමහා ගංගා වැටුණාහ. මහා මුනින්ගේ හිසින් සොළීකරේ මැදින් ගංගානම්ගඟ වැටුණාහ. හිමාලයෙහි සුදශීනපළිතය, විත්‍රකූටපළිතය, කාල කූටපළිතය, ගනුමාදනපළිතය, කෙලාසකූටපළිතය, පිහිටා තිබෙන්නේය. එහි ගුහා තුනක් ඇත්තේය. එක ගුහාවක් රත්ලෙනය, එකක් අතතිලෙනය, එකක් රිදීලෙනය, එසේම පසේ බුදුන් වැඩවසන පන්සියයක් ආරාම ඇත්තේය. ගනුමා දෙවියන්ගේ විමානද ඒ හිමාලයෙහි මැටි තිබෙන්නාහ. ඒ දෙවියෝ පොහෝදිතයෙහි කෙලාසකූටයෙහි දෙවිදුන්ට බණ

දෙශනාකොට පින් දී ඒ විමන වෙසෙති. මෙයින් මේ දඹදිව පින්කෙතය. මේ දඹදිව සදෙව්ලොවටද වඩා උතුම් වන්නේය. මධ්‍යදෙශයෙහි බොධිමණ්ඩය උතුම් වන්නේය. බොධිමණ්ඩලයට නැගෙනහිර දිසාභාගයෙහි සියක් ගවු හියතැන කප්ඛලානම් නියම් ගමෙක් ඇත්තේය. ඒ ගමට නැගෙනහිර දිසාභාගයෙහි ඉතා මහත් සල්වාක්‍ෂයෙක් පිහිටියේය. බොධිමණ්ඩයට අනරි දිග්භාගයෙහි සලලවනිනම් ගංගාවෙක් ඇත්තේය. බොධිමණ්ඩයට දක්ෂිණදිසාභාගයෙහි පන්සියයක් ගවු හියකල ශෛත කර්ණිකා නම් නියම්ගමෙක් ඇත්තේය. බොධිමණ්ඩයට බස්නාහිරදිසාභාගයෙහි සසියයක් ගවු හියතැන චූතනම් බමුණුගමෙක් ඇත්තේය. බොමණ්ඩයට උතුරු දිග්භාගයෙහි පන්සියයක් ගවු හියකල උශිරධවජ නම් පළිතයෙක් ඇත්තේය. නැගෙනහිර කියනලද තල්ගස පටන් බමුණුගමට එක්දහස් දෙසියයක් ගවු ඇත්තේය. දකුණුදිග කියනලද ශෛතකර්ණිකායෙහි පටන් උතුරුදිග කියනලද උශිරධවජපළිතයට දහස් ගවු ඇත්තේය. මෙසේ අයම්න් තුන්සියයක් යොදුන් හා පුලු ලින් දෙසිය පනස් යොදුන් හා වටින් නවසියයක් යොදුන් ඇත්තේය.

මේ බොධිමණ්ඩයට පූජිදිසාභාගයෙහි හස්තිපුර නුවරය, මාතඛන නුවරය, සචීර නුවරය, සෞරාශ්‍ර නුවරය, පුණ්ඩරික නුවරය, කලිගු නුවරය, රුවන්ආකර නුවරයයි යනමේසත්තුවර පිහිටියේය. බොමණ්ඩයට අග්නිදිසාභාගයෙහි සැවැත්තුවරය, ජය තුරු නුවරය, සාගල නුවරය, කුසාවතී නුවරය, රුජගාන නුවරය, මිසුලුතුවරයයි යනමේ සත්තුවර සලලවනිගංගා දිසාවෙහි පිහිටියේය. බොධිමණ්ඩයට දකුණු දිසාභාගයෙහි අරිට්ඨපුරතුවරය, කුලසවුග නුවරය, අයොධ්‍යපුර නුවරය, ඉදිපත් නුවරය, කුරුරවය, බරණැස් නුවරය, කිඹුල්වත්පුර නුවරයයි යනමේ සත්තුවරද දකුණු දිසාභාගයෙහි පිහිටියේය. බොධිමණ්ඩයට බස්නාහිර දිසාභාගයෙහි සිංහබාහු නුවරය, අරිට්ඨපුර නුවරය, විසාලා මහනුවරය, කොසඹු නුවරය, පැලුලුප් නුවරය, කණි ගොඩ නුවරය, දන්තපුර නුවරයයි මේ සත්තුවර බස්නාහිර දිසාභාගයෙහි පිහිටියේය. චූතනම් බමුණුගමද මෙකී දිසාවෙහිම පිහිටියේය. බොධිමණ්ඩයට උතුරු දිසාභාගයෙහි උතතර පඤ්චාල නුවරය, රෝජගය, වසාවසා නුවරය, තක්සලානුවරය, කුසිනාරු නුවරය, තාමුපර්ණි නුවරය, ගොඩදෙශය, ගඬාර

දෙයෙය යනමේ අවමහනුවර උතුරු දිසාභාගයෙහි පිහිටියේය. මේ පන්තිස් නුවරට අයිතිව ලොවුතුරු බුදුන්හා වක්ඛවතීරජුන් හා මහධනසිටුවරුන් හා මහෙශාකාශදෙවියන් හා අසුමහසම්මන් හා පසේබුදුන් හා උපදනා ස්ථානයයි දතයුතු.

බංගාලදෙයෙය, අරමන රවය, වතුරවය, කොංගණරවය, කන්තකිරවය, සිංහුදෙයෙය, තීරංගලදෙයෙය, නෙපාලරවය, ගුජ්ර රවය, තීතුරරවය, දෙලුවර රවය, සබර රවය, වභිගරවය, වීරකුලීරවය, කලාභණරවය, අරණරවය, වෙතුරවය, කණ්ණිව රවය, ලාවරවය, පලලර රවය, භීරරවය, කාකරවය, කණ්ණි දෙයෙය, වුඛදෙයෙය, මාලවරවය, මලයුර රවය, පණ්ඩරදේයෙය, චීනය, මහාවිනය, කාශ්මීරය, යෝනකාදෙයෙය, බබුරුදෙයෙය, ප්‍රතිකාල්දේසය, යපාඤ්ඤය, අල්මඤ්ඤය, නලියානය, පෙල්වක්කය, රෝමිය, තොරමානය, ඩිරමානය, පාඨිරවය, සොලීරවය යන මේ රවවල ලොවුතුරු බුදුවරයන්හා වක්ඛවතීර රජවරුද නුපදිනාබැව් දතයුතුයි. මෙකපට බුදුවන්නට පෙරුම්පිරු පස්බුදුවරයන්ගෙන් කකුසද බුදුන් බුදුව දෙවෙනිව කෝතා ගමනම් බුදුන් බුදුව තුන්වෙනි කාශ්‍යප බුදුන් බුදුව සතරවැනිව ගෞතමනම් බුදුන් බුදුව පස්වෙනි මේමනෙය බුදුන් බුදුවන කල්හි මේ මහාහදුකල්පයයි නම්විය දසඅවුරුද්දෙහි සිට ආයු වැඩිගොස් අසඬියය පිරිසිටි කල්හි සත්ත්වයන්ගේ පාපකම්බහුල වීමෙන් ආයු අඩුවී දශඅවුරුදුවුව රොගාදියෙන් එකක් මුල්වීමෙන් සතුන් නැසියන කල්හි මේ අනරතුර අනතාකල්පයයි දතයුතුයි. පළමුව බඹ උපතසිට අනතාකල්පයට ලොවට රජ කළ රජතෙම මහා සම්මත නම්විය පළමුවන අනතාකල්පයෙහි සතර දිවයින අදුරුව උන් සත්ත්වයන්ට එළියදෙන්ටත් මේ කප පස් සම්මතවරයන් බුදුව තීරුදක් විදි සතහට නිවන්සැප දෙන්ටත් සුය්දිව්‍යපුත්‍රයා පහළව ලොවට එළියකළද උපන් පින්වත් කුමාරයා බඹ උපතින් පහළවූ මනුෂ්‍යයන් හැමදෙනා ගේ සම්මතයෙන් මහාසම්මත නම් රජකෙළේය. ඒ රජ තීරු රස් කලබක්සේ ආලොක ඇත්තේය. ආකාශයෙහි පළක්බැඳ සිට මහාජනයට අනුශාසනාකරන සාධි ඇත්තේය ඔහු සිය ලගින් සඳුන් සුවද විහිදෙන්නේය. සිඬවිද්‍යාධරයෝ සතරදෙනෙක් කවුගෙන රජුට සතරදිග රකවල්ගෙන සිටිති. ඔහුබැණ නැගිකල්හි මුඛයෙන් යොදුන් තැන් මහණෙල්මල් සුවද විහි දෙන්නේය. ඒ රජහට මෙසේවූ සාධිඇත්තේය. ජර පිළිකුල්

නැතිව අසඹියයක් අවුරුදු රජය කෙළේය. එකල සියලු සතුන්ට අසඹියයට ආයුෂය. ඒ අවධියට සිවුපාවෝ සිංහයා රජකමට ගත්තාහ. ඔහුද මත්ස්‍යයන්ට ආනන්දනම් මත්ස්‍යයා රජකළාහ.

මහා සමමත රජුපුත් රොජනම් රජ අසඹියයක් අවුරුදු රජකෙළේය. ඔහුපුත් වරරොජ නම් රජ අසඹියයක් අවුරුදු රජකෙළේය. ඔහුපුත් කලාණ රජ අසඹියයක් අවුරුදු රජ කෙළේය. ඔහුපුත් වරකලාණරජ අසඹියයක් අවුරුදු රජකෙළේය. ඔහුපුත් උපොසඨරජ අසඹියයක් අවුරුදු රජ කෙළේය. ඔහුපුත් මහාමකුරු රජ වක්‍රවතීරජව මහත්වූ ආඥා තෙජස් ඇතිව සත්ථුවන් වැසිවස්වා වරින් තිස්සොදුනක්පමණ රුවන්ධන ගොඩකරවා පුරවන්නේය. ඒ රජ මෙසේ මිනිස් ලොව බොහෝකලක් සුවවිඳ ඒ ආනවභාවයෙන්ම දෙවිලොව නැගී සතිය යනුකෙනෙකුන්ගේ ආයු පමණින් එක්සිය විසිනව කෙළ සැවලක්‍ෂයක් අවුරුදු දිවසැපත්විඳ නැවත එම ආනවභාවයෙන් මිනිස්ලොව බැස* ඒ ඇතුළුව අසඹියයක් අවුරුදු රජ කෙළේය. ඔහුපුත් වරමකුරු නම් රජ අසඹියයක් අවුරුදු රජකෙළේය. ඒරජ ඇමතියන් පඬුරැදි සතුටුකරමිසි සිතා පාද යන් ගැටීම කළුවට කැමැති සම්පත් පැතිරෙයි. ඔහුපුත් වරනම් රජ අසඹියයක් අවුරුදු රජකෙළේය. ඔහුපුත් උපවරනම් රජ අසඹියයක් අවුරුදු රජකෙළේය. ඔහුපුත් වෙනිස රජ අසඹියයක් අවුරුදු රජකෙළේය. ඒරජ එක ගුරුන්ගෙන් ශිල්ප උගත් කෝරකළානම් බමුණුට “අග්‍රපුරොහිත තනතුරු දෙමි”යි කියා ඔහුට බැණකපිල නම් පුරොහිතයන් බොරැකියා බාලකරවා කෝරකළා බමුණු මහලුකොට තනතුරු දෙමිසි කියා නුවර බෙර ලැබූහ. ඒ ඇසූ රජයවාසීන් “බොරැනම් සුදුදො භොසි, කළුදො භොසි, රතුදො භොසි, නිල්දො භොසි අද ඒ බලමාසි” රැස්වූකල්හි, කපිලරැසි වලක්ව වලක්වා නොවැළක ලොවට බොරැ උපදවා එකෙණෙහිම මහපොළොව ගැලී ඡන්දයෙන් අවිච්ඡයට ගියේය. බොරැ උපදවූ ඒ මේනිස රජහට පුත්‍රයෝ පස්දෙනෙක්වූහ කපිලරැසිහුගේ අනුශාසනාවූපරිද්දෙන් ඔවුන්ගෙන් එක්කෙනෙක් බරණැස පූජිතාග

* මිනිස්ලොව හා දෙවිලොවත් රජයාද එකම වම්ගණන අසඹියයක් බවත් දෙවිලොවින් බැස මිනිස්ලොව තනිත්තේ මඟල්උයතෙහි කලුරිය කළබවත් සබ්මිමාලකාරයෙහි කියාතිබේ.

යෙහි හඬපුරනුවර කරවාවිසිය. එක්කෙනෙක් දකුණුදිග්
 භාගයෙහි අඬපුරනුවර කරවාවිසිය. එක්කෙනෙක් බස්නා
 හිරි දිග්භාගයෙහි සිංහපුරනුවර කරවාවිසිය. එක්කෙනෙක්
 පශ්චිමදිග්භාගයෙහි දකුණුපුරනුවර කරවාවිසිය. එක්කෙනෙක්
 උත්තරදිග්භාගයෙහි උත්තර පඤ්චාලනුවරකරවාවිසිය. එකලට
 පළමුවියෙදු මේ මුසාවාදය ලොව පහළවිය. එතැන්පටන්
 දෙවියෝ රජුන් අරක්ගෙන නොසිටියාහ. එකල අරක් පිණිස
 දෙවියන් නොලදින් මල් රජකුමරුවෝ සතරදෙනෙක් රජුන්ට
 කඩු ගෙන අරක්ගෙන සිටියාහ. ඔවුන් සතරදෙනාගේ දරු
 මුනුබුරු සියදහස්ගණන් ඇතිවූහ. තව වැඩිව උපන් රජදරු
 වන්ට ආකර්ශණයෙහි තියුකතව දහස්ගණන් රජහු පැවැත්තා
 හසි දනවුතුයි. ඒ වෙනියරජුගේපුත් මහාමුච්ඡ්‍රය නම් රජ
 පියරජ පොළොවපලාගිලු හසින් බොරුනුපදවා පෙර රජකළ
 රජුන්කළ කාරිය නොවරදවා කොට අසඬියයක් අවුරුදු
 රජකෙළේය. ඔහුපුත් මුච්ඡ්‍රයරජ අසඬියයක් අවුරුදු රජ
 කෙළේය. ඔහුපුත් සඟර නම් රජ අසඬියයක් අවුරුදු රජ
 කෙළේය. ඔහුගේ සැටදහසක් පමණ පුත්‍රයෝ මුළු දඹදිව
 වෙනවෙනම සැටදහසක් පමණ රුජ්‍යයට උපදවා වෙනවෙනම
 චක්‍රවර්තීභවරූපයෙන් රජ්‍යය කොට මහාසම්මතරුජවංශ
 නමැති මහාලතායෙහි මල්පිටි වැනිගියාගේ රුජ්‍යය අසඬිය
 ගණන් වග්ග කළාහ. ඔවුන්ගේ වෙනවෙනම වග්ගපරම්පරායෙහි
 මුනුබුරු රජදරුවෝ දිසි කාලයක් ගියකල ඔවුනොවුන්ගේ
 භිග් විභාගය නොදැන වෙනවෙනම රුජ්‍යය ව්‍යවහාර කළාහ.
 පළමු හැම රජදරුවෝම මහාසම්මතරුජවංශයෙහියයි දැනගත
 යුතුයි. ඒ සැටදහසක් රජුන් අතුරෙන් සඟර නම් මහලු
 පින් අසඬියයක් හවුරුදු රුජ්‍යයකෙළේය. ඔහුගේ පුත්‍ර හගිරළු
 නම් රජ අසඬියයක් අවුරුදු රුජ්‍යය කෙළේය. ඔහුගේ පුත්‍ර
 හරහ නම් රජ අසඬියයක් අවුරුදු රුජ්‍යය කෙළේය. ඔහුගේ
 පුත්‍ර රුචි නම් රජ අසඬියයක් අවුරුදු රුජ්‍යය කෙළේය.
 ඔහුගේ පුත්‍ර සුරුචි නම් රජ අසඬියයක් අවුරුදු රුජ්‍යය
 කෙළේය. ඔහුගේ පුත්‍ර ප්‍රනාපරජ අසඬියයක් අවුරුදු රුජ්‍යය
 කෙළේය. ඔහුගේ පුත්‍ර මහාප්‍රනාප රජ තමබිසව් කුමාරයන්
 සත්මැසි කාලයෙහි මේ මහාප්‍රනාප රජ එතවේලායෙහි ආසන
 යෙන් නොනැගී පුතණුවන් වඩාගෙන උන්හසි කියා කොපව
 ඒ වරදට වධකයා ලවා ධම්පාලකුමාරයාගේ අතපය කප්පව,
 අභිමාල නම් වධකොට මරපිය. ඒරජ ඒ පවින් අවිචිමහානරක

සෙහි වැටුණේය. එතැන්පටන් ප්‍රාණඝාතය ලොවට පහළවිය. උපනුපත් අකුශලයෙන් බිඳීය නැතිව අනන්තවත වෙසෙනුත් නැවත රජදරුවන් අධාමික වන වෙසෙනුත් රජදරුවන්ගේ ආයුස ක්‍රමයෙන් අඩු වී වණිය අඩු ව ගියේය. මහාප්‍රතාප රජුගේ පුත්‍රයෙක්වූ පතාද රජ අසඬියයක් අවුරුදු රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුගේ පුත්‍රවූ මහාපතාද රජ සක්දෙව් රජුගේ තියොගයෙන් මිනිස්ලොව ඉපද සත්රුවන් මහපායක දස දහසක් නළුවන් හා සමඟ අසඬියයක් අවුරුදු රාජ්‍යයකෙළේය. ඒ මහාපතාද රජුගේ පුත්‍රවූ සුදසනි නම් රජ වඩුවහිත් රජව සත්රුවන්පාය සමානවූ දෙළොස් යොදුන් බරණැස් නුවර අසඬියයක් අවුරුදු රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුගේ පුත්‍රවූ තෙරු නම් රජ අසඬියයක් අවුරුදු රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුගේ පුත්‍රවූ මහාතෙරු නම් රජ අසඬියයක් අවුරුදු රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුගේ පුත්‍රවූ අර්චිසමන් රජ අසඬියයක් අවුරුදු රාජ්‍යය කෙළේය. මේ අටවිසි රජු මහාසමමත රාජ්‍යයෙන් පටන් අසඬියායුක්තව රාජ්‍යයකළ රජදරුවන් බැව් දහසූතුයි. අර්චිසමන් රජුගේ දරු මුනුබුරෝ අසඬියයක් ආයු නොලදින් කෙළගණන් ආයු වලද මියුලුනුවර රාජ්‍යය කළාහ. එහි රාජ්‍යයකරන මධ්‍යදෙව රජ ඉස කරකෙසක්දක එය කපුචාලවා උදුරුවා කපුචාට මහත් තනතුරුද මධ්‍යදෙව පුතුව රාජ්‍යයද පාවාදී මධ්‍යදෙව නම් අඹුරුගෙහි සුවාසුදහසක් හවුරුදු තපස්කොට¹ ආයුකෙළවර බ්‍රහ්මලොකයෙහි උපන්නා. ඒ රජු පටන් මහාසමමත යන නම පෙරළී. මධ්‍යදෙව වංශය විය. ඒ වංශයෙහි සුවාසුදහසක් දරු මුනුබුරු රජදරුවෝ පලමු කරකෙස දැකීමෙන් පෙරරජුන් කළ සිරිත් කොවරදවා රාජ්‍යය හැර තපස්කොට බ්‍රහ්මලොකයෙහි උපන්නෝයි. ඒ මියුලුනුවර එක එක රජ තුන්ලක්ෂ හිස් දහසක් හවුරුදු බැගින් ආයු වලද රාජ්‍යය කෙළේය. පසුව ජරා විලි පිලි දක බොහෝ රජු තපසට නොගියාහ. * ඒ මධ්‍යදෙව වංශය පෙරළී කෙළවර රාජ්‍යය කළ රජතෙමේ අශෝක නම් විය. ඔහුගේ පුත්‍රතෙමේ ප්‍රතාප යන නමින් රජවිය. ඔහුගේ පුත්‍රතෙමේ ඔක්කාන යන නමින් රජවිය. ඒ වංශය කුශධ්‍රැව වංශයයිද ව්‍යවහාර කළහ. මේ ඔක්කාන වංශයෙහි අජය, දශරථය, ගුමය, යනාදී වූ ලක්ෂයක් රජදරුවන් අතුරෙන්

1 අඹුරුගෙහි නොසිට නිමවනට ගියබැව් පෙනේ.

* (මිලනට] කලාර ජනකාදී අසුසාරදහසෙකැයි මහාවංශයෙහි කියනලදී.

සමහර කෙනෙක් පනස්දහසක් හවුරුදුය, සමහර කෙනෙක් සතලිස් දහසක් හවුරුදුය, සමහර කෙනෙක් තිස්දහසක් හවුරුදුය. සමහර කෙනෙක් විසිදහසක් හවුරුදුය සමහර කෙනෙක් පසළොස්දහසක් හවුරුදුය, සමහර කෙනෙක් දසදහසක් හවුරුදුය, සමහර කෙනෙක් පන්දහසක් හවුරුදුයයි මෙසේ ක්‍රමයෙන් බැසබැස ආයු වැලඳුවාහ. තවද එක්ලක්ෂයක් රජුන් අතුරෙන් කෙළවර විතිය ඔක්කාක නම් රජෙක්විය. ඔහුගේ පුත්‍ර පරම්පරාවෙන් ලදය හදදය, බන්ධය, කොරවය, වෙස්සනතරය, සිංහවාහනය යනාදිවූ ලක්ෂයක් රජදරුවන් රාජ්‍යය කරන කල්හි දසදහසක් අවුරුද්දෙහි පටන් ක්‍රමක්‍රමයෙන් ආයු බසින්නටවන. එයින් ඇතැම් රජදරුවෝ සාලපු ආයු වලද රාජ්‍යය කළාහ. ඒ වංශයෙහි කෙළවර සුන නම් රජුගේ පුත්‍ර වූ අට්ටිය යන නම් ඇති තෘතීය ඔක්කාක නම් රජෙක්විය. ඒරජු පන්සියයක් බිසෝවරුන් අතුරෙන් සොභාවතී නම් බිසව අගමෙහෙසුන්කොට ගත්ත. ඒ අග්‍රමහිමිකාවට දරුවන් නැතිගෙසින් අගමෙහෙසුන්කොට ගත් හස්තපාලා නම් බිසව පිරිමින් පුතුන් සතරදෙනකු හා දුන් පස්දෙනකු වදා කාලක්‍රියාකළාය. එකල අතික් බිසවක් අගමෙහෙසුන් කෙළේය. ඒබිසව තෘතීය ඔක්කාක රජහටදකොට ජනතු නම් පුත්‍රයකු වැදුවාය. ඒ කුමරු පස්මැසි වයසෙහි නහවා සුවදමල් පලඳවා ගෙනගොස් “හිමි නොපපුතු රුසිරු බලව”යි කියා රජුඅතට මල්දමක්සේකුමරු දැකින් ඔසවා වැඩු කල්හි ඒරජුකුමාරයා මගන්වූ ප්‍රේමයෙන් සිඹ සනසා පෙම් පතුරුවා දසහ මුවරද විසජ්ජනය කෙරෙමින් සිනාසෙන බිසවුන් මුහුණබලා මෙවැනි පුත්රුවනක් වදාදුන් නුඹට සිත්සේ කැමැති වරයක් ගනුවයි බිසවට කීහ. එසඳ බිසව හිමි මටදුන්වරය මා කැමැති දවසෙක ගනිමි කියා කුමාරයන් වැඩිහිටියසඳ රජුරුවන් සම්පයට පැමිණ, හිමි මටදෙමිසිකී වරය දෙත් නෙතිනම් මපුතුව රාජ්‍යය දෙවැසි කීවාය. එබසට රජ කීපි “කොළ වණ්ඩාලදව කලාවාක්ෂයන් වැනිවූ මපුතුන් සතර දෙනෙකු ඉන්දදී තිපුතුව රාජ්‍යය ඉල්වයිද”? කියා සිරිගනන් ගෙට වන. තවද කීපදිනක් ගියකල රජු ප්‍රියවාසයෙන් වසනසඳ බිසව කියන්නී “මහරජ නොපවැනි ධර්මිෂට රජුන්ට බොරු කීම සුදුසු නො වෙයි. පෙර බොරු කී රජ පොළොව

* යනිය ඔක්කාක රජතුමා සම්බන්ධව මහාවංශයෙහි කිසිවක් නොපෙනේ.

පළාගෙන ගියා කැසුද, තොපවැනි රජුන්ට බොරැකීම සුදුසු නොවෙයි. බමිමිඡරජ නොවෙයි කැමතිවර දෙමැයි පළමුව කියා දෑන් මා ඉල්ලුවිට නොදෙමිසි කිය”යි මෙසේ නොයෙක් වර කිතුබැණ රජය ඉල්වයි. මෙසේකල ඒරජ බොරැකි බසට ලජ්ජාඇතිව පිළිකුලක්සේ සිතාගෙන පළමුපුතුන් සතර දෙනා කැඳවා කියන්නාහු “මාගේ දරුවෙකි, සැයිරි මායමිදනී ජනතු කුමාරයාට මා ඉන්දදීම රජය පාවාදීපිමි. එබැවින් කෙපි මාගේ වල්විදුනාව හා නළල්පට හා මතුල්කඩුව හා රුවන් මිරිවැසි හා දළුපුඩු සේසත හා මෙපමණක් තිබියදී තොප කැමැති රන්රුවන් ඇරගෙන කැමැති සෙනහ කැමැති පිරිසගෙන මෙකුචර නොසිට කැමැති තැනකට යව”යි කියා පුතුන් සතරදෙන සිඹ සතහා තුරැලුකරගෙන කඳුඑවතුරැවා යන්ට සමුදුන්න. එකල ඒ කුමාරවරැ සතරදෙන පියරජු වැද අවසරගෙන කැමැති පමණ රන්රුවන්ගෙන කැමැති පිරිස ගෙන නුවරින් නික්මුණහ ඒ රජුගේ දුවරැ පස්දෙනාද එපවත්අසා අප මල්බැකුමරැවෝ රටින් යෙත්තම් අපි කවුරැන් බලා ඉදුමෝදුසිකියා වැසිමහලු කුමරිය හා බාලකුමාරිකාවෝද කැමැති සහිත් පිරිවරගෙන නික්මුණහ. එකල නුවර අසුරයන් වන් ශක්‍රපුරය සේද අලපත දියත්තක් සේද ඇලැලී ගියේය. අපගේ රජදරැවෝ රටින් යෙත්තම් අපි කවුරැන්බලා ඉදිමෝදුසි කියා සුවහස් ගණන් ඇමැතියෝ නික්මුණහ. බ්‍රාහ්මණයන් හා මහාධනසිටුවරැද නික්මුණහ. වෙළෙඳුන්ගේද දහස්ගණන් නික්මුණහ. පළමුවන දවස සතරගව්වක් පිරිසිටි පිරිසවිය. දෙවනදවස අටගව්වක් පිරිසිටි පිරිසවිය. තුන්වන දවස දෙළොස්ගව්වක් පමණ පිරිසිටි පිරිසවිය. ඒ තුන්වන දවස් රජකුමරැවෝ බරණැසට අගනිදිග්හාගයෙහි වනමැද යොදුන්ගණන් ඇවිද ඔවුනොවුන්හා සමඟ කථාකොට ඇපි දඹදිවින් කැමැති නුවරක් බලෙන් ගත්තෙමුනම් ඒ අපට සුදුසු නොවෙයි, ඒ අපට පිළිකුලෙකැයි සිතා අපේ ඔකකාකවංස යට නුවරක් කරවන්නට සුදුසු බිමක් බලමිගසි කියා එක්තැනෙක සෙනෙහසිටුවා මහවනයමැද කපා එළිකර වැව් අමුණු බඳවා කෙත්වත් සාධවා නුවරක්කරන්නට බිම් පරික්‍ෂා කරමින් ඇවිදිනාකල්හි ඒ වනමැද විලකට නුදුරැතෙන බොධිසකුගේ කපිල නම් තාපසව රැකක්මුල උග්‍රතපස් කරන්නාහු ඒ වනමැද ඔබ්මොබ බලමින් ඇවිදිනා කුමාරයන් දෑක: “කුමාර වරැනි මේ වනමැද කුමක්සොයා ඇවිදින්තෙහිදෑ?”යි විවාදහ,

එබසට කුමාරවරු රටින්දා කරුණක් නුවරක් කරවන අවසරයෙන් බිමක් බලා ඇවිදින බවත් තාපසයන්ට කීවුය. එකල මහා බෝධිසත්වයෝ ඒ රජකුමාරයන් කී බසට උභිත් අසුරියනක් හා භූමිය යටින් අසුරියනක් පමණ ලක්ෂණ බලා ඒ කුමාර වරුන්ට කියන්නාහු කුමාරවරුන් ඉදින් නුවරක් කෙරෙන්නම් මාගේ පන්සල් භූමිය ගනුව'යි කියා එහි අගය කියන්නාහු 'කුමාරවරුනි! සාවුන් පසු පස්සේ කැනැහිලුන් එළවාගෙනවුත් මේ භූමියට වන්කල්හි ආපසු සාවෝ කැනැහිලුන් පසුපස්සේ එළ වාගෙනයෙති, මීයන් මැඩියන් පසුපස්සේ නගින්නෙළවාගෙන වුත් මේ භූමියට වන්කල්හි ආපසු නගින්නෙළවාපස්සේ මීයෝ මැඩියෝ එළවා යෙති, මුවන් පසුපස්සේ දිවියන් එළවාගෙනවුත් මාගේ පන්සල් භූමියට වන්කල්හි මුවෝ දිවියන් ලුහුබැඳ එළවති. මතු මේ භූමියෙහි වසන පුරුෂයෙක් දිව්‍යබ්‍රහ්මයන්ගෙන් සත්කාර ලබති, මේ මාගේ පන්සල් භූමිය ගනුව, වක්‍රවතීපිරිසක් යුද පිණිස මෙහි පැමිණියේනමුදු ඔහු පරාජයවෙති. මේ පන්සල් භූමිය ගෙන නුවරකරව. මට තොප කරන උපකාරයනම් මේ නුවර කොට නිමවා මාගේ නමින් කපිලවස්සුපුරයයි කියා නම් තබව'යි කීහ. ඒ කුමාරවරු සතරදෙනා සතුටුව නුවර කරවා නිමිකල කපිලවස්සුපුරයයි කියා නම් තබූහ. ඒ රජ කුමරුවෝ 'අපට අතින් රජකුගෙන් සරණගන්නට සුදුසු නොවේ'යි අප රජකුලයට කීවුවෙක, අප නමුත් දෙන්නටත් සුදුසු රජෙක් නැතැයි තමුන් සතරදෙනා සතරදෙනාට පාලාගෙන වැඩිමහලු බිසව මව්තනතුරෙහි තබා රාජ්‍යය කළහ. එකල පියරජනෙමේ මෙපවත් අසූ 'මාදරුවෝ රටින්ගොසිනුත් ජාතිසමේහදයක් නොකළෝ'යි සාධුනාද පවත්වා ශාක්‍ය වංශයෙහි රජකුමාරයෝ යයි කියා තුන්ගලක් සාධුනාද පවත්වමින් ගායනා කෙළේය¹ ඒ ඔක්කාකරජ ප්‍රීතිවාක්‍ය කීතෑන් පවත් ඔක්කාක වංශය පෙරුලී ශාක්‍ය වංශය වියයි දතයුතුයි. මෙසේ ශාක්‍ය වංශයෙහි රජහු කිඹුල්වත්සුර නුවර දෙලක්ෂසතලිස් දහස් සත්සිය සැත්තැදෙනෙක් රාජ්‍යය කළාහුය.

පළමු කපිලවස්සුපුර නුවර කරවූ රජු සතර දෙන මව්තන තුරෙහි තබා ආරක්ෂා කළ වැඩිමහලු බිසවට කුණරොගයක් වැලඳුණේය. ඒ රජදරුවෝ ඒ ආබාධය දැක අපට මෙය

1. "සක්‍යාවතතො රජකුමාර පරමසක්‍යාවතතො රජකුමාර"යි.

දැන් උදන කෙළේ එයින් ඔහු ශාක්‍ය වූහ.

බෝවෙයි සිතා සහොදරිය රථයක නංවා ගෙන සතර දෙනම වනාන්තරයෙහි යොදුන් ගණනක් ගොස් බිම වලක් කැණ වල යට පෝරු අතුට බොහෝ අවධි ගණනකට කන්නට කෑම තබා දරදිය ගිනිකබල් වලන් ආදිවූ උපකරණ සපයා තබා බිසව වල යට ඉඳුවා මතුපිටින් පෝරුව ඇද ඒ පෝරුව පසින් වසා ආපසු තමන්ගේ නුවරට ගියාහ එකල බරණැස් රජ කළ භූමරජද තමනට කුණිරොගයක් වැළැදී පුත්‍රයාට රුජය දී මියම් සිතා වල්වැද මහනිමයට ගොස් රොගය ඉවසාගත නොහී ගසක පොතු කොළ මල් කා ඇවිද ඒ රොගය සුවකරගෙන වනාන්තර යෙහි වැද එක් කොළොම් ගසක බිලාචුවක් දූක දෙළොස් රිය නක් ගසට පෝරුවක පාමැස්ස බැඳ ගිනිකබල් තබා ගෙන සිංහ ව්‍යාසාදීන් විසින් සිටුවාවුන් මරාකා ඉතිරිව තුබුණ මස් සොයා අනුභව කොට එහි අවුත් උන්නේය. මෙසේ වසන කල එක් දවසක් බිසව හිඳිනා වල මතුපිට එක්තරා ව්‍යාසුයෙක් ඇවිද මිනිස්ගද අසා පස්ඇර අතුරතුබූ පෝරුව උගුලාපුව— එකල බිසව හසින් තැනිගෙන මුරගැසුවාය. ඒ ශබ්දය ඇසූ ව්‍යාසු තෙමේ හසින් පලාගියේය. රුම රජු කොළොම්ගස ඉද ඒ රුත්‍රියේ අඬගැ හඬ මිනිසෙක් මුරගැ හඬයයි සිතා උදෑසන ගසින් බැස වනාන්තරයෙහි ඇවිද දමාතුබූ පෝරුව දූක පෝරුව ඉවත් කොට වලටින් මිනිසා දූක තෙපි කවරියක් දූසි ඇසූහ— මම මිනිස් දුවක්මි කිසද. මමත් මිනිසෙක ගොඩට වරෙවයි කීහ. මම බකකාක රජුගේ දරුවෙක ජීවිතය නසිතත් වංශය, කුලය නොනසමියයි කීවාය. එවිට රජතෙමේ කියනුයේ මමත් බරණැස් නුවර භූමරජය ගොඩට වරෙවයි කීය. සවාමිනි! මම කුණු පිළිකුල් ලෙඩෙකැයි කීවාය. මමත් එලෙසම කුණියක් වැළැදී වනාන්තරයෙහි වැද සුවකර ගනිමි, ඖෂධ දනිමි කියා ගොඩට ගෙන කොළොම්ගස ඉඳුවා පෙර තමාකැ ඖෂධ දී අනුභව කරවා ඒ කුණිරොගය සන්සිඳුවා ගෙන ඒ බිසව කෙරෙහි ප්‍රේමයෙන් වසන සද ඒ බිසව සොළොස් වාරයෙක නිබුලුන් දෙන්නා බැගින් කුමාරයන් තිස්දෙනනකු වැදුවාය. මෙසේ එරජ කොළොම්ගස ඉඳිනා සද බරණැස් නුවර වැද්දෙක් වන යෙහි ඇවිදිනා කල රජු දූක රජ්ජුරුවන් වැඳ මම අසවල් ගම වැදියයි කියා රජ්ජුරුවන්ට කිසද මහුගේ බස් අසා රජ පුතණු වන්ගේ සුවදක් විමසා සන්තොෂව උන්නේය. එරජහුගේ දෙති සුක් කුමරුවෝ රජ වටකොට උත්සද ඒ වැදිපුත් කුමාරයන්

දක මේ කාගේ දරුවෝදැයි ඇසිය, මාගේ කුමරුවෝයයි රජ තෙමේ කීය. වැදිපුත්‍රතෙමේ ඒ අසා බරණැස් රජු රුවන් සම්පයට පැමිණ නුභවගන්සේගේ පිය රජු රුවෝ වනාන්තරයෙහි ඉඳිනාහයි තමාදත් ප්‍රවාතනය කීය-ඒ අසා බරණැස් රජ සිවු රහ සෙනහ ගෙන වනාන්තරයට ගොස් පිය රජු දක වැද නුව රට යන්නට ආරාධනා කෙළේය-ශ්‍රීමත් තමපුත්‍රවූ බරණැස් රජුගේ ආරාධනාව නොපිළිගත්ත-එවිට බරණැස් රජ නුවරට පණිවුඩ කාරයන් එවා උදුලු, කැහි, යනුල්, පොරෝ, ආදි සියල්ල ගෙන්වා කොළොම්ගස කප්පවා මුල් උදුරුවා නුවර කරවා වැඩි අමුණු බඳවා කෙත් වත් තනා සෙනාව එහි ඉදුවා රකවල්ලවා එරජ බරණැසට ගියේය. ඒ නුවර කොළොම්ගස නමින් කොළිය නුවරයයි නම් තුබුණ. දෙව්දූතා නුවරයයි ප්‍රසිද්ධ වූයේ මෙම කෝළිය නුවර බැව් දතයුතුයි-ඒ දෙව්දූතා නුවර කුමාරයන් දෙකිස්දෙනාට කපිලවස්තුපුර ඒ බිසවගේ මල්කුමාරයන් සතරදෙනාගේ අට අට දෙනා බැගින් සතරදෙනාගේ දූන් ගන්නට ඇසුකල බරණැස් රජුගේ කොළොම් ගස්සිදුරේ උපන් දරුවන්ට සරණ නොදෙමුව අපගේ වංශයට කිලුටුයයි කියා මැළිකර කිසද ඒ කුමාරයෝ දිය කෙළියට එන්නටකියා ඒ කුමාරිකාවන්ට රහසින් පත් යැවූවෝය. ඒ කුමාරිකාවෝ ගත දිය කෙළියට පැමිණියෝ සතුටින් දියකෙළිනා අතර ඔවුනොවුන් අත අල්ලාගෙන කොළිය නුවරට ගෙන ගියෝය, ඒ බිසෝ වරුන්ගේ පියරජු. 'අපබැනාවරු සුරුවෝය බැද බිසවුන් ගෙන ගියෝය'යි කියා සිනාසී උන්නාහ-එදාපවත් කිඹුල්වත් නුවර හා කොළිය නුවර රජදරුවන්ගේ සරණ මගුල් ගනු දෙනුව පැවැත්තේය. දෙව්දූතා නම් නුවරත් කිඹුල්වත් පුර නුවරත් එකමාගියයි දතයුතුයි-මහාසම්මත රජුපවත් සුදෙවුන් රජුට සත්ලක්‍ෂ සත්දහස් සත්සිය සත්අනුවත් රජදරුවෝ රාජ්‍යය කළාහ-ඉන් වොටුනු පැලැඳි රජවරු තුන්ලක්‍ෂකිස්සතර දස් පත්සිය තුන් අනුවත් බව දත යුතුයි. * ශුඛොදන රජුගේ එකකුස උපන් මල් අම්මොදනය, පුෂ්පොදනයයි දැනගත යුතුයි. මේ සිරිලකට ආ රාජවංශය මෙයින් දැනගත යුතුයි.

* ශුඛොදනරජු හා එකකුසඋපන් ඛොමොදනය. පුෂ්පොදනය, අම්මොදනය, යන කුමරුන්හා අම්මාය ප්‍රමිතායයි-දියණ්ණි දෙදෙනෙක්ද-මහාවංශයෙහි දක්නාලැබෙත්-සුඛොදන යනනමින් තවත් කුමාරයෙක් ඇතිබැව් පුරාවලියෙන් පෙනේ.

කලිගුරු ජ්‍යෙෂ්ඨ ජාතික අවධියට මුහුණ දුටු වගුවට රජුට දුන්නේය, ඕනෑමෝ ඒ වගු රජුට දුනොට දුටත් වැදු වාය, ඒ කුමරිය බිහිවූ නිසා බලා යකඩගෙයක දුටත් මෝ සිංහයාට දුනොට දරුවන්වද ඉදිනී කියා නිසා දුටුවාට රජුට කීහ. රජු එපවත් අසා ඇ එක්වැඩ¹ ප්‍රාසාදය කලා රකවල්ලවා ඇති කරන සඳ-ඒ කුමරිය වැඩිවිය පැමිණ මදනොන්මාද බැවින් රුත්‍රියෙක මතුමහල් තලයෙන් පැන රකවලින්ට නොපෙනී සැනවී මහබරටසිට ආ වෙළෙඳුන්ට එකතු වී ගොස් ලාබදෙශයෙහි වනයේදී සිංහයකුට අසුව මුහුට අසුව ඉදිනී මුලින් දෙන් නකු වැදුවාය. එකෙක් පිරිමිනියාය. එකෙක් ගැහැනියයි දැනගතයුතුයි.

සිංහයාගේ පුත් වැඩිවිය පැමිණ නොපදෙදෙන එකකු සැටියේ නැත්තේ කුමක් නිසාදැයි මැණියන් අතින් අසා ආසිය තොරතුරු විමසා පසුවද සිංහයා පාර සරස්කරපු දොරඇර පස්සොදුනක් පමිණ පාරේ ගොසින් දුරතිය බවදන ආපසු අවුත් මවුන්හා නැගැණියත් දෙදෙන දෙටර්ලුදවාගෙන වගුවට දසාවට ඉස්තබාගෙන අවුත් වගුවට බැසපිය. එකලට වගුවට රජකරන රජ එබිසව මයිල් රජුගේ පුත්විය, ඒ බිසව හා දරුවෝ දෙදෙනා ගොසින් ඒ රජුදුක එනුවර උන්නාහ. සිංහයා ගොදුරට ගොස් පැමිණ ගල්ලෙණටන් අඹුදරුවන් නොදක ගොකයෙන් හිඳ පසුදින පා සලකුණෙන් අවුත් වගුවට පසල් ගමකින් මිනිසුන් ඇල්ලුයේය. එපවත් වගුවරු අසා සෙනහ රැස් කරවා සිංහයා විද හෙලා අල්ලන්නට ගියහ. සිංහයා උන් වහානතරය වටකරපුටිට සිංහයා නාදකර පැනපිය. එවිට සෙනහ බියවැද බිඳී දසඅතකියහ. සමහරු අල්ලා මරපිය. සෙනහ ආපසු අවුත් රජුට එපවත්කිනු, එපවත් ඇසු රජතෙමේ සිංහයා මැරුකෙනෙකුන්ට රුජයෙන් පළාතක් දෙන්නේයයි කියා බෙරලූහ. තුන්වරක් බෙරලූවිට සිංහයාගේ පුත් බෙර නවත්වා සිංහයා විදිනට දුනු හී ගෙන සිංහයා උන් වහසට ගොස් මෙහි එවකියා අඩහැටිට සිංහයා සිය පුතුගේ කටහඩ අසා අමා පැත්තක වත්කලාක් මෙන් දිවගෙන ආකල්හි සිංහයා කුමරු ඒ දුක නිය විදිවිට මුණ කරකැවී වැටුණේය. දෙවනු තුන් වනුත් හිමුණ කරකැවී වැටුණේය. සතරවැනි නිය දැඩින් වෙර ලාපුටිට මා මරන්නට යයි සිතා සිංහරජ කිපී කා දමම් රෙස්ව බැලූ කල්හි ඒ සරය කෙසරිදුගේ ණලලතවැද බිම වැටුණේය.

1 එක්මහල්.

එවිට පුතණුවන් ලගට කැඳවා හිස උකුළේතබා මව හා දුවණ්
යන් මතක්කලබව කියන්ටකියා මලේය. එවිට සිංහබා කුමර
සිංහයාගේ හිස කපා ගෙනවුත් රජුට දී ලාභදෙයගේ සිංහබා
පුර නුවරකරවා සිංහවල්ලි කුමරිය අඟවිසෝකොට ගෙන එහිම
වසනකල්හි බිනොමෝ සිංහබා කුමාරයාට ද, කොට නිඹුලුන්
දෙදෙනකු වැදුවාය. මෙලෙස සොළොස්වාරයක දෙදෙනා
බැහින් තිස්දෙනකු වැදුවාය. ඉන් පලමුව උපන් පින්වත්වූ
මිජස් කුමාරයා බිහිවුණ තත්ත මුවසිරිස්ස- ගුරුගේ
තෝරුවෙන් ගුරුදින මීතරුසියෙන් උපන් පින්බලයෙන් ඒ
කුමර සිරිලක යකුන් වහසා රජකමට පැමිණෙනකියා ඒ නුවර
සත්සියයක්පිරිමින් විජයරජු උපදිනද උපන්හසි දැනගනුතුයි.
ඒ සත්සියය පිරිවරගෙන එනුවර සතහට කරනවඩ මෙතෙකැයි
කියනු බැරිනිසා සතහැම එක්ව සිංහබාරජහට 'හිමි! තොපගේ
කුමාරයාත් බබවහන්සේත් ඉදිනු මිස අපි නොසිටිමුව. අපට
කරනවඩ බොහෝය"යි කීවෝය. ඒ නුවරවාසීන්ගේ උගහවින්
විජයකුමාරයන්ට සිංහබාරජ උදහස්ව අපතිලෝගුරු බුදුරජා
ණන්වහන්සේ පිරිනිවන් පෑ * සත්වැනිදින විජයකුමාරයා හා
එකදුඋපන් සත්සියක් යොධ පිරිවරත් නැවත නංවා මුහුදට
දමාඇරිය තැන නැව රැහුණුදෙසට ගොඩබලා උත්තල සමනන
කුට පඵතය මහමුහුද මැදදී දැක් අප ඉදිනට දිවයිනකැයි සිතා
ගෙන ගොඩකරේදැක තම්මැන්නාතොටින් ගොඩබැස නුගගස
සෙවණේ උන්නාහ.

එකලට යක්පිසස් රකුස්සන් මිස මිනිස්පදවියක් සිරිලක
තැන්නේය- අප තිලෝගුරු බුදුන් බුදුවන්ට පලමු සිරිලක
ගිවණාගේ යුධයෙන් පසු ව යකුන්ට අත්ඇරී එක්දහස් අට
සිය සුසාලිය අවුරුද්දක් ගියහ. සවිසතට මොක්පුර දොරහැරලු
අප බුදුන් බුදුවූද සක්වල එක මහල්ගෙයක්සේවිය, ඒබුදුහු අනු
ක්රමයෙන් සත්සතී යවා රජගහානුවර වෙළවනාදමයෙහි වැඩ
ඉදිනා දිනයෙහි සිරිලක යකුන් ඉදිනාබව දිවැසින් බලා
පෙරබුදුවූ තුන්දෙනා වහන්සේගේ ශාසනය පිහිටුවා දහබි
බදවා සතුන් උන්බව දිවැසින් දැකලා වෙළවනාදමයෙන්
අහසට පැනතැගී බුදුවූ තවමස පිරිහිය දුරැතු පුර ගුරුදින
පුයේ නකතින් පොහොදින සිරිලකට වැඩමවා මහාංගණයට

* මහාගහයන්වහන්සේ පිරිනිවන්පෑම පිණිස සැතපුණු දවස විජය
කුමාරතෙමෙ ලක්දිවට ගොඩබැස්සේයයි මහාවංශයෙහි කියනලදී.

වැඩි එහි අභ්‍යන්තර වැඩසිටිය යකුන්ගෙන් අවකාශ ලැබීමට ගෙන ඒයකොන්නා සිටුවනට බිමගෙන මහත් අකුකාරයක් මවා බුදු රස් දසදහසක් සක්වල ද බිමලොව ද නාලොව ද ඵනපැහැර රකින් සුදින් නිලින් විහිදුවා සිට ගිනිකඳ මවාපෑසේක, එකල යක්ෂෙනහ මුහුදුබෙරලට වැද බියපත් ව අඩා විලාපකියා සිරිසඳ තමන්වහන්සේගේ ආනුභාවයෙන් සක්ගිරිදිවයින ගෙන්වා යක්ෂයන් එහි පිහිටුවා පෙර තුබුනෙහිට යන්ට අභිෂේක කළසේක. යක්ගිරිදිවයින පෙර තුබු නැතට ගියේය. බුදුවූ සවන හවුරුදු වෙසග පුර පසළොස්වකින් කාලැණි පුර යට වැඩමවා කාලැණිපුර නාගයුඛය සමන්වා*මිණිපලග බුදුන්ට පිදවිට තුන්දවසක් වැඩඉඳ කාලැණියැ නයිත්ට බණ වදා දෙවරම්වෙතෙර වැඩිසේක. තුන්වැනිවර බුදුවූ නවවන අවුරුදු පිරිහිය විට ඇසල මස පුරපසළොස්වක්ලත්දින උතුරු සල නකතින් සොළොස් මහාසභානගේ මොහොතක් මොහොතක් කල් (සොළොස්තැනක) වැඩසිටි. ජේතවනාරාමයට වැඩි සේක.

පිරිනිව් පොහොදින කුසිනාරාහුරදී දසදහසක් සක්වල දෙවබ්බුන්ට බණ වදා මාගේ ශාසනය පන්දහසක් අවුරුදු පවත්නා අනුසස් ඇත්තේය. පෙරබුදුවූ කතුසල බුදුන්ගේ මහරි බොධිය පිහිටුවා සිරිලක ශාසනය පැවැත්වූයේය, කොනා ගමන නම් බුදුන් පිටුන් උදුමරබෝධිය පිහිටුවා ශාසනය පැවැත්වූයේය, කාශ්‍යප බුදුන්ගේ නිග්‍රොධබොධිය පිහිටුවා ශාසනය පැවැත්වූයේය, දෑන් මාගේ ඇසතු මහාබොධිය පිහිටුවා මිහිඳුනම්නෙර කෙනෙක් මාගේ ශාසනය පන්දහසක් හවුරුදු පවත්වන්නේයයි වදා දසදහසක් සක්වල ශක්‍රයන් අතුරෙන් මේ මෙලුසක්වල බලන ශක්‍රයා ලඟට කැඳවා ශ්‍රී ලංකාවට පය

* සමයක් සමබොධියෙන් පස්වන වම්සෙහි වුළොදර, මනොදර දෙම සිල් නාරජුන්ගේ සුඛය සමන්විම පිණිස නාගදිවයිනට වැඩමකළ ලක්දිව වැඩි දෙවනවාරයද-සභිඥාතමේ සමයක්සමබොධියෙන් අවටන වම්සෙහි මණිඅනකික නම් නාගරජයාගේ ආරාධනයෙන් පන්සියක් හිසුන් සමග කාලැණියට වැඩ දහම්දෙසා සමන්කුච මතුසෙහි පාසවන දක්වා මහ මේවුනා උසන ආදි සභානගත්ති සමවකින් වැඩසිටීමට ලක්දිව වැඩි තුන් වන වාරයයි කියා මහාවංස දෘශ්‍යවංසාදියෙහි කියනලදි-

භාරකරදී විජයකුමාරයාට ආරක්ෂාවපිණිස පිරිත්නුල් හා පිරිත් පැන්දී උසුල්වත් දෙවිද්වද ලබිකාව භාරකරදී පිරිනිවන් පෑ වදාලයේක-*

විජය රජ නුගගස සෙවණ උන්විට උපුල්වත් දෙවිද්ව තපස් වෙස්ගෙන කසාවතීන් අවුත් විජය කුමාරයාගේකර පිරිත්නුල් ලා සත්සියක් යොධයන්ට පිරිත්පැන් ඉස දෙවිලොවට ගියේය. එදා යකුන් යක්ගිරිදිවයිනට ඇරියද ඉතිරිවුණ යක්කු තම්මැන්නා වනය මැද සැහවිසිට ලක්ගල ලොන්ගල උන් නාහ,කුවෙණියගේ ලැමදතතතුනින් මැදතනය මැකුණුවිට හිමි කෙනෙකුන් ඇතිවනබව ඉසිවරැන් කීවාට ලැමදතනය මැකුණේය,හිමියෙකු ආබව දත් කුවෙණී තොමෝ නුගගසමුලට පස් පාටකින් වණිය මවාගෙන බැලිවෙසින් අවුත් නිරිදුගේපය ඉඹලා වෙණියසලා නොසිටගියා, මෙපුර ගමක් ඇත කියා සෙබළුන් ඇරියවිට කුවෙණී ගියගියවුත් අල්ලා තෙළුම්විලපත්යට සහවා උන්නිය, සෙබළුන් නාබව දක රජ පිරිත්නුය කරලමින් කගය අතට ගෙන විල්තෙරට බැස සිටිවිට බටපියම්ස ගොඩනැගි පිය වර නුදුටුවෙන් නිරිදුසිත දුක්සියවැද උන්විට නුගසෙවණ කපු කටිත රන්ලියක්සේ යකින්ත දකලා මාගේ යොධයෝ මැ විසින් කනලදහයි සිතා ඇලහටගොස් මාගේ යොධයෝ කොයි දැයි කියා හිසකෙස් වැටිය අල්ලා මාගේ යොධයන් දෙවයි කී විට මා නොමරු බිසෝ කොට ඉදිතොත් සත්සියක් යොධයන් දෙමැයිකීව. දිවුරුම් දෙවයිකිය. ලැමදතනදිවුටදුන්සද: මේ ශ්‍රී ලබිකාවේ ඉසි බිජුවට යන්වත් සඩුවිල්වයන්වත්, බඩුපලදව ඇට ආදිය බොල්ව යන්වත්, මේ බස් කුත කියා නුඹ ඇර අන් බිසවක නොගනිමිසි කියා දිවුරුම් දුන්සද, සත්සියක් යොධ යන් ගෙන රජුටපාවාදී තම්මැන්නාඅබවිය විමනකරවා වනයේ හිවුණ වී සාල් ගෙන යොධයන්වත් රජුටත් කවා රු එවිමන සැතපි උන්නිය, එදා රු ලක්ගල යකකුට ලොන්ගල යකින් තක් ගෙනෙන මගුල් නිසා රුත්‍රියේ කොලහලවිය, රජු පිබිද මෙපුර කොලහල නිමෙක්දැයි කුවෙණීය අතින් ඇසුවිට ලක්

* පිරිනිවන් පිණිස සැතපුණු බුදුරජාණන් වහන්සේ ශක්‍රයාට ආමන්තුණයකොට මාගේ සත්ත ලක්දිව පිහිටන්නේය. පිරිවර සහිත විජය කුමාරයාද ලබිකාවද රකුවයි වදාලයේක, දෙවෙන්දුතෙමේ තරාගතයන් බස ගෞරවයෙන් ඇසුරේම. උපුල්වත් දෙවරජනට ලබිකාරක්ෂාව භාර කෙළේයයි-මහාවංශයෙහි කියනලදි.

ගල යකකුට ලොන්ගලින් යකින්නක් ගෙනෙන මතුලකැසි කී සඳ විජයරජ (කියන්නේ): මෙසේ යකුන් ඇති රට අපට ඉදිනු බැරියයි කිකල්හි කුවෙණිය කියන්නී: මම වෙලබවෙස් මවා ගෙන රජු මාපිට ඉදුවාගෙන යකුන් කොටා මරමිසි කියා උදු සක වෙලබවෙස් මවාගෙන තිරිදු පිට ඉදුවාගෙන සත්සියක් යොබයන් පිරිවර තික්ම මතුලට රැස්වූ යකුන් කොටා මරමින් සිරිවත්සුර උරිරු වතුරුවමින් යකුන් වනසා තම්මැන්නානුව රට වැද ඉන්නාසඳ යොබයන් සත්සියය රැස්ව රජුට වැද වොටුනු පළඳින්නට කිසඳ යකිනිය සමග ඉඳ බැරිය කියා පඩි රජුට මිණිපඬුරු ඇර බිහෝ කෙනකුන් හා සත්සියක් ගැනු පිරිවර ද පඤ්චකම්පන වැඩිකාරයන් ද ගෙන්වා කුවෙණිය පලවා පඩි බිසව අගමෙහෙසුන් කොට සත්සියක් ගැනු පිරිවර යොබයන්ට පාවාදී රජ වොටුනු බර උන්සඳ කුවෙණිය විදුරු දිව මවා විජයරජු මරන්නට පැමිණිවිට බුදුන් ලක්දිව දෙවි යන්ට භාරකර දුන්බැවින් ගසු බුහු මහෙශ්වර කිහිරුම් උපුල් වන් සමන් බොක්සැල් විජයරජුට අරක් ගෙන විදුරුදිව කඩ මින් කුවෙණිය ගල් කරමින් විජයරජුට සැප සාධා දුන්නාහ.

විජයරජ තිස්අට අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කොට දෙවිපුර පදවිලද්දේය.

විජයරජුගේ බිසව බඩ වදහෙගින් සිරිලක රජකු කැසි බැවින් උපතියා අමාත්‍යයා මහාජනයා විසින් රජකමට පමුණුවා තම්මැන්නා නුවර හැර තමන් තමන්(උපතියා නම්)නුවරක් කරවා රජකරනසඳ විජය රජුගේ එකකුසලපත් සුමිත් රජුගේ පුත් පඩුවස්දෙව් කුමර සාගල් නුවරින් දෙතිස්දෙනෙකු ඇමතියන්ගෙන කැවිනැටි නම්මැන්නා තොටින් ගොඩබැස උපතියානුවරට වත්සඳ එහි රජකරන අමාත්‍යයාණෝ පඩුවස්දෙව්කුමරු(පඩුවස් යන නමින්)රජකමට තබාගත්හ. අප තිලෝගුරු බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පියරජවූ ශුඛොදන මහ රජුගේ සහොදරවූ අමනොදන රජු කුමාරවරුන් සදෙනකු හා

* විජය රජුට ද එ කුවෙණියගේ පුතෙක්ද උවක්දවුන. විජයකුමාරතෙමේ මඩුරපුරයෙන් යජනනාම ආබැඪි අත යකිනියට “හොඳුර දරුවන් දෙදෙනා තබා ගි දුන් යා, මනුෂ්‍යයෝ හැමකල්හිම අමනුෂ්‍යයන්ට බාන හයි කිය. තසවු ඕනෙමෝ මහත් උකට පැමිණ දරුදෙනා ඉල්වාහැර ගෙන-සායුතු අතක් කැතිබැවින් දරු දෙදෙනා බැහැර හිදුවා ලබකා පුරයට ගියාය, ලබකාපුර යකුයෝ තසට පැමිණ එක්යකුගෙන් අතුල් පහරකින්ම යකුණිය වැරදියයි මහාවංශයෙහි කියනලදි-

කුමාරියක ලැබගෙන ඉන්නා අවධියට කුමාරිය කාමායවසනු හැද ගැනු පිරිවර තිස්දෙනකු හා සමග කිඹුල්වත්පුරයෙන් තික්ම ගහමුහුදට වැද නැවතැගී ලක්දිවට ගොඩබැස පඩුවස් දෙව් රජ දක්මින් සිටිසද ඒ රජ ආගිය තතු විමසා කාමාය වසනු කරවා අගබිසෝකමටගෙන කැටුව පැමිණි පිරිවර දෙතිස් දෙන ඇමතියන්ට පාවාදී වොටුනුපැලඳ රජකරනසද ඒ බිසව ගේ සහෝදර කුමාරවරු සදෙන කිඹුල්වතින් තික්ම කනර ගෙවා නැවතැගී ලක්දිවට ගොඩබැස පඩුවස්දෙව් රජු දැක කපා බස්කොට නැගැණියන්ගේ සුවදක් විවාරා තමන්තමන්ගේ පිරි වරට හිඳිමට ඒ ඒ තැන් විමසා උන්නාහ. රාමගොත් ශාක්‍ය කුමාරයා උන්නැත ගම්ගොත් පුරනුවරවිය, උරුවෙල්නම් ශාක්‍යකුමාරයා උන් තැන විල්බා නම් නුවර විය. විජිත ශාක්‍යකුමාරයා උන් තැන විජිතපුර නුවර විය, අනුරාධ නම් ශාක්‍යකුමාරයා උන් තැන අනුරාධපුර විය, ශුඛොදහ ශාක්‍ය කුමාරයා උන්නැත ගම්පලනුවරවිය; සවැනි ශාක්‍යකුමාරයා උන්නැත මාගම් නුවරවිය* ඒ කුමාරවරුන්ගේ නැගැණි තෝමෝ පඩුවස්දෙව් රජහට දුකොට කුමාරයකු හා කුමාරි යකු වැදුවාය, වැහිමහලු කුමාරයා අභයකුමාර නම්විය බාල කුමරිය උමතුසින් බිසවවිය.

පඩුවස්දෙව් රජු රජකරන අවධියට විජය රජුට බොරු දිවුරුමෙන් පැමිණි දෙස් පඩුවස් රජුට වැද සිත දැක මුර්ජාව නැගිනොසිට වැදහොත්කල්හි පුරදරට ලක භාරකල නිසා සිරි ලකට පැමිණි පඩුවස්දෙව් රජුට පැමිණි දිවිදෙස් දැක මලරජු සිරිලකට ගෙනඑන්ට මායමක් කරවයි ඊශ්වරා කැඳවා කිහිල්හි ජශවර ගිහු කැඳවාකිය. රාහු උරුවෙස් මවාගෙන මලරජුගේ උයන පාඨකරන්නටවන, ඒ මලරජ මොනොරයතුරු පැදගිය බිසව ඇතිකල කුමාරතෙමෙය-නොහොත් මලරට රජතෙමෙ යයි දැනගතයුතුයි, තවද මෙනෙමෙ මිහානුභාව ඇති තපස්වී වරකෙනෙක් මාණෙල් මලෙන් උපදවාගත් කුමාරයායයි දන

* රාම බුමරහු විසුනෙන රාමගොණයයි, කියනුලැබේ-උරුවෙලය, අනු රාධය යන දෙදෙනාගේ නිවාසයෝද එසේම උරුවෙලය. අනුරාධයයි කියනුලැබෙති, එසේම-විජිතය, දිසායුය, රොහණය, යන මොවුන් ගේ වාසස්ථානද, විජිතග්‍රාම-දිසායුග්‍රාම-රොහණයයි කියනුලැබෙති- , යනු මහාවංශයෙහි පෙනෙන පිළිවෙලයි-

යුතුයි * ඒ මලරජ උරුවෙල්දතව්වෙහි නුවරකරවා උන්නේය. උරකුච්ඡිත් උයන පාඨකරන්නේයයි අසා සෙනගවට රක්ක වාගෙන බැදිගැසුකල්හි උරු මලරජුගේ කොටුපතට අවුත් පැන්නේය. එකල මලරජ සරයක් විදපිය, උරු තෙමේ රජු විසින් විදිනලද සරය වලකා රජුමුදුනකින් පැනදුවන්නට වන්න. පැනදුවන උරු පසුපස්සේ එලවන්නට වන්නල මල රජුගේ නුවරට උරුවැද මාලිගාබිඳ දුවන්නටවිය. එකල්හි මල රජුගේ මල් කිත්සිරු, සඳසිරු, මලසිරු යන තුන්දෙන දමු පත්ගෙන උරු පසුපස්සේ එලවමින් ලුහුබඳවාගෙන අවුත් තුන්තුකුච්ඡයට වන්නල එතැනින් හුරු මුහුදට පැන්නේය. සැබ්බලත් මලරජහා කිත්සිරු සඳසිරු මලසිරු යන තුන්දෙන තත් මුහුදදියට පැන පිහිනනට පටන්ගත්තේය. පෙර තුන්තු කුච්ඡයට හා සිරිලකට අතර මුහුද නැත්තේය, ඒ අතරතුර පලමු රුවණාගේ නුවරවිය, රුවණාගේ අධිමයෙන් රුවණාගේ කෝට්ටියත් මාලිගා පස්විස්සත් විදි සාරලක්ෂයත් මුහුදට ගිලීගියබව දතයුතුයි. ඒ මුහුදුතලාවෙන් (හෙවත්) මහත්ප්‍රදේශයෙන් මේ සිරිලකට ගොඩනැගී ආකොට උරුගොට තම්විය; මලරජු උරු පසුපස්සෙහි එලවමින් සිරිලක මුළුල්ලක් දිවපුකල්හි රුහු ගල්කුලක් මවා දමාගියේය, මලරජු ඒ ගල්කුලට කොවා කුමන කාරණයක්දැයි බලාසිටිකල්හි සන්දේවරජුටපෙනී මලරජුට පඩුවස්දේවරජුගේ දිව්දෙස්මුදු සිසන්න කර යන්නට කිසඳ ඒ මලරජ බමුණුවෙස් ගෙන යාග කොට† දිව්දෙස් මුදු රජු සිසන්න කරවා ගියේය, පඩුවස්දේවරජු තිස්දෙකක් අවුරුදු රජයයකෙළේය, ‡

මහපිත් අහසරජ විසිදෙකක් අවුරුදු රජයයකෙළේය, **

* මෙහි කියනලද මේ ප්‍රවාතනියමහාවංශාදියෙහි දක්නට නොමැත්තේය.

† බමුණුවෙස් මවා-යාගකරවා-

‡ පඩුවස්දේවරජු තිස්දෙකක් අවුරුදු රජකලබව මෙහිතැර අත්තිසි පොතක දක්නට කොලැබේ-මහාවංශයෙහි අවුරුදුතියක් රජකලබව කියා තිබේ.

** අහසරජුද විසිඅවුරුද්දක් රජකලබව මහාවංශාදියෙන් පෙනේ-

ඔහු නැගැණිය* තම මයිල්කුමරකෙරේ ඉඳ පණ්ඩුකාභය කුමාරයා වැදුවාය, ඒ කුමාරයා වැඩිවිය පැමිණ ඇවැස්ස මයිල් නවදෙනකු මරා ගිවිසකිරුණේ † දුව පලලවනි ‡ බිසවගෙන රජකරන අවධියේදී දිගින් සතරගව්වක් පුළුලින් සතරගව්වක් මුල්පුරු විදි ආදිවූ සියල්ලක් කරවා සොළොස්ගව්වක් පවුර කරවා සිංහ ලකුණු කොටා නිසාවැව බඳවා නුවර සිංහයාගේ ආකාර කොටවනලද ගල්වාම ඉදුවා සැත්තැඳවුරුද්දක් රජය යකෙළේය.*

ඔහු පුත් ගණනියා රජ සතලිස්අවුරුද්දක් රජය යකෙළේය†

ඔහු පුත් මුටනියා රජ මහමෙවුනා උසන කරවා සැවඅවුරුද්දක් රජය යකෙළේය,††

ඔහු පුත් දෙවනපෑනිස් රජු රජ කරන අවධියට අගරජ කමට පැමිණි ධම්මාශෝක රජු රුවෝ දඹදිවනායක චක්‍රවර්ති රජු මෙන් දඹදිවට තමා ආශ්‍රව පවත්වා උන්නාහ.

යටකපකදී මේ දෙවන පෑනිස් රජු රුවෝත් ධම්මාශෝක රජු රුවෝත් [නිශ්‍රොධ සාමණේරයන් වහන්සේන්] එකමව කුස ඉපැද මිපැණි වෙළෙඳුම්කොට රුකෙනකල්හි පසේබුදු කෙ තෙක්තට මිපැණි පාත්‍රයක් දන් දුන්නාහ, බාල මලණුවෝ දඹ දිවට අගරජවෙමැසි පතා දන් දුන්නෙහින් දඹදිවට නායකවැ ඉපැද සැපවිදිනා සඳ මද්දුමාඅභියා දෙවනපෑනිස්ව උපන්නේය, වැඩිමහලු අභියා නිශ්‍රොධ සාමණේරව උපන්නේය, මේ ධම්මාශෝකරජ සුවාසුදහසක් දැගම් කරවා දඹදිව මුළුල්ලෙහි හැමදෙසවලම බුදුසසුන් ඇතිකරවා ඒ ඇර තමාගේ මිනිසුකුමා

* ඔහුනා. † හරිකඹරජුගේ. ‡ පාලි-සවණිපාලි.

** අභයරජුගේ නැගැණිකොමෝ තම මයිල්කුමරකුකෙරේ ඉඳ පණ්ඩුකාභය කුමාරයා වැදුවාය, ඒ කුමාරයා වැඩිවිය පැමිණ ඇවැස්ස මයිල් නව දෙන කුමර හරිකණ්ඩරජුගේ දුව පලලවනි බිසවගෙන “නිස්අවුරුද්දක් රජය යකෙළේය,” යන මේ නිස්අවුරුද්දෙන් පිළිගතනොගේ. ඇතැම් රජවලිපොත්හි නොපෙනේ -

†† විජයරජ ව්‍යු 38. සි-පමුවස්දෙව්-30. සි-අභය-20. සි-දමරිකකාලය-17.-පණ්ඩුකාභය-70. සි-මුවසිව-60 සි-යන මේ ව්‍යු පිළිවෙලට රජ වරුන් සිටිබව පෙනේ. ගණතිසස නියා රජකෙනෙක් සිටිබව මහාවංසදී යෙහි නොපෙනේ-විජයරජුගේ අනතිමකාලයෙහි රජුවෙනුවෙන් උපතිස් ඇමතියා රට ආණ්ඩුකල නියා නිස්අව ව්‍යුයටම එය ඇතුළත්වේ.

‡‡, මහාවංසයෙහි-මුවසිව කියා තිබේ.

රජා අවලෝක අවුරුද්දෙන් මහණ කරවිය, ඒ මිහිඳුහිමියාණන් තුන්පිටකය ඉගෙනා රහත් බවට පැමිණ දඹදිවින් නික්ම අහසට පැනනැගී මේ ශ්‍රීලංකාවට වැඩමවා මිහින්තලේදී දෙවන පැනිස් රජුට පෙනී සිටිලක වැසියනට දහම් දෙසා දෙවනපැනිස් රජු සරණ පිහිටුවා බුද්ධශාසනය ලක්දිව පිහිටුවූහ, අප බුදුන්ගේ දකුණු අකුඩාතුව ශක්‍රහවනයෙහි තිබී ගෙන්වාගෙන දුෂ්ඨාශ්මයේ තබා බැඳවිය, දඹදිව මහාශාසක රජු සමීපයෙහි තුඩු පාත්‍රයක් පමණ බාතූන් ගෙන්වා ගව්වෙන් ගව්වට දැන බඳවා එහි පිහිටුවිය. නිසංමහාවිහාරය බැඳවිය. බුදුන් පිටුන් ශ්‍රීමහාබෝධින් වහන්සේගේ දකුණු ශාඛාව රත්තෙල්ලෙන් සිටියෙල් අඳවා ලක්දිවට වසින්තට ආරාධනා කරවා සිටිසඳ එය කියතකින් කැපුවාක්මෙන් සිදි අහසට පැනනැග සෑබියෙන් මේ ලක්දිවට බැස පෙර බුදුතුමන් තුන්දෙනා වහන්සේගේ බොධි පිහිටි තැනට අහසින් වැඩමවා සිටිසඳ රත්තලස අල්ලවා, ඒ බිම ශ්‍රීමහාබෝධිය පිහිටුවිය.

මිහින්තලාගලවට අවසාරලෙණක් ගල්කටාරම් කෙටවිය, මිහිඳු මාහිමියාණන් ප්‍රමුඛ කොට ඇති මහාසබ්බසා වැඩහිඳුවා මහදන්දී ඒ දෙවනපැනිස් රජ බොහෝ කුසල් කොට දැනමින් සතලිස් අවුරුද්දක් රජයාකර දෙව්ලොව ගියේය. දෙවනපැනිස් රජුගේ මල් දෙවනපැනිස් රජුරුවන් ඉන්නාඅවසියේම වැඩ බඳින්නට ගියේය. වැඩබඳිනා තැනට දෙවනපැනිස් රජුගේ කුමාරයා ගියේය, කුමාරයාට රජයා හිමිකර දෙන්නට බිනැනිසා මවුබිසව අඹ ගෙන්වාලා සැළියක ලා මතුපිට විෂ යොදනබා සැළිය වැසුම් බැඳ ඇරියාය; වැඩබඳිනාතැනට එවූයේ කුමක් නිසාදැයි කිවහොත් පළමු සැළිය මුදා රජුරුවෝ කති පසුව කුමාරයාට දෙති සිතාගෙනය, ඒ සැළිය ගෙනගොස් වැඩබඳිනා තැන තුඩුගේය, ඒ බිසවගේ කුමාරයා සැළිය වැසුම් කඩාදමා මතුපිට විෂයොදුතුමු අඹ කාලා එවේලේම මළේය. මාහාරජ ඒ බව දැන බැඳබිසවකෙරේ ආශාව සන්සිදි* රාහුණුගොස් මාගම නුවර කරවා රැණ ගම් වතු කුඹුරු කරවා එහිම රජයා කෙළේය, ඔහුපුත් සබාලනිස්සරජ කැලැණිනුවර කරවා එහි

* පණ්ඩුකාභය රජතටද-අහස රජතටද අතර රජුන් නැති සතලොස් අවුරුද්දක් රජතුරුසාලය තිබුණු බව මහාවංසාදියෙන් පෙනේ-
මෙහි රජවම් ගණන වැරදිවශයෙන් වැටිතිබෙන බව පෙනේ-

වෙනම ද කරවා රාජ්‍ය කෙළේය, ඔහු පුත් ගොඩනගන්නා
 දෙවැනිව රාජ්‍ය මාගම රාජ්‍ය කෙළේය, ගොඩනගන රජුගේ
 පුත් කාවන්තිස්ස රජු එහිම රාජ්‍ය කෙළේය, කාලාණ්ඩිය රජුගේ
 කාලාණ්ඩිය රාජ්‍ය කෙළේය, දෙවන පානිස් රජුගේ දෙවන මල්
 සුරතිය රජ දස අවුරුද්දක් රාජ්‍ය කෙළේය,* ඔහු මල් උතනිය
 රජ දස අවුරුද්දක් රාජ්‍ය කෙළේය, † රාජ්‍ය මාගම කාලා
 ණිය යන නුවරවල රජුරුවෝ අනුබන්ධුර නුවර (නිකිපතා)
 අවුරුද්දක් පාසා කප්පම් දෙන්නාහ. උතනිය රජු රජකරන
 අවධියට ලක්දිවට අසුන් ගෙන ආ අසරු දෙබා කෙනෙක්
 උතනිය රජු මර රාජ්‍ය ගෙන විසිදු වුරුද්දක් රාජ්‍ය කළාහ,
 ඒ දෙමළන් දෙන්නා ලුහුබදවා අල්ලා මරාදමා දෙවන පානිස්
 රජුගේ මල් අසෙල රජ දස අවුරුද්දක් රාජ්‍ය කෙළේය, ‡

මෙසේ අසෙල රජ රාජකරන අවධියට සොළී රටින් එළාර
 නම් දෙමළ රජෙක් බොහෝ දෙමළයෙක් ගෙන මාමුලිගල
 මුහුදට වැටුණු ගං මෝදර තොටින් ගොඩබැස්සේය, ගොඩබැස්ස
 තොට මහවමුනොටයයි නම්විය, එළාර රජ අනුබන්ධුර නුවර
 කොටා අසෙල රජු අල්ලා මරාදමා රාජ්‍ය ගෙන දෙවියදෙමළ
 කඳු වුරුබැඳ කෝට්ටිය බැඳගෙන විසිමහයෝධියන් ඇතිකරවා
 ගෙන දහලක් අසුදහසක් දෙමළයෙකු ගෙන අනුබන්ධුර
 නුවර දෙවන පානිස් රජු බැඳි බොහෝ දහසි බිඳ අඩමියෙන්
 සුසාලිය අවුරුද්දක් රාජ්‍ය කෙළේය,

එකලට කාවන්තිස්ස රාජ්‍ය මාගම ඉඳ දෙමළ රජුට
 කප්පන් දුන්නේය, මේ රාජාවලියේ කාලාණ්ඩිය රාජ්‍ය මාගමක්
 නොනැසී සිරිලකට රාජබිජයන්ගේ තිබුණි දහසතුයි.
 කාලාණ්ඩිය රජුට මලුණු කෙනෙක් ඇත්තේවිය, ඒකුමාරයා
 කාලාණ්ඩිය රජුගේ බිසව හා සංයෝගයෙන් දවස් යවනසඳ,
 කාලාණ්ඩිය රජුට ඒබව සැලව ගියේය, කාලාණ්ඩිය රජු
 රහස් රෙහියා ගෙන්වා කියන්නේ: මා රජසෙනා ගෙන්වා
 මල්බැකුමාරයකුත් ගෙන්වා තව වඩා අඩුකල ඇත්දැයි ඇසුවිට
 එකගෙයි ඉන්නා බාල බැයන් මට වඩා අඩුකලයයි කියවයි

* සුරතිය-පළමු ම "මහාසිව" රජකළ බව මහාවංශ. නිකායසංග්‍රහාදි
 යෙන් පෙනේ-

† උපතිය, කියා කෙනෙකුත්, ඇතැම් පොතක පෙනේ-

‡ අසෙල රජ මුවසිව රජුගේ නම වැඩි සුතුයායි-මහාවංශයෙහි කියා තිබේ-

උගන්වා ඒ සැටියට ඇසුරිව සෙතහමැද්දේදී ඒ සැටි කිය. ඒ කියාපු වචනයට කුමාරයා ලජ්ජායෙන් කැලැණියේ නොසිට පලාගොස් උඩුගංපල උන්නේය, එකලට කැලැණියේ රජුගෙන් දන් වලදන එක්තෙරකෙනකුත් හා පිරිවරපන්සියයක් කැලැණි වෙහෙරට මල් පුදා නිරන්තරයෙන් පිරිත් පිරුවා රජුගෙන් දන් වලද කැලැණියේ වැඩඉන්නාහ, කැලැණියේ රජුගේ මල් මේ තෙරුන්වහන්සේගෙන් ශාසන ඉගෙන ඒ තෙරුන්වහන්සේගේ අකුරුසමානව අකුරු ලිවීමටද ඉගෙනගත්තේය, මෙසේ ඇතිව කැලැණියේ රජුගේ මල් උඩුගංපල ඉදගෙන එකපුරුෂයෙකු කාෂායවසනු පොරවා බිසවට බොහෝ දුක්වූයුබස් කියා පතක් ලියා එය කාෂායවසනු ඇදි සොරාඅතට දී අරිමින් කියන්නේ “රහතුන්වහන්සේත්* පන්සියයක් පිරිවරත් රජුගෙට දන්වල දන්නට යනවිට ඒ මැදට වැද කෙළවර අස්තෙක ඉද දන්වලදව දන්වලද යන තෙරුන්වහන්සේට පසුගමන් පිණිස බිසව මාලි ශාවෙන් දොරට සන්සියවරක් එනවා ඇත, † රජු රුවෝ මාලිශාවෙන් පිටතට එනවා ඇත, එකල්හි නුඹ මේපත බිසව ලගට දමව”යි කියා හැරියේය. ඒ සොරා දන් වලදන හැටියට ගොසින් සැහවී සිට බිසව සම්පයට පත දැමීය, ඒ පත බිම වැටුණු හඬ රජුට ඇසී පිටිපස බලා බිසව ගත් පත දැක රජ අවුත් බිසව අතින් පත ගෙන බලා මේ අකුරු අතිකකුගේ නො වෙයි මේ සොරා මාගේබිසවට පත් එවන්නේය යි සිතා රහතුන්වහන්සේ අල්වා තෙල්කවාරමේ දමා උණු කරන්නට වන, පතගෙනාසොරා අල්වා මරා ගතට දමාපිය, බිසව බැඳ ගතට දමාපිය, අනුවණකම් කළ ඒ කැලැණියේ රජු නමාගේ මලණුවන්ගේ අකුරු නො දැන මදනුවණින් ඒ තෙරුන් වහන්සේ තෙල්කවාරමේ ලා උණුකරනවිට ඇල් පැත් ගේ තෙල් තිබෙන්නේය, යටජාකියක ඒ තෙරුන්වහන්සේ ගොපල දරුව ඉපද කිරී උණුකරනවිට මැස්සා මැරූ පව පලදෙන බව ඒ තෙරුන්වහන්සේ දිවනෙතින් බලා පෙර කළ පවිනැසී සිතා යි මේ අත්බැව් බුදුබවට කිලිටකැසී එළිකොට සහනට අඬගසා කිවිට ද අළුව ගියේය,

* මේකියන්නේ කැලැණියේ තෙරුන්වහන්සේ සදහා විශ්වකුසි- මුත් වහන්සේ රහත්වී වදලේ තෙල්කවාරයේදීයයි ඇසුම.

† තෙරුන්වහන්සේට ගමන්පසුවට බිසෝඅදහසින් මාලිශාවෙන් දොරට නත් අසියක් එනවා ඇත--ඇහැමි-

එදාට මුහුද කැලැණියට සත් ගව්වක් පමණයයි දැනගත යුතුයි.

ලකට අරක්ගත් දෙවියෝ කලකිරි මුහුද ගලන්නට වන, වාසර යුගයේදී රාවණාගේ කෝට්ටයත් මාලිංගපස්විස්සත් විදි සාරලක්ෂයක් මුහුදට ගිලිහියාහ, දැන් මේ කැලැණිතිස් රජුගේ අධිමයෙන් ලක්ෂයක් පටුනුගම් හා නාවසිය සැත්තැවක් කෙටු ලන්ගේ ගම්හා සාරසිය සැත්තැවක් මුතු කිමිදිනා ගම් ඇතුළුව ලබ්‍යාවේ දෙළොසෙන් එකළොසක් මුහුදට ගිලිහියාහ, * මන් නාරමඉතිරිව තිබුණේය, පටුනුගම් අතුරෙන් කටුපිරිමාදම්පේ ඉතිරිව තිබුණේය,

මුහුද ගලනවා අසා කැලැණිතිස් රජ තමාගේ කන්‍යාකුමාරිය ඉස්සෝධා නහවා නොඉදුල් දුහල් සඵ අදවා ආහරණ පලදවා ඔරුවක් ගෙන රාජකුමාරිය ඔරුව ඇතුළු ඉදවා පියන් පත වසා ඔරුව මතුපිට පතබෑද මුහුදට ඔරුවඇර කැලැණිතිස් රජ මුහුද ගලනවා බලන්ට ඇතුළුවට නැගිහියේය, එකල ඒ ඇතු හා රජු පොළොවගල්වා එරජු අවිචිත නරකයෙහි ගිනිදැලින් වෙලා වසාගෙන නිරයටම ඇදගත්තාහ, † මුහුදට බිලිදුන් කුමාරිය මහපින් ඇතිගෙයින්ද මෙමනෙකුයබුදුන්ට මවුව උපදන ගෙයින්ද වලාහකයෝද මුහුද මණිමෙබලාවෝද වාතවේගයෙන් දකුණුදිග දුරමින් ඒ ඔරුව රුණමාගමටපාකලාහ, කාවන්තිස් රජුජරුවන්ට මස්දෙනකෙටුලෝඅවුත් මුහුද තුබුඔරුව පියන් පත වසා මතුපිටබෑද අකුරු දෑකලා රජුජරුවන්ටකිවුය, කාවන්තිස් රජ ඒ බවඅසා ගොසින් මුහුද තිබු ඔරුව ගෙන්වා මතුපිට තුබු අකුරුබලා කැලැණිතිස් රජුගේ දුර මුහුදට බිලිදුන්නයිකියා තිබුණා කියවා ඔරුව පියන්පතඇර ඒ කුමරිය රුවන්රූසක් පිට සිටුවා අනපැන් වන්කොට අගබිසෝකමට ගෙන එනනවිහා රයක් කරවා විහාරමහාදේවිය, සි නම්තබා පෙරහරින්මාගම් කුවරටගෙනගියේය,

* එකල ලක්දිවට පිරිවරවු කුඩාදිවයින නවයක් හා සතරක් උතුරු කොටඇති පත්තිස්දහස් පත්තියයක් පමණ මහපටුනුගම් වැව්අමුණු කෙත් වන් ආදිවුසියල්ලම මුහුදගිලියේයයි-කැලැණිතිස් රජුගේ කථාවසතුයෙහි කියාතිබේ—

† ඔහු පොළොව ගැලී අවිචියට ගිය ස්ථානයට කෙරගෙ පොකුණ(හෙවත්) කිරිගිය පොකුණයයි මෙකල ව්‍යවහාරකෙරේ. කිරිගිය පොකුණ යන්න කෙරදග පොකුණයයි විකිබේ.

කාවන්තිස් රජුකෙරේ ඉඳ එ බිසවට දරුඋපතෙහි මෙසේ දෙළෙක් උපත. කෙසේවූදෙළෙක්ද? සැටරියන් මිවදයක් ගෙන මහාසංඝයාට දන්දීඉතිරි වූදූ කන්ටත් එලාරජකුගේ වූසිමහා යොධයන්අතුරෙන් පළමුවැනි යොධයාගේ කඩුව පිට සිට සනා නය කරන්ටත් අනුරාධපුර මහණෙල්මල්කෙතේ මල් පලඳින් ටත් මෙසේ දෙළෙක් උපන්නේය, කාවන්තිස් රජුජුවන්ට වෙළුමන යොධයා හැර එකලට වෙනයොධයෝ නැත්තාහ.

කාවන්තිස් රජු වෙළුමන යොධයා කැඳවා දෙළඋපතකිහ වෙළුමන යොධයා මී බලාඇවිද මිහමු තොටමුණේ කෙවුලෝ ගොඩඇදපු මහලඹරුවක බැඳි සැටරියන්මිවදය ගෙනගොස් දෙළ පසිඳලීය, ඒ මීය දුටුදිනපටන් මිහමුට නම්විය, වෙළුමන යොධයා දෙවැනිදෙළ සන්සිඳවන්ට අනුරාධපුරනුවරට ගොසින් ඇවිද බලා දෙමළන්ගේ රකවල් දෑක දෙමළරජුගේ මාලිගාවට ගොස් බලා නැවත අසුන්ගේ අස්හලටද ගොස් මෙසේ නොයෙක් කැන් බලා සිගාඇවිදින ලෙසට ඇවිදගෙන අදර මාගම්නුවරට යෙමි සිතා මාණෙල්විලට වැද මල්කඩාගෙන අස්හලටගොස් අසකු මුදගෙන අසුපිටට තැබී මම වෙළුමන යොධයෙමි පිළි වන්චිනම් අල්වවයි කියා හඬගසා දුවන්ටවන. අසුවිනිදුවා එන හඬ දෙමළරජු අසා විසිමහායොධයන්අතුරෙන් පළමුවැනි යොධයා කැඳවා වෙළුමනයොධයා අල්ලන්ට කීවිට දෙමළ යොධයා අසුපිටතැබී එළවන්ට වන්කල්හි දෙදෙන අසුන්විනිදු වන සවියෙන් දෙරණ වූමිනැබී පසුවයන දෙමළයොධයාට ඉස්සර යන වෙළුමන යොධයා නොපෙනෙන්නේය, ඒබව වෙළුමනයා දෑක මහඅතුරෙදට මුවාවඅසුපිටම හිදගෙන කඩුව මහ කරතටඅල්ලාගෙනසිටියේය, දෙමළයොධයාගේ අසු දිවන සවියෙන් මහට පැසිටි කඩුවේ වැඳි දෙපළු කොට කපාවැටුණේය, වෙළුමනයොධයා දෙමළයොධයාගේ ඉස කපාගෙන * අනතුඩු කඩුවත් ගෙන රුණමාගම්නුවර කාවන්තිස්ස රජුජුවන්ට දෙළ ගෙන දුන්නේය.

මෙසේ බිසව දසමස පිරි කුමාරයකුවැදුසද ඒකුමාරයාට ගැමුණුකුමාරයයි නම්කුඩුහ,

ඒකුමාරයා උපන්දවසෙහිම ඡදානනවිලෙන් ඇතිත්තක් මහතිමය ගෙවාගෙන(දඹදිවින්)තුන්තුකුතියට වැද මෙලක්දිවට

* දෙමළයොධයන්දෙදෙනෙකුන්ගේහිස්යයි, සබ්මාලඛකාරයෙන් පෙනේ—

භොධිනාහි රුක්මලයද්‍රව්‍ය කඛොල්කාලේ වදදමා ආපසු ඡද්දන්තවිලව ගියාය,බිලි බා ඇවිදිනා කෙටුලෝකඛොල්කාලේ ඉන්නා ඇත්පැටියා දෑක රථ්ථුරුවන්ට සැලකලාහ, ඒ ඇත්පැටියා ගෙන්වාගෙන නුවර ඇතිකරලා ගැමුණුකුමාරයාට පාවා දුන්නේය,

විහාරමහාදේවී දෙවැනි වර ද කුමාරයකු වැදුවාය, ඒ කුමාරයාට නිසාකුමාරයෝයයි නම් තුබුවාහ.

මෙසේ ඒ කුමාරයන් වැඩිවිය පැමිණිවිට රත්තලියෙක බත් ලා තුත්තොටසක් කොට මේ බත්තොටස මහාසංඝයාට විමසියක් නැතිව ඉදිමහයි කියා කවයි පියරජු දරාදෙදෙනාහට කිසද ඒබත්තොටස කෑවාහ, දෙවැනිකොටස නොපිදෙදෙන උරණ නොවමහයි කියා කව යි කිසද ඒතොටසද කෑවාහ, තුන් වැනිකොටස මා සේ ම සැඟිදෙමළන්ට උරණ නොව ඉදිමහයි කියා කව යි කියාදුන්සද නිසාකුමාරයා ගත් බත්පිඩ හිත්තියට ගසා පිය,ගැමුණුකුමාරයාගත් බත්පිඩ තලිය හෙලා අතපය වක ගසාගෙන වැද හොත්තේය, විහාරමහාදේවී ගැමුණුකුමාරයා ලඟට අවුත් අතපය වකගසා ගෙන ඉන්නේ කිමද? ගැමුණුකුමාරයෙකිසි! ඇසුවාය, මැණියෙකි! ගොළුමහනිල්ලුහුද දකුණුදිග මහවැලිගඟින් එපිට සැඟිදෙමලෝය, මමකොතනඅතපයදිග අරිමිදූයිකිය, මෙසේ ඒගැමුණුකුමාරයාමහත්වික්‍රමයෙන්වැඩෙනසද අනුරාධපුරනුවර දකුණුදිග කඩරෙද යනගම * කෙලෙඹි කුලයක කෙලෙඹිදරුවෙක්ව ඉපද වැලිකෙලිනාවයසටපැමිණි ලමයාගේ ඉහවරපටබැඳඅතෙක්කොණ දගලේබැඳ ලමයා ගෙයි ඉඳුවා මැණියෝලීදටගියාහ, දණ ගා ගෙන දොරට එන විට එලි පත පඩියේ දගල රැඳුණේය, ලමයා එය ඇදපුකල වරපට බිඳී ගියේය, ඒසවියදූකලා මැණියෝ නැඟිමිත්‍රයෝයයි නම්තුබුවාහ,

නැඟිමිත්‍රයාවැඩිවිය පැමිණ බලසමපනාපිරිමිනියෙක්විය යි දූකගතසුතුයි.

නැඟිමිත්‍රයාඅනුරාධපුර නුවරට ගොස් ලිමහාබොධින්වහන් සේටමල්පහන් පුද දූපාරාමයටත් එම සැටි පුද ගෙදරට ගියේය; එද පුදපු මල්පහන් දෙමළ කඩාදමාපුහ, උදෑසන නැඟිමිත්‍රයා ගොසින් බලා අවුත් ඉද මේසැඟිදෙමළන් මරමැ'යිසිනා රුත්‍රියේ අනුරාධපුරනුවරට වැද දෙමළන් අල්ලා සීමාපවුරෙන් පිට වැටෙන්ට ගසන්නේය, මෙ සේම රුත්‍රිහාගවල වැද නැතක්

* කඩරෙද්ද යන ගමය යි-සබ්මලබ්‍යාරයෙකි කියා තිබේ—

දෙමළන් මැරුයේය, මෙසේ මරන විට නැතක් දෙමළෝ අඩුවූහ, දෙමළ ඇමතියන් එක්වෙලා රජුට කීවිට තොපිහැමදෙනා එක්ව රාත්‍රියේ බලවිසි කිසිදු ඒකාබද්ධ රහස්‍යයක්, ඒ අවස්ථායෙහි නැති මිත්‍රයා දැක අල්ලන්ට දිව්‍යාවෝ නමුත් බැරිවිය, නැති මිත්‍රයා දෙමළන් කීපදෙනෙකු මරා දමා ගමට ගියේය, ගමට ගොස් නැති මිත්‍රයා මෙසේ සිතන්නේ මට දෙමළන් මරා එතෙක් කරන්ට බැරිය රුණමා ගමට ගොස් පින්වත් රාජකුමාරයකුට එක්ව පස්වාදහසක් පවත්නා ශාසනය එළිකරමි යි සිතිවූහත්තෝ. උදාසනම පිටත්ව ඉරවුදුනට එන්ට පළමුවෙන් කාවන්තිස් රජු රුවන්දක් කාහ, රජු රුවෝ නැති මිත්‍රයාට බොහෝ තැන දී සිටුවා ගෙන ගැමුණු කුමාරයාට භාර කළාහ,

නැති මිත්‍රයා මේ බලේ ලබන්ට යටපතියේ කවර පිනක් කෙළේද යත්? කකුසද කොනාගම කාශ්‍යප ගෞතම වුදුන් සමයේදී * කිරිපිඩු දන් දී මේ බලය ලද්දේ යයි දත යුතු,

කසාතොට සැඟිදෙමළන් එළවනු පිණිස දිශාබල කුමාරයා මුරසිටියේය, කාවන්තිස් රජු රුවන්ගේ මෙහෙවරින් ඒ කුමාරයා එකී එකී කුලවලින් සෙවකයන් ලියාගත්තේය, ගොඬගමුව යන ගම † කෙලෙඹිකුලයක සත් දෙනෙක් ඇත්තාහයි ඒ කුමාරයාට සැලව ඉන් එකෙකු ලියාගත්තේය, සත් දෙනා අතුරෙන් බාලවූ නිම්ලයා කියන පුරුෂයා කිසි වැඩක් නැතිව ගෙයි කාලා ඉන්නේය, අනෙක් සදෙන කිසි කම්මානනයක් නොකර ඉන්නා මලයා දිශාබල කුමාරයන් ලඟට යවන්ට කියා මවුපිය දෙදෙනාට කීහ, මේ සදෙන කෙනෙක් කිවත් නිම්ලයාට මාතා පිතෘගේ මහා ශ්‍රඩා ඇත්තිය නිම්ලයා උදාසන නැඟිට මව අතින් හිල්බත් ඉල්වා ගෙන කා පසුම්බියට හාල්පතක් ගෙන මවුපියන්ගෙන් අවසර ගෙන නික්මුණේය, නිම්ලයන්ගේ බලේ මවුපිය දෙදෙනා දනිති, ගොඬගමුවේ සිට කසාතොටට තිස් ගව්වක්ය, ඒ දිශාබල කුමාරයා උදාසන අත්මුවසෝධා අවුත් ‡ බත්කන වේලාවට - පාන්වුසත් පැයට නිම්ලයා ගොසින් දිශාබල කුමාරයා දක්කේය, ඒ කුමාරයා

* කකුසද-කාශ්‍යප-යන වුදු වරයන් දෙදෙනා වන්නේගේ කාලයෙහි පින්කල බව-සබ්මාලඛකාරයෙන් පෙනේ—

† කොටසර- කිලවාපිජනපදයෙහි කඛිපි නම, ගමයෙහි සබ්මාලඛකාරයෙහි පෙනේ—

‡ අතුගෙට ගොස් ඇමත්-ඇතැම්,

කවද, නුඹ පිටත් වූයෙහිදැ'යි ඇසිය, මම උද්‍යානපිටත්ව ආමි කිය,
 ඔහුගේ බස රාජකුමාරයාට සැබෑ බොරු නොදන්නා නිසා ඉන්
 විමසමිනි පතක් ලියාදී නිල්බත්තන්ටදී පාත් වූ අට පැයට පිටත්
 කෙළේය, පතලියාදී මෙතැන සිට තිස් ගවුදුර දැමි විගම ඉන්නා
 මාගේ යහළු බමුණාට මේ පත දී ඔහු විසින් දෙන ලද බෙහෙත්
 ගෙනෙවයි කියා පිටත් කෙළේය, ඒ බමුණු පත බලා ගෙන අද
 ආවාද කියා විමසූ සද දැන් ආවාය කියා: මට ග්‍රීෂ්ම තදය පැත් ඇති
 තෙතක් කියවයි කියද: මෙතැන සිට සතර ගවුදුර අනුරාධපුර
 නුවර සතරවාසල්කඩ සතර පළුත් වෙන වෙනම බෙහෙත් බඩු
 සතරක් ඇරගෙන නැවත තිසාවැවට ගොස් නාලා ඒ බෙහෙත් බඩු
 ගෙනෙවයි කියා නුඹට කන්ට බත් මාළු උදවු කරනවාය කියා
 යන්ට හැරියේය, නිම්ලයා තිසාවැවට ගොස් නාලා මාණෙල් කඩා
 ගෙන සතර දොරටුවෙහි ති බෙහෙත් බඩු ගෙන නුවර මුළුල්ලේම
 බලා ඇවිද නැවත බමුණු ගෙදරට බත් වේලාවට අවුත් බෙහෙත්
 බඩු බමුණාට දීලා සිටි සද උගේ බලය ඒ බමුණා දැනලා බොහෝ
 විසමයට පැමිණ ඔහුට මසුරන් සියයක් දී දිගා බලකුමාරයාට පත
 ලියන්නේ: මේ පුරුෂයා උතුම් පිරිමි නියෙක දෙමළන්ට අසුවිනම්
 නපුරුය, තොප සම්පයේ ඉදිම සුදුසු නොවෙයි කාවන්තිස් රජු
 රුවන් ශ්‍රීතට ඇරිය මැනවැ'යි පතලියාදී හැරියේය, මිනෙලිනා
 වේලාවට (දවහල්ම) කසාතොටට අවුත් ඒ පත හා ගෙනා බෙහෙත්
 බඩු හා මහණෙල් මල් සමග දිගා බලකුමාරයාට දී සිටි සද ඒ කුමා
 රයා ඔහුගේ බලේ දැකලා මසුරන් දහසක් දී නුඹ ගමට ගොස් මවු
 පියන්හට කියා රුණ මාගමට යන සැටියට සෙට එවයි කියා හැරි
 යේය, ඒ මසුරන් ගෙන ගොස් මවු පියන්ට දී සිටි විට වැඩිමහලු
 බැයෝ ගෙට අවුත් සිට නිම්ලයාගේ බලේ නොදැන මේ සොරා
 කසාතොටට නොගොස් මහසිට ආවා'ය කියා උරණ තෙපුල්
 කීවිට, මවු පියෝ: එසේ නොකියව් යයි ඔවුන් සදෙනාට කියා
 පසුවද නිම්ලයාට යන්ට බත් මාළු උදව් කොට දීලා යන්ට සමු
 දුන්න, එකල නිම්ලයා කසාතොටට ගොස් දිගා බලකුමාරයා දුන්
 පත ගෙන ගොස් කාවන්තිස් රජු රුවන් අතට දී වැද සිටි සද
 එරජ ඒ පත බලා ඔහුගේ බලේ ලියා තුබු වාදක මසුරන් ලක්‍ෂ
 යක් දී ගැමුණු කුමාරයාට පාවා දුන්නේය,

කොතාගම කාශ්‍යප බුදුවරුන්ගේ * ශාසනවලදී කීරි පිඩු
 දන්දී බලේ ඇතිව උපතැයි මෙසේ අනෙක් යොධයෝ අටදෙන
 කන් සෙසු පින්කම් කොට බලේ ලද්දහයි දැනගත යුතුයි,

* කාශ්‍යප බුදුන්ගේ සම්මෙයනියයි - සබ්බමාලංකාරයෙහි පෙනේ

කාවන්තිස් රජ දශමතා යොධයන් හා කඩොල්ඇතත් ගැමුණුකුමාරයාට භාරදී උන්නේය, නිසසකුමාරයන්ට දින මඩුල්ලදුන්නේය, කාවන්තිස් රජ මේ දෙබෑ කුමාරයෝ රටලොහ යෙන් වසතුලොහයෙන් ඩබරකරගෙන සටන්වූ නම් දශමතා යොධයෝ එක්කුමාරයකුටවූනම් අනෙක් කුමාරයා නසී සිතා දශමතා යොධයන් ගෙන්වා මේදෙබෑයන්කරන සටනක් ඇත් නම් නොපිදසදෙන දෙදෙනාට එක්නොවී සිටුවයිකියා බුඩගාස නයට අතනගාදිවුරන්ට කිසද ඒදසදෙන ඒසැටියේ දිවුරුම් දුන්නාහ,

මෙසේ ගැමුණුකුමාරයා සෙනාවත් ගෙනගොස් කසාතොට සිටිසද මහවැලිගඟින් එගොඩයන්නට පියාණන් අතින් අවසර ඉල්ලා එවිය, එසද මේ කුමාරයා සැණෙකින් නැසියෙයි සිතා දරුවන් රකින පිණිස යන්ට එපා යයි කියා පත් අරින්නේ: දශ ලක්ෂ අසූදහසක් දෙමලසෙනාවය, විසිමතා යොධයෝය, ගඟින් මේගොඩ අපට ඇත කියා වලකා පත ලියා ඇරියේය, මෙසේම තුන්වාරයෙක පියාණන් අතින් අවසර ඉල්ලා එවූකල්හි මහවැලි ගඟින් එගොඩ යන්ට අවසර නොදී කුමාරයන් රැකගන්වමනැ නිසා තුන්වරම එපාය කියා පත්ලියා පුතණුවන්ලගට ඇරියේය, කුමාරයා සතරවැනිවර මපියරජ ගැනිය පිරිමියා නොවේයයි කියා ගැහැනුන් පලදින ආහරණ එවූයේය,

පියාණෝ ඊට සිත කෝපව සැණෙකින් මේ කුමාරයා නසී සිතා රන්තැකිල්ල ගස්වා හිර කරමි කිය, පිය රජ කී බසට උදහස්ව ගිලිමලයට ගොස් සැඟවී කිපදවසක් සිට කොන්මලයට ගියේය, කාවන්තිස් රජ වොටුනු පැලද සැටඅවුරුද්දක් රජය කොට * තුෂිතපුර ගියේය,

කාවන්තිස් රජ ජූරුවන් ඉකුත්වුණාම නිසසකුමාරයා අවුත් පියරජ දෙණක ලා කඩොල්ඇතත් මැණියන් විහාර මහාදෙවිත් කැඳවාගෙන දින මඩුල්ලට ගියේය, ගැමුණුකුමාරයා පියාණන් ඉකුත්වූ බව අසා කොන්මලයෙන් පිටත්ව මාගම්නුවරට අවුත් නිසසකුමාරයන්ට පත් ලියා ඇර මැණියනුත් මාළුපත් දළපත් කඩොල්ඇතත් එවයිකිසද නිසසකුමාරයානේවා උන්නේය. තුන් වරක් පත්ලියා ඇර තේවූ විට සටනට තික්ම ගැමුණු රජසෙනා ගෙන යුදගනාපිටියේදී දෙබෑයෝ යුධ පුණ්ඩුව මුනගැසී ගැමුණු

* සැටහතර අවුරුද්දක් යයි-සම්මාලකාර සුරුරුප්වලි ලබිකාකපා ආදියෙන් පෙනේ.

කුමාරයාගෙන් තිස්දහසක්සෙනගවැටි යුධපරාජයට බිඳිදුවන විට තිස්සකුමාරයා ගැමුණුකුමාරයා පසුපස්සේ එලවාගෙන එනවිට මහාසංඝයාඅවුත් මහසරස්කොට සිටියාදූක තිස්ස කුමාරයා ආපසුදිගාමවුල්ලට ගියේය, නැවතබලපිරිස් එක්කරගෙන ගැමුණුකුමාරයා සටනට නික්මුණේය, මෙසේම සේනාව නසා යුධකර මතු දෙමලසටත් බැරිය, කියාසිතාගෙන අප දෙදෙනා කොටා දිනුකෙනෙකුන්ට රටයයි කියා පත් ලියා යැවූවිට තිස්ස කුමාරයා කඩුල්ලැතැපිට නැගී ගියේය, ගැමුණුරජ අසුපිටනැග ගොසින් යුදගණාපිරියේදී දෙදෙනා සමමුඛව අසුවිහිදුවා කඩුල්ල ඇතාට උසින්පත්වා කඩු පිටින් තිස්සකුමාරයාට ගැසිය, එවිට කඩුල්ලැතා කිපී මාපිට උන්නේ ගැහැනියෙක අයවයා පිටඋන් නේ පිරිමියෙකැයි කියා සිතාගෙන කඩුල්ලැතාතිස්සකුමාරයා බිමටහෙළාපිය, ඒකුමාරයා දුවනවිට ගැමුණුකුමාරයා මොහු අල්ලා සිරකරවී නැතහොත් නැවත සෙනගගෙන ආපසු සටන් කරයි සිතා මොහුපසුපස්සේ අල්වන්ට එලවාගෙනගියේය, තිස්සකුමාරයාඒදූක ගණපනතියට වන්නේය, ගැමුණුකුමාරයා ඔහුපසුපස්සේ එලවාගෙනගොසින්විහාරයේ දොරකඩ රැකගත් තේය, තිස්ස කුමාරයා ගණපනතියට වදිනකොට ගැමුණුකුමාරයා පාරේඑතබැවිදූක එහි උන් සබ්බයා සිටියාහ, සිටිසබ්බයා උන්නාහ, මෙහිදූන්ආ තිස්සකුමාරයා කොයිදසොමිනිසි ඇසු විට අපි උන්නෙක් සිටිනෙක් දුටුවේ නැතැයි කිවාහ, අපවත්වූ සබ්බයානමක් සිවුරුවසා බැඳගෙන යනමෙන් විහාරයෙන් පිට තට තිස්සකුමාරයන් ගෙනගියාහ. ගැමුණුකුමාරයා කියන්නේ තිරනැතිකයට තිස්සයාසංඝයාගේ කරපිටින් යන්නවුවකියා කඬොල්ඇතත් මැණියන් විහාරමහාදේවීන් කැඳවාගෙන මාගම් නුවරටගියේය, තිස්සකුමාරයා මහාසංඝයා වහන්සේට කියාලා බැයන් සන්නානකරවනුපිණිස ගණපනතියට අවුත් මහාසබ්බයා පිටත්කර එවුයේය. මාගම්නුවරට අවුත් සංඝයා ගැමුණුකුමාරයාදූක එපවත් කියා තිස්සකුමාරයා ගෙන්වා ගැමුණුකුමාරයන්ට භාරකර දුන්නාහ, ගැමුණුකුමාරයා කුමක්නිසා වැඩියාද සොමිනිසි කියා මාගේ අත වරද නොවෙයි තිස්සකුමාරයන්අත වරදය දකස්ගණන් සෙනාව නසාපිය කියා මහාසබ්බයාට වැඳ අවසරගෙන සිටියේය. පසුවද, පියාණන්ගේ මලකඳු සරසා දවා

දෙදෙනා ඔවුනොවුන් බඳුගෙන අබා පියාණන් දුක් සන්සිඳුවා උන්නාහ. දශමහායෝධයෝ අවුත් ගැමුණු කුමාරයන්ද කලා පියාණන්වහන්සේ දෙබෑයෝ සටන්කෙරෙහි කියා අප දස දෙනා ගෙන්වා දිවුරුම් ගත්සේක, අපි දසදෙන අහන උන්න මුය, හි කීහ. ගැමුණු රජ එබසට සන්තොෂව විහාරයට ගොස් මහාසඤ්ඤා වැද යාමිනි මම මාවැලිගහින් එගොඩයන්ට ඕනෑය, අවසරගන්ට ආමි කියා අවසරගෙන නුවරටගොස් මල ණුවත් කැඳවා තුරුලුකොට සිපසනනා මම දෙමළ සටනට යෙමි, නුඹ ගොයමි කරවයි කියා මල ණුවත් නැවත සිඹ සනනා සිව්වරගසෙනග ගෙන කසාතොටින් එගොඩ ව තුන්ගම්කටු පිටියේ වාහිලාගත්තේය.

අප බුදුන් පලමු යතුන් දුරු කරමින් මහාබලයෙහි වැඩ සිටිද සමන්දෙව්වරජ බුදුන් වැඳ සිට ආරාධනා කළවිට බුදුරජාණන්වහන්සේ කෙශධාතුවටක් දී සමන්දෙව්වරජනට වදාරන සේක්: සමන්දෙව්වරජ පන්දහසක් පවතිනායේ දශබක් කරවයි කී සේක. සමන්දෙව්වරජ ඒ කෙශධාතුවගෙන බුදුන් වැඳ මොහොතක් බුදුන් වැඩසිටි බිම සත්ථියන් ඉඳුනිල මාණික්‍යයෙන් නිමිත කරවා දශබ බැඳ පූජා කරන්නාහ. බුදුන් පිරිනිවන් පා වදාළ කුසිනාරා නුවරදී දරසෑයට මහසුප් මහතෙරැන්වහන්සේ ගිහි දුන්විට * සරඤ්ඤා රහත්තෙර කෙනතුන්වහන්සේ දරසෑය ගිහි නිවෙත්ට පලමුවෙන් රක්තපදමයට භාබලයෙක් වදනායේ වැඳ ශ්‍රීවායාතුව ගෙන ඒ මිසුගුණුවෙහෙර දශබෙහි තබා වැඩ සේක. ඊට පසු මිහිදු මහතෙරැන් වහන්සේ දෙවනපෑයින් රජ්ජුරුවන්ට කියා සත්ථියන් මාණික් දශබ වසා සතලිස්ථියන් දශබක් බැන්දවූසේක. එතැන රත්රන් ඇතුළු දෑ මේ සැඟි දෙමළ රත්රන් ගන්ට අවුත් රුකගෙන සිට සමන්දෙව්වරජ බැඳ දශබින් ගිහිරස් ඇවිලී බුදුරජා පිටතට ගියා දෑක භයපත්වූහ. පන්දහසක් පවතිනා ශාසනයෙහි අනුභවින් අදවනතුරු හැම දින ම රහින් සුදින් නිලින් බුදුරජා පිටත් වෙයි දැනගතයුතුයි. මේ සැඟිදෙමළ පෙර තෙත්තියට කඳවුරු බැඳගෙන එතන උන්නාහ.

* අප බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සෑය මහසුප් මහ තෙරැන්වහන්සේගේ ශමප්‍රප්තියෙන් පසු තෙම ම ගිහි ඇවිලියිගිට සතුපට. ශාදි බම්මකප්වන්හි පෙනේ.

දැන් මේ ගැමුණු රජ සිවුරහසෙනග ගෙන මියුගුණු
 වෙහෙර කඳවුර වටලාගෙන තුන්මසක් සවන් කොට එහි
 කෝට්ටිය අරවා ගෙන මහත් පෙරහරින් ගොස් මානෙල්නුවර
 කෝට්ටිය වටලා තුන්මසකින් සවන් කොට ජයගෙන නෙයි
 යාබම් කෙළ එතැනින් ගොස් අඹුමුඩා කෝට්ටිය වටලා දෙමස
 කින් අරවමින් මහපෙරහරින් ගොස් මහත් බලඇති සත්බෑ
 කෝට්ටිය වටලා සත්බෑ දෙමළුන් අතුරෙන් බොහෝ දෙමළුන්
 මරා සාරමසකින් ජය ගෙන එතැනින් ගොස් අතුරුබා කෝට්
 ටිය වටලා සවන් කොට සමසකින් අරවමින් මහත් සන්තොස
 යෙන් නෙයි යාබම් කෙළ එතැනින් පිටත් ව දෙනගමු කෝට්
 ටිය වටලා දෙමසකින් සවන් කොට අරවා ජයගෙන එතැනින්
 ගොස් හලාකොළ නුවර කෝට්ටිය වටලා දෙමසක් සවන්
 කොට අරවා ජයගෙන එතැනින් ගොස් පොකොවතු කෝට්
 ටිය වටලා තුන්මසකින් අරවා ජයගෙන ගැමුණුරජ මහ
 සෙනගට රන් රුවන් පතිදී එතැනින් ගොස් දිගාබස ගොල්ල
 කෝට්ටිය සාරමසකින් සාධා ජය ගෙන මහත් කොට ප්‍රීති ගබද
 පවත්වා නෙයි යාබම් කෙළිකෙළ එතැනින් ගොස් කසානොම
 කෝට්ටිය වටලා දෙමසක් සවන්කර අරවමින් එතැනින් ගොස්
 මහාවේමිට නුවර කෝට්ටිය වටලා සාරමසක් සවන් කොට
 ජයගෙන එතැනින් ගොස් බානාගම් කෝට්ටිය වටලා දෙමසකින්
 සවන්කොට අරවමින් එතැනින් ගොස් නිලාගම් කෝට්ටිය වටලා
 සවන්කොට අරවමින්, කුඹගම් කෝට්ටිය වටලා අරවමින්, හඳි
 ගම් කෝට්ටිය වටලා අරවමින්, විල්බාගම් කෝට්ටිය වටලා
 අරවමින්, නාඹගම් කෝට්ටිය වටලා අරවමින්, මේ හැම සාර
 මසකින් සාධාගෙන මහත් පෙරහරින් ගොස් මුහුන්තරුවේ
 කඳවුරුලා කොටනවිට දෙමළසෙනගත් ගැමුණු රජුගේ
 සෙනගත් කලබැහැති ව දෙගොල්ල තොරා ගන්නට බැරි ව
 සිටිමිට ගැමුණු රජු සිතට දුක් වැද මම රජ්‍යයට ලොහයෙන්
 නොවෙයි පස්වාදහසක් කල් මුළුල්ලෙහි පවත්නා බුදුසසුන
 එළිකරමි සිතා පරසතුරන් නැසීම පිණිස කොටම මාගේ
 සෙතාව හැඳිවසනු හා ආයුධත් ගිනියේ දිලිහි දිලිහි තිබේව'යි
 යන වගට සත්‍ය ක්‍රියා කොට අබහැසිය. ඒ සැටියට ඇඳිවසනු
 හා ආයුධ ගිනියේ බබලා සිටිකල සේනාව තුරන් කරගෙන
 දෙමළුන් මරා ජය ගෙන මහත් සන්තොසයෙන් ගැමුණුරජ
 ප්‍රීතිව සෙනගට රන් රුවන් පතිදී එතැනසිට විජිතපුර සටනට
 වාහිලුහ, විජිතපුර කෝට්ටිය කෙසේද කිවහොත්: අගලතුන

කපා වටකර දිය පුරවා තිබෙන්නේය, වටකර ලෝ පවුරක් ද තිබෙන්නේය, දසඅවරියන් දොරකින් වසා තිබෙන්නේය, අරවාපුරායින් සෙසුකෝට්ටයක් මේ සැටියේ නැත, අනුරාධපුර නුවර හැර මෙයට සරි සෙසු කෝට්ටයක් නැත, මේ පසුවුණු කෝට්ටවල් අරවනකල් දශමහායෝධයන් බොහෝයේ කෙටු මට නැර මහසෙනහලවා කෙටවුවාහ. දුටුගැමුණු රජ දශමහා යෝධයන්ගේ බල විමසනවිට රජ්ජුරුවන් දකින්නට එන නැඟිමිත්‍රයාගේ ඉස්සරව කඩුල්ලැතා කොපකරවා තරහ වත් නට බස් කියා පිට ගල් හෙලනාකලට කඩුල්ලැතා අවිවිමහා නිරයේ ගිනි වෙවුලුවාක්මෙන් ගුගුරුමින් නැඟිමිත්‍රයාගේ ඉදිරි යට දුවන්නටවන. නැඟිමිත්‍රයා තමාගේ ඉදිරියට එන ඇතු දැක මාවැනි යෝධයෙකුට ඉසකේ පිට හෙලාගෙන දිවිම සුදුසු නොවෙයි. ඇත්රජ්‍යව මම කියවියක් දනිමිසි සිතා වමන හකු එවාගෙන දකුණින් ඇතු සොබ හයා දැනින් දෙදළ අල්ලා ඔබා බල්ලෙකුයේ උක්කුටුකයෙන් බිමඉදුවාපිය.

එවේලෙහි නැඟිමිත්‍රයාගේ බලය මහසෙනහ දැකලා ඔල්වර හඬ ගසමින් මහත් කෝලාහල ශබ්ද පවත්වා හඬගසූහ. මේ කඩුල්ලැතා දසකල ඇතුන්ට *වැතියෙන් උතුම් බලඇති ඡදානන කුලයෙහි උපන්නෙයින් මේ ශ්‍රී ලක්කාවේ දැන් ඉන්නා ඇතුන් සියක්කෙලක බල ධරන්නේය. නැඟිමිත්‍රයාගේ බලය දැකලා ගැමුණු රජ්ජුරුවෝ විජිතපුරනුවර සටනට හයනැත කියා විජිතපුර කෝට්ටය වටලාගෙන දිය අහලතුන පැන ගෙන ගොස් දකුණු වහසල් දොරට කඩොල්ලැතා සටන් පිණිස යැවීය. නැගෙනහිර වාසලට වේළුපුමන යෝධයා අසුපිටට නැගී ගොස් බොහෝ දෙමළන් මැරීය. එවේලෙහි දෙමළ වේළුපුමන යෝධ යාට හසින් තැති ගෙන ආයුධ දමා ඇතුළුවුවට වැදී අට්ටාල වල දොරවල් වසා ගෙන උන්නාහ. ගැමුණු රජ බලාසිටියේය. නැඟිමිත්‍ර යෝධයාද නිමිල යෝධයාද කඩුල් ඇතාද මේතුන් දෙන දකුණුවාසල සටන්කලහ. සේන නම් යෝධයාද ගොස් ඉමබරනම් යෝධයාද ථේරපුත්ත යෝධයාද නැගෙනඉරවාසල

* 1 කාලාවක, 2 ගඹෙකයා, 3 පණ්ඩර 4 තම්බ, 5 පිඩහල, 6 ගකු, 7 මඩහල, 8 හෙම, 9 උපොසථ, 10 ඡදානන, යන දශ ඇත්කුලයයි. කාලාවක ඇතුන් දශදෙනෙකුගේ බලය (ගකනිය) ගඹෙකයා කුලයෙහි එකඇතකුට ඇත්තේය, ගඹෙකයා කුලයෙහි ඇතුන් දශ දෙනෙකුගේ බලය පණ්ඩරකුලයෙහි උපන් එක ඇතකුට ඇත්තේ යයි-මෙම ක්‍රමයෙන් ඉතිරි ඇත්කුලවලද දකුණුතුයි.

සටන් කළාහ. බස්නාහිර වාසලද උතුරුදිග වාසලද අනිකුත් යොධයෝ සටන් කළාහ. කඹුල් ඇතා තුඤ්චතාද කොට ගුගුරා මහදෙර බිඳින්නට වන අට්ටාල වල සිටි දෙමළසෙනහ අනෙක ප්‍රකාර ආයුධ ගෙන විඳිමින් සිටිවිට ඇත් පසුනොබැස සිටි කල්හි හුණුකරපු යබොර (ජයම්) ගෙන ඇතුපිට වත්කළහ, එවිට ඇත් මුරගා වෙදනාව ඉවසාගත නො හී දිය අහල වැටී ගිලී උන්නේය. ඇතුපිට ඇළණු යබොර උගුළුවා ඇතුගේ වණයට වෙදකම් කරගෙන ගැමුණුරජු අදින සළපිළි වලින් ඇතුපිට වසා ජයට තබපට අතුට මා උපන්ද, උපන් ඇත්රජ සියලු ලක්දිව තුබට දෙමි” කියා දෙර බිඳින්නට කිවිට ඇත්රජ සෙනහහින් ගුගුරු ගොස් අත් බිම බබා. දෙර දෙදලින් උගුළුවාපිය. එවිට දෙර මුලින් ඉහිල ඇතු යටවෙන්නට එන විට එතැන සිටි නැරදිමිත්තු යොධයා මාගේ රජ්ජුරුවන් වහන්සේගේ ඇත් වාහනය තසි සි සිතා උරහිසින් එය අට ඉස්බක් පමණ ඇත දමාපිය. එද නැරදිමිත්තුයොධයා බිම අල්ලා හිඳුවාපු වෛරය හැර පිටට නැගෙන්නට මුහුණබැලීය. දඹමහා යොධයෝ ඇත් වස්සා ගියතැනින් අපි නො යමුව, කියා දස දෙන අට ඉස්බක් පමණ ලෝපවුර බිඳ විජිතකොට්ටයට වැද දෙමළන්ට කොටා මැරුවාහ. කඹුල්ඇතා රථ සකස් ගෙන දෙමළන් මැරීය. විජිතපුර සටන් සාරමසක් කර බොහෝ දෙමළන් මර එතැනින් නික්ම ගොස් ගිරිනිල්ලන්කඩ වාහිලා ගෙන සෙනහට පහිදි පන්සියක් රහතුන් වැද පුදා ගිරිනිල්ලන්කඩ අරවමින් අනුරාධපුර සටනට පිටත්ව ගොස් කසාගලු ගම කෝට්ටි බැඳ උන්නේය. එලාර රජ ගැමුණු රජු කසාගලු ගම කඳවුරු බැඳ ඉදිනබව අසා දෙමළ නුවර ඉන්නා සිංහල ඇමතියන් ගෙන්වා කීමෙක්ද? ඇමතියෙහි පුටුගැමුණු රජ මියුගුණ පටන් තිස්දෙකක් කොටු අරවමින් විජිතපුර කොටා නුවර අරවා කසාගලුගම කඳවුරු බැඳ ඉදිනේය, සටනට ගොස් කෙසේ කරමුදැයි? ඇමතියන් අතින් ඇසිය, එබසට ඇමතියෝ “සිවුරග සෙනහ ගෙන සෙට සටන් කරමුව” කීවාහ, එලාර රජ පත්ලියා අරිනේ “ගැමුණුරජ කසාගලුගම ඉඳ කම් කිමිද? සෙට සටනට එව්යි කියා ලියා ඇරියේය, එලාර රජු එවූ පත ගැමුණු රජහට ගෙනවුත් දුන්සඳ ගැමුණු රජ පත බලා දෙවැනි පත ලියා අරින්නේ “අපි එමින් සිටියමහ: තෙපි එව යි” කියා පතට පත ලියා ඇර දඹමහා යොධයන් ගෙන්වා කියන්නේ “එලාර මහරජුගේ විසිමහායොධයන් හා

මරසෙනගක් වැනි සෙනග සමග සෙට සටන් කරමුද? පස්සට යමුදැයි” කියා දශමග යොධයන් අතින් ඇසුයේය, දශමගා යොධයෝ කියන්නාහු: “එක එලාර රජුගේ සෙනග තබා මුළු දඹදිව රජ පිරිස් ආවත් අපි දසදෙනා ජයගන්නට නොදෙමුව” කියා හය නොවට මහරජු සැලකලාහ.

ජට පසුවද එලාර රජ මරසෙනගමෙන් සිවුරගසෙනග පිරිවරගෙන දීඝජනතුරුයොධයා ආදී කොට ඇති විසිමහයොධ යන් හා සමග අනුරාධපුරනුවරින්පිටතට සටනට ආයේය, ගැමුණු රජ කොටුවමැද සිට මුතුකුඩය නංවාගෙන සක්පලිහදෙක දෑල වරට අල්ලවාගෙන සුසාවක් හෙරිනාද කරවා යුගකිරපථිතය සෙනගමෙන් ගුගුරුවා නාද පවත්වා දකුණුගාගයෙහි නැදී මිත්තරයොධයා සිටුවා වම්ගාගයෙහි නිම්ලයොධයා සිටුවා අනෙකුත් යොධයන් කෙටුමට සිටුවා සිවුරගසෙනග සාධාගෙන සිටී යේය, එලාර රජ මහාපථිතයා කියන ඇතා පිට නැගී කසාගලු ගම කදවුරු දූක සිටි විට විසිමහයොධයන්ට මුල්ලික දීඝජනතු වා කියන පතාකයොධයා ගැමුණුරජු සිටි තැන මුතුකුඩය දූක ලා පලමුවෙන් රජුට කොවා දෙවනුව සෙනගට කොටම් සිතා අසුරියනක් අහසට පැන ගැමුණුරජුට කොටන්නට එනවිට නිම්ලයොධයා කඩුවත් පලිහත් අතට ගෙන (නිවට දෙමළ කොසි යෙහිදැ)යි කියා අඩගසාගෙන එළියට පැත්තේය, ඒ අසා රජුලගට නොගොස් නිම්ලයොධයා ලගට දිවඅවුත් කෙටියා නිම්ලයොධයාට කෙටුවිට තම පලිහ පෑය, පලිහ පෑවිට පලිගේ කෙටුම වැදී දීඝජනතුවාගේ අත දෙදරු උගේ කඩුව බිමවැටුණේය, කඩුවගන්ට නැඹුරුවූ විට නිම්ලයොධයා දීඝජනතුවාට කොවා පදපලකර දුමිය, එදා දෘමතයොධයෝ ද ගැමුණුරජුගේ සෙනග ද දෙමළ සෙනග මැදට වැද කොවා මැරූහ, ඒ කොවා මැරූ දෙමළන්ගේ ලෙසින් වැටක් පිරිහියේය. ගැමුණුරජ එලාර රජු මරන්නට එපාය කියා කඹුල්ඇතා පිට නැගී එලවාගෙන ගොස් ඇත්දෙදෙන දළින් දළ අන්වා එලාර රජුට තෝමරය දමා ඇත මැරීය, ගැමුණුරජ: එතදවස රජදරුවෝ මෙතැනදී ඉඳිලා කුණුමින් හේවිසියෙන් නොයක්වහි එලාර රජුමැරූතැන ගල්වැට අකුරුලියා පිහිටුවා එලාර රජු දවා ක්‍රෙදෙවෙහුයා මෙන් අනුරාධපුර නුවරටවත.

විජිතපුරකෝට්ටය වටලා ඉදිනාඅවබියට එලාර රජ දඹ දිවට පත් ලියාඇර උත්තේය. එලාරරජුගේ හල්ලුකසා කියන මලණුවන්දෑ තිස්දහසක් දෙමළසෙනාව ගෙන දඹදිවින් නැගී

තැනි මාවටුතොටින් ගොඩ බැස්සේය. තම සහෝදර එලාර රජු තැනිබව අසා (ආයේ දඹදිවට නො යමි, බැයන් මලසැටියට මමත් මියමි) සිතා ගැමුණු රජුට පත් ලියා එවා සටනට උත්තේය, ඒ පතගෙනගොස් ගැමුණු රජු රුවන්ට දුන්සඳ පත බලා ගැමුණු රජ දඹමහයෝධයන් ගෙන්වා හල්ලුකයාගේ සටනට සිවුරගසෙන හ ගෙන්වා පිරිවරාගෙන කඩුල් ඇතුළුව තැනි යුබයට සැරහී සුසැවක් හෙරිනාද පවත්වමින් යුගකිරපමිතය සෙනහඩසේ ගුගුරුවා පොළොව දෙදරවමින් අනුරාධපුරයෙන් නික්ම හල්ලුකයාගේ සටනට පටන්ගත්තේය. ඒ යුබයට යන කල කඩුල් ඇතා ඉදිරියට නොගොස් පසුබැස බැස ගියේය. එලාර රජු සමඟ අටවිසි සටනක් කරන කල්හි මේ ඇතු පසුබැස්සේ නැත, දුන් හල්ලුකයාගේ සටනට පසුබසින් නේය, අපට පරාජය'යි සිතා ගැමුණු රජ දඹමහයෝධයන් අතින් විමසා ඇසුසඳ දඹමහයෝධයෝ කියන්නාහු (දේවයන් වහන්ස අපට පරාජය නො වෙයි, මේ ඇතා පසුබසින් නේ ජයබිමක් බලන්නටය ඇතුළුව බිම ඇර නො යමුය) කීවාහ, ඇතා ගොසින් හල්ලුකයා ඉන්නාහු මියට ලා නො වී සිටියේය. ගැමුණු රජු සිටිනවාතියට හල්ලුකයා අවුත් රජුට විදිමැයි කියා අඬගැසීය, ඒ හඬට කථා කළවිට කටට විදිමැයි සිතා විදිනට දක්කම් ඇති ඒ හල්ලුකයා එසේ අඬගැසීය, ගැමුණු රජු අඬගැසීම අසා ඇතුළුව ඉද ඇතු පස්සේ පුස්සදේවයෝධයා ඉඳවා හල්ලුකයාට විදිනට උත්තේය, රජ හල්ලුකයාගේ බසට පලිගෙන් මුව වසාගෙන ඇති නිවට දෙමළ කියා අඬගැසූ අඬට හල්ලුකයා ශරය ඇද විද්දේය, ගැමුණු රජු මුඛය වසා තුඩුපලිගේ වැදී ශරය බිම වැටුණේය, ගැමුණු රජු කටපුරාතුඩු මුලත් සප බිමට දෑමීය, හල්ලුකයා ඒ දකලා ගැමුණු රජුගේ කටට විද පිම්, කියා මහත් බල්වරහඬ ගැසීය, ඒ හඬට පුස්සදේවයෝධයා හල්ලුකයාගේ කටට සැරය ගෙලීය, ඔහු වැටුණු පසුව නිස්දහසක් දෙමළසේනාව මැදට දඹමහයෝධයෝ වැද කොටා දෙමළන් විනාශකොට යුදජය ගෙන ආපසු අවුත් මහපෙරහරින් අසුර යුද ජයගත් ශක්‍රදෙ වෙනුයාමෙන් අනුරාධපුර නුවරට වත්හ.

මියුගුණ සිට හල්ලුකයාගේ සමන නිමවනතුරු මැරු දෙමළ සෙන් ඇවොම දසලක්ෂ අසූදහසක් සෙනගය යි දැනගතයුතුයි.

මේ රජ බුබුශාසනය හෙළි කරන පිණිස මහපින් ඇති ව උපන්නාහයි දැනගතයුතුයි, නියා කුමාරයා මෙමනෙහිය බුදුන් වමන්සඬව උපදිනාබව දැනගතයුතුයි, බුදුසසුන් හෙළිකරන්

නව සැඩ්දෙමළන් නසා ජයගත් ගැමුණුරජ එකාසංඛෙය්‍ය කප්ප්ලක්‍ෂයක් පැරැම් පුරා එන්නේය. එසේහෙයින් මෙතෙහෙය බුදුන්ට දකුණත්සව්වන බව දැනගතයුතුයි.

සිරිලක පරසතුරන් නසා මිරිසවැට්දගබකරවා ඉක්බිති ලෝවාමහපාය කරන්නේ ගල්වැම් කප්පවා පෙළකට සතලිසක් බැගින් සිටුවා මේ සැටියේ සතලිස් පෙළක් ඉඳුවා බිම්මාල නව ලක්‍ෂයක් හා උඩුමාල අනුලක්‍ෂයක් හා සෙවිල්ලට උඩලෝපට තට්ටුව ද කරවීය, දඹදිව දෙගවලින් බුදුන්ගේ බාහු පිහිටුවන පූජාවට ඒ ඒ රටින් අගයින් වැඩිය සැතිමත් සානුකෙලක් මහ රහතන් වහන්සේලා වඩාහිඳුවා ලෝවා මහපායෙහි සිටුරු පිරිකරසහිත ව මහදන් දී නාගභවනයෙහි නුබු බාහුගෙන්වා රැවන්මැලි මහදගබ පිහිටුවා බඳවා සතුන් පව් කරන්නට නො දී පින් රැස් කර සුවිසි අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කර දෙවිලොව ගියේය.

ගැමුණුරජගේ මල් සැදැහිස් රජ රාජ්‍යයට පැමිණ දිශානක වෙහෙර කරවා විහාරය කරවා දස අටක් වැව් බඳවා සත්තිස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකර තුසිපුර ගියේය. *

ඔහුපුත් තුල්කාරජ එක්අවුරුදුඅටමසක් රාජ්‍යය කෙළේය. † ඔහු අනුරාධපුරයෙහි වෙහෙරකරවා සිටිනවිට ඔහු මරා ලැමණිතිස් රජ තිස්තව අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය, ‡

ඔහුමල් වලඟමිබාරජ රාජ්‍යයට පැමිණ පස්මසක් රාජ්‍යය කරනකල සොළී රටින් දෙමළෝ සත්දෙනෙක් සත්දහසක් සෙනඟ ගෙන මේ ලක්දිවට ගොඩබැස වලඟමිබාරජු එලවා ලුහු බඳවාගෙන ගොස් එකදෙමළෙක් රජුගේ අගබිසව ගෙන ගියේය, එකදෙමළෙක් අප බුදුන් වැලඳු පාත්‍රාධාරාව ගෙනගියේය,

* මේරජුගේ වම් මෙහි වැරදිවශයෙන් වැව් තිබේ, මහවංශසුලුරජ ෭෭ ලී ආදියෙහි වම් 18 ක් රාජ්‍යය කළබව පෙනේ.

† ඔහුපුත් එක්අවුරුදුඅටමසක් සහිත, වැරදි වශයෙන් වැව් තිබේ. මහවංශයෙහි එක්මාසයක් කියාද සුලුරජවලියෙහි එක්මසදසදවසක් කියාද පෙනේ.

‡ ලැමණිතිස් රජ තිස්තව අවුරුද්දක් රජකෙළේයයි මෙහිපෙනේ එම වැරදීමක් විශයතුයි-අවුරුදු 9-මාස 8-රජකළබව-මහවංශයෙන් පෙනේ-සුලුරජවලියෙහි නවතවැරද්දක්යයි කියා තිබේ-

අනෙක් දෙමළෝපස්දෙන වෙන වෙන ම පිළිවෙළින් තුදස්අවු රුද්දක් රාජ්‍යය කළාහ. *

පසුව වලගම්බාරජ ගල්ලෙනවල ඉඳ සෙනඟ ගෙන අනු රාධපුර නුවරට වැද රජකරන දෙමළන් මරා රාජ්‍යය ගෙන පෙර තමන් වල්වැද ඉඳිනා අවධියේ ගල්ලෙන දෑකලා ඒ ගල් ලෙන කවාරම් කොටවා දෙළොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. †

මහදුලියානිස් රජ රාජ්‍යයට පැමිණ පන්සියයක් රහතුන් වැඩඉඳවා පොත්ගුල් කරවා දෑහමෙන් පනස්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ‡

පසුව වලගම්බා රජුගේ පුත් මොරනාගරජු රාජ්‍යයට පැමිණ අවළොස්වෙහෙරක් මූලින් කඩා දමා රාජ්‍යය කරනසඳු ලක්දිව නියංසායක් ගැසීය. කෙසේදයත්? දඹදිව සාගල්නුවර රජකරන මිලිඳුරජුගේ අධිමයෙන් ඵරජ එක් සක්‍රියක් කෙරේ ලෝහසිත් උපදවා ඇගේ නිවරදි පුරුෂයාට වරද තබා මරා දමන්ට සිතන්නේ: ඒ බැමිණියගේ පුරුෂයාට මොනවරදක් දමාලාවත් මට කියවයි සෙවකයන්ට කිය, එවිට සෙවකයෝ ඒ බමුණා වෙළඳමට යන මග රැකසිට බමුණු දුදුරුකඩකට බඩුවිට අධිකාරමගේ සාප්‍ර ගොනා බමුණාගේ ඉස්සරහට දක්කා ගෙනවුත් සැහවිසිටියාහ, ගොනාට මග අරිත්ට ඉඩ නැතිව ආපසු කරකැවී යනවිට පස්සේ එන බමුණා දෑක මේ ගොනා සහවාගෙන කොයි යෙයිදැයි කියා බමුණාඅල්ලා ගෙනගොස් රජුරුවන්ට දුන්නාහ. රජද බමුණා මරා දැමීය.

ඒ වග බැමිණියට සැලව: මම පතිව්‍රතාධර්මය රක්ෂාකරනවා සැබැනම් මේ රජුගේ රව නසින්ට ඕනෑය කියා යටිපතුලේ අඳුන් අඟුරු ගාගෙන දිය තුන් ඇල්ලක් අහසට ඉස තුන්විටක්

* තුදස්අවුරුදු සත්මසක්සති මහාවංශාදියෙන් පෙනේ—

† බලාටනාග රජුගේ රාජවලියෙහි අත්හැරී තිබේ—ඒ රජු සැදුනිස් රජුගේ තුන්වෙනි පුතුනෙමෙයි—මේ තෙම රුවන්මැලි සැදුනි වටේ ප්‍රාකාරයක්ද බඳවා ලෝකමහාපාය වටේ ප්‍රාසාද දෙතිස්සක්ද කරවා ලෝවැඩ සසුන් වැඩකොට අනුරාධපුරයෙහි සාවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය—මහාරත්නක නම් සෙනෙවියෙක් මේ රජු මැරවියයි මහාවංශයෙහි කියනලදී—

‡ මහදුලියානිස් තුදස්අවුරුද්ක් රජකලවට සුලුරජාවලියෙන් පෙනේ—මහාවංශාදියෙහි—මහසිවුමනාසියෙහි—නම් වෙනස්වී තිබේ—

අත්පොලසන් ගසා ගෙට වැද දොරවසාගෙන මළාය. එවිට දෙවියෝ කලකිරී වැසි නැවතුවාහ, එබැවින් දඹදිවට දෙලොස් හවුරුද්දක් නිශංසාය වැදුණේය, ලභකාවේ රජ කරන වෝර නාගරජ වෙහෙරවල් නැසුණෙහින් එකඅවධියටම සිරිලකටත් තුන්අවුරුද්දක් වැසි නැතිව සාය වැදුණේයයි දැනගත යුතුයි.*

එදාපටන් බැමණියගේ සාය හා ශතවතීය පැමුණුණයි දැන ගතයුතුයි, පසුව ලක්වැසියෝ වෝරනාගරජු මරා දමාපුහ, එක ලට අපබුදුන් පිරිනිව් බුඛවතීයෙන් සසියවිසිතුන්අවුරුද්දක් ගියේයයි දැනගතයුතුයි. †

ඔහුට පසුව මහදුටියානිස් රජුගේ පුත් කුඩානිස් රජ තුන් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය

අගභිසව එරජු වසඳි මරා සුරකිත් නම් ඇමතියා ලවා එක අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කරවීය.

ඔහු සඳි කර මරා මුකවෙට්ටි දෙමළා ලවා අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කරවීය.

ඔහු සඳි කර මරා පුණේගිනබමුණා ලවා එක අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කරවීය.

පුරොගිතයා මරා තොමෝ ම සාරමසක් රාජ්‍යය කළාය.

පෙරකි සුයඹිවංශයෙන් ආ කුඩානිස් රජුගේ පුත් මකල. නිස් රජු පියරජුරුවන් මැරූ බිසව මරා දෙවිසිඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය.

ඔහු පුත් භානිසරජු i රජ කරන අවධියේ රුවන්මැලිදූගබ රහතුන් පිරිත් කියනවා අසා දූගබ ඇතුලට වැද මිස නොයමි, සිතා රුවන්මැලිදූගබීමඑවේ නිරාහාර ව උන්විට ශක්‍රගවනය උණු ව ගියෙන් සක්දෙව් ඒ දකලා සතායවු නිසා භානිසරජු සිත්සේ දූගබඇතුලට වැද බණ අසා නැවත අවුත් උගන්වනු කර මල්වලින් රුවන්මැලිදූගබ වසා නොයෙක්වාරයෙහි පූජා කොට අටලොස්අවුරුද්දක් රජසිරිවිද දෙව්පුර ගියේය. ‡

* මෙහි කියනලද සාය වලගම්බාරජදවසයයි යුදුරුජවලියෙහි කිය තිබේ—

† වොරනාගරජු රජ කෙළේ ශ්‍රී. බු. ව. 455 වත් 497 වත් අතර බැම මහාවංශාදියෙන් පෙනේ—

‡ භානිසරජු අටවිසිවතියක් රාජ්‍යයකළබව මහාවංශාදියෙන් පෙනේ

ඔහුමල් මහදුලියා රජ සැඟිරියේ අමුණුදායක කරවා කො
ලොමකොය සිට සැඟිරි දායකව පියවිලිපිටින් ගොස් වැද ලක්
දිව වැසියන් විසින් දෙන අයබදු නොගෙන අනුරාධපුර නුවර
සතරදිගින් සතරගවු උගන් කරවා සිනිද්ද, බොලිද්ද, හෝ පළ,
දුනුකේ, වැටකේ, දෑසමන්, සපු, නා, උගන් වතු කරවා නො
යෙක්වර රුවන්මැලි දායකව පූජාකොට එකුත්සියක් ඔරු ලක්
දිව හාත්පස්හි මුහුදුපිට බැද යොදනක්කැන් පවත් ඔරු වට
කර පිළිබැඳ නානාප්‍රකාරයෙන් සරහා සුවිසිදහසක් සංඝයා
මුහුදු පිට ඉදුවා පෙරවරු හිල කුලාහාර (නමාබරව සමබර ඇති
වස්තුව) දන්දී පෙරවරු දවල මහදන්දී* තුන්ගම්රත්‍රිය ලක්දිව
මුළුල්ලෙහි ගිවෙලින් පහන් පූජාකර මෙසේ ම තවත් බොහෝ
කුසල් කොට දෙලොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය.

ඔහුපුත් අබගැමුණු රජ ලක්දිව බෙරලවා සතුන් නොම
රන පරිද්දෙන් සතව මිහිරි බස්දී සතුන් පවිකරන්ට නොහැර
පින්රැස්කරවා නව අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකර දෙවිලොව ගියේය.

මහදුලියා රජුගේ දෙවෙනි පුත්‍රවූ කිණ්හිදිල කුමාරයා
දෙවුබැ අබගැමුණු රජු මරා රාජ්‍යය පැහැරගෙන තුන් අවුරුද්
දක් රාජ්‍යය කෙළේය, මෙතෙම ඉතා කුරු රජෙක්විය, සැඟිරි
පොහෝගෙහි තවුඅසා රාජපරාධ යෙහි යෙදුණු දුග්ගිල ශ්‍රමණ
යන් හැටහමක් අල්වා කණිර නම් ගල්ලෙනක් සිරකර තැබූ
යේය, ඒ කිණ්හිදිල රජු ඇවෑමෙන් අබගැමුණු රජුගේ පුත්
වුලාභසනියා කුමරතෙමේ රාජ්‍යයට පැමිණියේය, ගෙනෙම
දුදුරුකොය බඩ සුළුගලු නම් වෙහෙරක් කරවිය, මේ රජ එක්
අවුරුද්දක් දුගැමෙන් රාජ්‍යයකොට පරලොකප්‍රාප්තවූයේය,
වුලාභසනියා රජුගේ මරනින් පසු ඒ රජුගේ නැගණිවූ සිවලි
නම් කුමාරිකාව රාජ්‍යයට පැමිණ සාරමසක් රාජ්‍යයකළපසු
අබගැමුණු රජුගේ බැනණු කෙනෙක්වූ ඉලනාග කුමාරයා
රාජ්‍යය අත්පත්කොටගත්තේය, ඒ සිවලි නොමෝ ලබකා
රාජ්‍යය කළ දෙවෙනි බිසව්වුවාය, ඉලනාග රජු රාජ්‍යයට
පැමිණි පළමුවෙනි අවුරුද්දෙහිම ඔහුගේ නොකටයුත්තක්
නිසා කෝපවූ ලබකාණිවංශයේ ජනයෝ කැරලිගසා රජුඅල්වා
සිරකළෝය, රජ තෙමේ සිරගෙයින් පිටවී මගුලාතුපිට නැගී
පලාගොස් මාතොටින් නැව්නැගී දඹදිවට ගියේය, තුන් අවුරුද්
දක් පරතෙරවාස සේනාවක් සමග අවුත් රාහුණට පැමිණ ඒ
ජනපදයෙන්ද පිරිස රැස්කොටගෙන අනුරාධපුරයට ගොස්

* පෙරවරු කුලාහාරදන්දී-පස්වරු මහදන්දී-ඇතම්.

සුදුකොට සුඛයෙන් සතුරන් පරාජයකොට නැවතත් රාජ්‍යය ලබාගත්තේය, මේ රජු දඹදිව විසූ තුන්අවුරුද්ද අතරතුර ලබිකණ්ණොත්‍රයේ ප්‍රධානීන් රට ආණ්ඩුකරුණිය, එහෙයින් ඉලනාග රජ ලබකාරාජ්‍යයකෙළේ සය අවුරුද්දක් පමණෙකි, ඉලනාග රජු ඇවෑමෙන් ඔහුගේ පුත්‍රවූ සදමුහුණු කුමාරනෙම රාජපදප්‍රාප්තිය, මේ රජතෙමේ මිණිහිරිනම් වැවක් බඳවා ඉසුරු මුණි විහාරයට පිදුරේය, රජතුමාගේ දෙමලදේවියෙහි ප්‍රසිද්ධ වූ බිසවද මණිකාර නම් ගමින් තමනට උපදනා ලාභය එම වෙහෙරට පිදුවාය, මේ රජු අවවසනට පසු තිසාවැවේ දියකෙළියට ගොස් සිටියදී ඔහුගේ මලණුවූ සසලාලකනියා කුමාරයා විසින් මරන ලද්දේය, ඉලනාග රජුගේ බාල පුත්‍රවූ සසලාලකනියා නම් කුමාරයා වැඩිමහල් සහෝදරවූ සදමුහුණු රජු මරා රාජ්‍යය පැහැරගත්තේය, මේ රජු සත්අවුරුදු අවමසක් රාජ්‍යය කළපසු සුභනම් දෙරටු පාලයකු විසින් මරවනලද්දේය, ඔහුගේ මරනය කෙසේ සිදුවිද? සසලාලක රජු සවරූපයෙන් තමා හා සමානවූ දෙරටුපාලයා කෙළී පිණිස රාජහරණයෙන් සරසා පයඝිඩික යෙහි හිඳුවා දෙරටුපාලයාගේ නිශ්චේතම තමාගේ නිසලාගෙන අතින් යෂ්ඨියගෙන දෙරසම්පයේ සිටින සිරිතක් පැවැත්තේය. මෙසේ සිටිනා එක් දිනෙක රාජසනයෙහි උන් දෙරටුපාලයාට ඇමතියකු වැන්දකල රජු සිනාසුණා බලා මේ දෙරටුපාලයා කවරහෙයකින් මා හමුයෙහි සිනාසේදැයි කියා දෙරටුපාලයා ගේ වෙස් ගත් ඒ රජු මරණයට පමුණුවා සුභනම් ඒ වාරපාල තෙමේ රාජ්‍යය අත්පත්කොට ගත්තේය, ශුභරජු තෙමේ යස සිඵ රජු මරවා රාජ්‍යය පැහැරගෙන සාවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය, මේ රජතුමාගේ සෙනෙවියා යටතේ ලබිකණ්ණොත්‍රයට ඇතුළත් වසභ නම් බැතණු කුමාරයෙක් සිටියේය, වසභ යන නම් ඇතියෙක් රජවන්නේයයි ශාසත්‍රකාරයකු විසින් කියන ලද බව අසා රජතෙමේ වසභ නම් ඇති සියල්ලන් මරවන්ට පටන්ගත්තේය, සෙනෙවි තෙමේ තමා වෙත සිටි තරුණයාත් රජහට දියයුතුයයි සිතා භායඝීවට පමණක් එපවත් දන්වා කුමාරයා හා කැට්ට මාලිගාවට යන්ට නික්මුණේය, සෙනෙවි යාගේ මෙහෙය නම් භායඝීතොමෝ කුමාරයා ගලවන්ට කල් පතා කොට ස්වාමියාට මහදී කන පිණිස හුණු නැතිව බුලත් පුවක් දුන්නීය, ස්වාමියා හුණු නැති බැව් රජවෘසලදී දැන ඒ ගෙනඑනු පිණිස කුමාරයා යැවුයේය, එවිට සෙනෙවියාගේ භායඝීව කුමාරයාට කටයුතු හඟවා රන් දහසක්දී පලායන්ට

සැලැස්සුවාය, හෙතෙම පලාගොස් මහාවිහාරයට පැමිණියේය. ඉක්බිති ඒ කුමාරතෙමේ සේනාවක් රැස්කරගෙන බලවාහන ඇතිව සටන්කොට ගෙන රජු මරා රජය අත්පත්කොට ගත්තේය, වසභ කුමරු රජපදප්‍රාප්තව තමන් දිවි ගලවාදුන් මෙහෙයා නම් සත්‍රිය මෙහෙසිකොට ගෙන සතලිස්හතර අවුරුද්දක් දැඩිමින් රජය කෙළේය, ලැමැණිවංශයෙන් ආ ඒ වැහැප් රජ අනුශබ්ද පුරයෙහි එකිවකී දිසාවෙන් යොදනක් වට සිසාර දෙළොස් රියන් උස මහපවුරක් ලවා බොහෝ විහාර හා මහ වැව් එකොළොස්කඩ කරවූයේය,*

ඔහුපුත් **වන්නාසිනමබ්බ** රජ තුන් අවුරුද්දක් රජය කෙළේය, ඒ වඩකනාසික තිස්ස රජ රජකරන අවධියට සොළී රටින් දෙමළසෙන් ගෙන සොළීරජ මේ ලබ්‍ධාවට ගොඩබැසලා බොහෝ වසතුව හා ශිංහල වැසියන් දෙළොස්දහසක් අල්වා ගෙන ගියේය,† (දෙමළ සතුරුසෙනාග ලබ්‍ධාවට ගොඩබැස්ස මේ තුන්වෙනිවාරයයි,) වඩකනාසිකතිස්ස රජුගේ පුත් **ගජබා** රජ රජකමට පැමිණඉන්නා අවධියට රජු රුත්‍රියේ නුවර ඇවිදින කල්හි එක් කනවැන්දුම් ගැහැනියක් තමාගේ දරුවන් සොළීරජ අල්ලාගෙන ගියාට අඩනවා ඒ ගජබා රජ අසා මේ නුවර අනඩුවක් ඇත කියා දොර සුණ්‍යයා මාලිගාවට ගියේය, එරජ උදසන ඇමතියන් ගෙන්වා මෙතුවර නඩු අනඩු කිමිදූහි ඇමතියන් අතින් ඇසූසඳ මහරජ අපගේ නුවර මහල්ගෙයසේ තිබෙන්නේයයි සැලකලහ, රජ තෙමේ ඇමතියන්ට උදහස් වදා දොර සුණ්‍යයාගෙහි සත්‍රිය ගෙන්නවා ඇසුවිට කාරිකාල් නම් සොළී රජ ශිංහල වැසියන් දෙළොස්දහසක් අල්ලනවිට මාගේ දරු දෙදෙනාද අල්ලාගෙන ගියාට ඇඩුවාය කියා ඒ දුප් පත් සත්‍රිය කිසඳ පියරජහට උදහස් වදා දොළිපුර සෙවයෙම් කියාලා සෙනහ එක්කරගෙන **ශාපාපවුනට** ගොස් සොළීරජු බලපාගෙන ගිය සෙනහ ගෙනෙමැයි සිතා කැටුවගිය සෙනහ එහි නවතා නිලමහ **සොධයා** කැටුව ගෙනගොස් යහදුව ගෙන

* මේ කථා පුවතකී මහාවංශයෙන් හා ලබ්‍ධාකථාවෙන් ගන්නාලදී මේ රජවරු අවදෙනාගේ පුවතකීය රජවලියේ අන්තර්ගත කිසි විස්තරයක් නොපෙනේ-වසභ රජතුමා නිතුපත්පාන, කෙබඟලුරෙරු-මානික වැටිය-කැලැණිකොලොත්තය-කලිවාසමය, මහත්තය-අලවඩුත්ත-රදුපල්ලය, කච්චිචලය, මහල්ලය, වඩුත්තය, අබ්වඩුත්ත යි යනමේ වැව් දෙළහ බඳවනලද්හි වන්නි රජවලියෙහි කියා තිබේ.

† තිරදෙළොස්දහසක් අල්ලාගෙන ගියේය යි ඇතැම්.

මුහුදුව ගසා දිය දෙබේකොට සිට සිට ගොස් සොළිපුරයට වැද සොළිපුර හයගත්වා සක්රජමෙන් සිංහාසන මැද වැඩිහිඳගත්, නිලමහ යොධයාද එකුවර ඇතුන් අල්ලා එකකු ගෙන අතිකකු ඇග ගසා මරදමන්තේය, මෙසේ සොළිපුර පාළකරනවිට සොළි රජහට ඇමති සැලකලාහ. සොළිපුර එබසට සිංහල සේනාව මෙ පුර නසන්ට ආවාදකියා ගජබාරජු අතින් ඇසීය, එබසට ගජබාරජ කියන්නේ මා කැටුව ආ කුඩා කොළ මිස වෙත හමුදාවක් නැත කියා නිලමහයොධයා ගෙන්නවා * ගජබාරජ ලග සිටි ය එබසට සේනාව නැතිව රජ තනිව ආවේ මන්දැයි ඇසුවිට නුඹගේ පියරජ අපගේ පියාණන් අවධියේ දෙළොස්දහසක් සිංහල මිනිසුන් ගෙනාවේය ඔවුන් ගෙනයාම පිණිස ආම් කියා ගජබාරජ කිසිදු 'දෙවිපුර ගොස් අසුරයුද ජයගත්තේ පලමු අප කුලයේ රජෙක' කියා සෙනග ගෙන්වා දෙන්නට බැරියකිය, එබස් ඇසු ගජබාරජ කෝපව මෙකුවර නසා අළුකරදමම් පමා නැතුව මාගේ සේනාවට සුවිසිදහසක් දෙවයි කියා වැලිමැඩ දියමිරිකා පාමින් යගදාවෙන් දිය මිරිකා පාමින් සොළිපුර හය ගත්වා ගෙන සුවිසි දහසක් පොළීලා මිනිසුන්ගෙන පතතිනි දෙවියන්ගේ රුවන්සලඹන් ගෙන සිව්දේවාලේ දෙවියන්ගේ ආටුඩන් ගෙන්වාගෙන වලගම්බා රජ අවධියේ ගෙනගිය පාත්‍රා ධාතුවත් ගෙන † මතු මෙවැන්නක් නොකරව යි තරවටුකර පිටත්ව අවුත් සුවිසිදහසක් සේනාව ලබාගාවට ගොඩබස්වා ගෙන ඒ ඒ ප්‍රවේණිවල මිනිසුන් ඒ ඒ ප්‍රවේණිවලටම ඇර පුර වැඩි මිනිසුන් ගෙන අලුත්කුරුව, සාරසියපත්තුව, යටිනුවර, උඩුනුවර, තුන්පහේ, ගේවාහැට, පන්සියපත්තුව, එගොඩනිහ, මෙගොඩනිහ, යනමෙකී රවවලබෙදා ඇර ඉන්ට සලස්සාදී සුවිසි අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඒ ගජබාරජු ඇවෑමෙන් ඔහුගේ බිසවුන් පියවු මහලු කාරජ රාජ්‍යයට පැමිණියේය, මොහු මහලුව සිටිබැවින් ඕහට මහලුකා යන නම විය. මේ රජු විසින් අබ තුර, කොටගල්, උදපහන්, ඇල්ගිරි ආදී විහාරකරවා සාවු රුද්දක් දැමූමෙන් රාජ්‍යය කරනලද්දේය. ‡ මහලු කාරජු ඇවෑමෙන් ඔහු පුත් භාතියනියා කුමර තෙමේ රාජ්‍යයට

* නිලමහයොධයා සම්බන්ධව මහාවංශයෙහි කිසිම ප්‍රවාතනියක් පෙනෙන්නට නැත.

† පාත්‍රාධාතුව වලගම්බා රජ අවධියේම ගෙනාගියෙකි. ඇතම්

‡ මොහු නැකමින් ගජබාරජුගේ ඇවෑස්ස සුඤ්ඤා කෙනෙකායි සමහර පොතක පෙනේ.

පැමිණියේ මේ රජ මාමිණියාවැව ගැමුණුවැව ආදී වැව්ද කිරි පඵගසමුල පඵදගබ රජමහා විහාරය ගවරනියා විහාරය. භානියනියා විහාරය ආදී විහාරද වෙනත් නොයෙක් පින් කම්ද කරවා සුවිසිඳුවුරුද්දක් රජය කෙළේය. භානියනියා ii රජු ඇවැමෙන් ඔහු මල් කණ්ඩුවනිස්කුමර තෙමේ රජයෙහි පිහිටා අවවිසිවසක් රජය කෙළේය. * මේ රජතෙම අභය ගිරි විහාරයෙහි රතන ප්‍රාසාදයද මිහිනතලෙහි ද, ගෙයද අමබ ආල වෛතස ගෘහයද අභයගිරි මිහිනතලා විහාරයන්හි මහ පිරිවෙන් සහ කුක්කුටගිරි පිරිවෙනද භූතාරාම, රාමනාගන, අනුලකියාපළිත ආදී විහාරද කරවීය. ඔහුගේ ඇවැමෙන් ඔහු පුත් සුඵනා හෙවත් චූලනාග කුමාරයා රජයට පැමිණියේය. මෙතෙම පඤ්චභූමක කොට ලෝවාමහපාය කරවී, රජපැමිණි දෙවසකින් සොහොයුරු කුබ්බිනාග කුමරු විසින් මරනු ලැබීය. † කණ්ඩුවනිස් රජුගේ දෙවෙනිපුත් කුබ්බිනාග කුමාරතෙමේ දෙබුබු සුඵනාරජු මර රජය පැහැරගත්තේය. මේ රජු විසින් මහාපාළි නම් බත්ගෙය කරවනලදී. රජ පැමිණි එක්වසකදී බිසව සොහොයුරු සිරිනාග සෙනෙවියා විසින් මරවනලදී. සිරිනාග i කුමරතෙමේ තමන් සහෝදරියගේ සවාමිපුරුපවු කුබ්බිනාග රජු මර රජය පැහැර ගත්තේය. මේ තෙමේ ජත්‍රප්‍රාසාදය කරවා රුවන්මැලිසැලේ ජත්‍රය හා රන්කම්ද කරවී. මේ රජ එකුන්විසි වසකින් කාලක්‍රියා කෙළේය. සිරිනාග රජු ඇවැමෙන් ඔහු පුත් මොහාරනියා නම් කුමාරයා රජහිසෙකලැබ දෙවිසිහවුරුද්දක් රජය කෙළේය. ඔහු රජකරන සමයෙහි (එනම්) ක්‍රි: ව: 219 දී බුබු බමිය පෙරලා විපරිතකොට ලියනලද වෛතුලය වාද නම් මිථ්‍යා බමියක් අභයගිරි විහාරයෙහි විසූ තෙරුන් වහන්සේලා විසින් බුබු බමිය මෙන් පිළිගන්නා ලද්දේය. මොහාරනියාරජ එ උලිබඩ ගත් හික්කුන්ට නිග්‍රහකොට කපිල නම් අමාත්‍යයකුගේ ආධාරයෙන් ඒ වෛතුලයවාදය ලියවූ පොත් ගෙන්වා දවා ඔපකෙළේය. ඒ නිසාරජුගේ සහෝදරවු අභයනාග නම් කුමාරයා රජභට හඬින් නැවතැගි පර තෙර ගොස් බොහෝ දෙමළුන්නාව ගෙන යුදපිණිය අනුරාධ පුරයට පැමිණියේය. රජතෙමේ දේවිය සමඟ පලාගොස්

* අවලෝක. අවුරුද්දක් රජය කෙළේයයි සම්භර පොතක පෙනේ.

† කුබ්බිනාග සුඵනාරජුගේ බැහැකෙනෙකැගි ඇතැම් පොතක කියා තිබේ.

මලයරටට ගියේය. අභයනාගනෙමේ ලුහුබැඳගොස් රජු අල්වා මරා බිහිවී ගෙන නුවරට අවුත් රාජ්‍යපද ප්‍රාප්තවිය. අභයනාග රජ වොහාරතියා රජු මරා රාජතීෂෙකලාබ අටඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඒ රජු විසින් ලොවාමහාපාය ඉදිරිපිට මණ්ඩපයක්ද කරවන ලද්දේය. අභයනාග රජු ඇවෑමෙන් වොහාරතියා රජුගේ පුත්‍රවූ සිටිනාග ii කුමාරයා රාජ්‍යපද ප්‍රාප්තව දැවුරුද්දක් රාජ්‍යයකෙළේය. මොහු විසින් ශ්‍රී මහා බොධිය භාන්පස සිත්කලවූ මහා මණ්ඩපයක් කරවන ලද්දේය. දෙවෙනි සිරිතාග රජුගේ මරනින්පසු ඔහුගේ පුත්‍රවූ විජසිදු හෙවත් (විජය) කුමාරයා එක්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. * ලැමැණිවංශයෙන් ආ සංඝකතිය i සංඝබොධිය i ගොඨාභය යන කුමාරයෝ තුන්දෙනෙක් මහියංගණ වෙහෙර සමීප රටින් අනුරාධපුරයට අවුත් විජසිදු රජහට සේවයකරමින් සිටියේය. මදකලකින් සංඝකතියානෙම සෙනෙවිරත්වූයේ එක් දවසෙක ලබනලද අවකාශ ඇතිව විජසිදු රජුගෙහිදීම ගොඨාභය කුමරුලවා මැරවීය. ඒ සංඝකතියා කුමාරනෙම ඉතිරි කුමාරයන් දෙදෙනා විසින් රාජ්‍යයෙහි අභිෂෙක කරන ලදුව සතරඅවුරුද්දක් රාජ්‍යයකළපසු විෂයෙදු දඹපල අනුභව කොට මළේය. ඔහු ඉක්බිති සිටිසහබෝ රජ දහමින් රජ කරන අවධියේදී වැසිනොවැස දුර්භික්ෂව තිබෙණබැව් දක තමාගේ “ශිලතේජසින් වැසි වස්ස වා රුණුජනපදයෙහි රතාසි නම් දළරාක්ෂසයාට හඟින් තැනිගෙන ඇස් රතුව තසිති සි අසා ඔහු දකමුත් නොයම් සිතා පෙහෙවස් ඉවා වැදහෙව තමාගේ ශිලතේජසින් ඔහු ගෙන්නවා කුමක් පිණිස මාගේ රාජ්‍යයට පිඩාකෙරෙහිද සි විවාළේය. එකගමක මිනිසුන් දුනමැනව තෙසු සතුන්ට පිඩානොකරම් රාක්ෂසනෙම කිකල්හි ක්‍රමයෙන් ඔහු ගිවිස්වා එසේවිනම් එකෙකු දුනමැනවයි කිත. එබස්ඇසු රජනෙම අනෙකෙකු නොදෙම් මා ගනුව සි කිකලව සබම රජකු කන්ට මාවැනි රාක්ෂසයින් සියයකටත් බැරිය සි කිය. එරජ ඔහු කෙරේ පැහැද ගිවිස්සා එසේ රාක්ෂසයාට බලි දෙන නියමයෙන් ඔහුගේ උවදුරු සන්තිදුවා බලි දීම ව්‍යවහාර කොට මෙසේ දහමින් දැවුරුද්දක් රාජ්‍යය කළසද ගොඨාභය

* කාකිසතියා ඔහු මල් කුඩාකාරජ ඔහු පුත් චේරතියා ඔහු පුත් අබාසෙන් චේරතියා රජුගේ පුත් සිරිතාරජ ඔහුට පසු විජසිදු-යන මේ රජ වරුන්ගේ පිළිවෙල ඇතැම් පොතක පෙනේ. මෙය ආකුලබැව් වැටුණේ

කුමාරයා පාමිණ රජය පැහැරගත්තේය. සිරිසගබෝරජ රජයලෝභයෙන් සටන් නොකරමි සිතා තමා දැමිවුවේ පැවිදි වෙස්ගෙන කාලැණි මහවෙහෙරට ඊශාන දිග්භාගයෙහි අත්තනගලවෙහෙර කරවුනාහ සැගවී උන්නේය. ගොළු අබාරජ මොහු නැවත බලසෙන් රැගෙනවුන් මාසමහ සටන් කොට රජය පැහැරගැනීමට පුලුවන. එබැවින් මොහුගේ ඉස සිදුවම් යි සිතා සිරිසගබෝරජුගේ ඉස ගෙනා කෙනකුන්ට බොහෝ සැපත් දෙමිකියා රට හැමතැනම බෙරලැවිය. රට වාසිහු වසතුලොභයෙන් නැතත් මිනිසුන්ගේ හිස් කපා ගෙන යන්ටවන. ගෙනගිය ගෙනගිය හිස් සිරිසගබෝ රජුගේ නොවෙයි කියා බැහැරලූහ. එක් දුප්පත් සත්‍රියක් මාවිසාලින් පිසනලද බත් හා මලවනලද හාල්මැස්සන් වාජනයක්ද තම ස්වාමිපුරුෂයාට මාගියේදී අනුභවයට යොග්‍යවනසේ මූලක්බැද අතටදී මාගේ ස්වාමිපුරුෂයාණෙනි! සිරිසගබෝරජුරුවන්ගේ ඉස ගෙනාවොත් අපට සැපත් දෙනි කියා තමාගේ පුරුෂයා අත්තනගල්ලට පිටත්කරවුවාය.

ඒ දුගිමිනියා වල්වැද අවුත් අත්තනගල්ලේ ගල්පොත්තට පාමිණ එරජ සම්මුඛවී රජබව නොදැන දෙදෙන එකතු වී කපාකරමින් සිටිනාතර එරජ නොපි කොයිගෙද්දැයි දුගියා අතින් ඇසුකල්හි තමා ආ තතු රජහටකියා සිරිසගබෝ රජු නිසානැතත් මිනිසුන් නැසුනාහයි කිසඳු රජු සිතට දුක්වැද ඒ දිළිඳුතව සැපත් ඉල්වා දෙමිසිතා නුඹ ගෙනා බත් කමුව කියා ඒ දුගියා හට කීහ, ඊට දුගියාද සතුටුව ඒ බත්මූල මුද දෙන්නා බත් බෙදාගෙන කන්ට ඉද එ රජ වට බුදුබව සිදුවෙනම් මේ හාල්මැස්සෝ පොකුණ දියකෙළින්වයි කියා සත්‍යක්‍රියාකොට පොකුණට දමූහ, එවිට ඒ දමූ හාල්මැස්සෝ පොකුණ දියකෙළආවිද්දහ, එසේම සත්‍යක්‍රියා කොට මේබත්ද පැළැවි ගොගමගස් සැදී කරල් ඇතිවේවයි කියා දමූහ දමූබත් වහාපැළැව කරල්සැදී සිටගත මෙසේ බුදුබව ලබන නිමිතිදූක එ රජ බත්කා සිරිසගබෝරජ නම් මමය ඉස කපා යව යි කිය, ඒ දිළිඳුතව කිසඳු ඔහුහගින් තැනිගෙන දිවිය, ඒ රජ ඔහුවකපා කොට ලඟට ගෙන්වා කියනුයේ හයනොවේව මාගේ බුඛලාභයද නොපගේ වසතු ලාභයද මෙයින් සිදුවන්නේය එනිසා මාගේ හිස රැගෙනයව මාගේ හිස නොවෙයි කිවහොත් සදුන් කිරිපැන් ඉස සුවද දමා උසස්තක්පිට තබව එවිට දෙවියන්ගේ බලයෙන්

මාගේ නිස දෙස්නිය යි ඒ දුගියානවනියා සලුපට ගසක බැඳ කරකවා ඒ දුගියානව ඉස කඩා දන්දුන් සඳ ඒ දිළිඳු මිනිසා ඉස ගෙනවුත් ගොඵආබා රජ හට දන්තේය. ඒ දුටු රජ සිරි සහබෝ රජුගේ ඉස නොවෙයි කිසඳ ඒ දිළිඳු තමහට පළමු කිසැටි කළවිට දෙවියන්ගේ බලයෙන් තුන්යලක් අහසටපැන සිරිසහබෝ රජ මමය කියා කැසුනිසින් දෙස්කිසඳ ඒ දිළිඳුහට බොහෝ සැපත් ලැබුණේය. ¹ ගොඵආබා රජ සිරිසහබෝ රජු නිස දන්දුන් නැතට අවුත් සිරුර ආදහනකරවා අත්තන ගල්ලේ වෛතසයක්ද වටදගෙයක්ද කරවා මහත්සුඡපවත්වා නැවත අනුරාධපුරයට ගොස් ලෝවාමහපාය පස්මාල්කරවා තෙළෙස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුපුත් **කලකැන් දෙවනිස් රජ** පියරජු සාධාගත නුනුකුලාමණින් කැලැවැස්සන් කැමදෙනා අල්වාගෙන උල ඉදුවා මරදමා රාජ්‍යය ගෙන ඒකානපත්‍රකොට පියාණන්කරවූ ලෝවාමහපායෙහි තුඩු සතරමාල් තිමවා කොත් පළඳවා මහත්සුඡකොට වැවුසයක් බඳවා පැලන්තිරිය, මූලංතිරිය, ගලමුත්තරුවෙහෙර, එළගල් වෙහෙර යන විහාර සතර කරවා මහාසුඡකොට දසඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුමල් **මහසෙත් රජ** යකුන් අතින් මෙහෙවර ගෙන මින්තේරි වැව බඳවා කරගහ මින්තේරියට දිය එතලෙසට අමුණු බඳවා දෙවියන් පැලකුණෙන් තලවතු ඔය බඳවා ඒ දියෙන් විසිදහසක් කුඹුරුකරවා නැවත මුව ගමුව, සුරල්ලකුර, දිඳෙර, මහමිනිය, පොන්නාව, පුස්කුඹුර, රත්ගල, මහඑව, සුගුඑව, කලලාන, කිඹුල්වාන, සොරගල්ල, බෙලිපිටිය, වඩුන්නාව, සිරුවැලය, රත්තිය, මිනිතිරිය ඇතුළුව සතළොසක් වැවු යකුන්අතින් රාත්‍රියෙහි මෙහෙගෙන දවැල මනිසුන්ලවා මෙහෙගෙන බඳවා දෙනානබ මහසෑය බඳවා බාතු නැත්තෙන් දෙවියන්ට යැද ආකාසය බැලීය. එකෙණෙහි දෙවියෝ අප බුදුන් බැඳි පට්ඨාකුව ගෙන එල්ල වාහ. පට්ඨාකුව ගන්ට රජුරුවෝ අත දික්කළවිට දෙවියෝ මදක් ඔසවාපූහ. රජ නැවතත් ඊවවඩා අත දිගුකළවිට ඔහු වෙහෙසනු කිසා දෙවියෝ අත එසවූහ. එසේ රජ අත දිගු කෙළේය. දෙවියෝ අත උඩගත්තාහ. එකල ඒ රජ කිපි කගය

1 “රාජ්‍ය මෙව සුතදෙ සිරිස.සබොසි
සීසපදන විබිනාසම් සම්බවිතො
නවබාසිරජ්ජ සිරිලංක සුබෙනදෙව
එසොවහොතු පටිපන්න සහසාලංකො”යි.
(හස්විකහලු විහාරවංසො)

අනවගෙන අසුරියනක් අහසට පැන පට්ඨානුව අභියක් කපාහන, දෙවියන් අනව පත් අභිපඵව දෙවියෝ දෙවිලොවට ගෙන ගියාහ. එරජ කපාගත් පට්ඨානුව ගෙන එක්සිය සතලිස් රියන් දැමූ පිහිටුවා මහා සුඡකොට සුවිසි අවුරුද්දක් රජය කොට දෙවුලොව ගියේය. විජය රජු පවත් මේ මහසෙන් රජු අවසන්කොට මහාවංශයෙහි වොටුනු පලන් රජදරුවෝ තෙසැටදෙනෙක් වූහයි දැනගත යුතුයි. මේ මහ වංශ කෙළවරට අප බුදුන් පිරිනිව් අවසිය සුසාලිය් අවුරුදු නවමස් පස්විසි දවසක් ගියේයයි දනගුතුයි. මහසෙන් රජු ගෙන් මහාවංශය එතෙකිති දැනගත යුතුයි.

සුඵවංශය නම් මවුපක්‍ෂයවත් පියපක්‍ෂයවත් දෙකින් එකක් සුයෑකුලයෙන් වෙති ශ්‍රී මහාබෝධි සාබාව ගෙනා වංශයත් දළදා ගෙනා වංශයත් කලබැගැනිවීමෙන් පැවතඑන නිසාත් සංඝරත්නයේ සාඛිමත් තෙරවරුන් නැතිනිසාත් ශක්‍රයා මේ සිරිලක නොබලන නිසාත් මහත් පින්ඇති කෙනකුත් නැතිබැවින් අනුරාධපුරය පාඨවන නිසාත් රටට බිජු පලදාව අඩුව කුඩාවයන නිසාත් සුඵවංශය නම් විය. ඉක්බිති සුඵ වංශයට ආදියෙහි මහසෙන් රජු පින් කින්සිරිමේවන් රජතු රජයලත් නවවෙති වර්ෂයෙහි කළුතුරට කළුතුනුවර ගුහසිව නම් රජු වැදපුදුසිටි දළදා සාමන්වහන්සේ ගන්නට සැවැත් නුවර රජ සටනට ආවිට කළුතුරජ තමාගේ දුටු රන්මාලි නම් කුමරියවත් එරජුගේ බැණනුටු දහන නම් කුමාරයාවත් කියන්නේ මාගේ යහළුවු මහසෙන් රජ ¹ ලකට රජකම්කරන වාය. මම යුඩයට ගොසින් පරාජය වීම නම් රතුකොඞි බඳින වාය, මේ බාතුන්වහන්සේ සතුරු රජුට නොදී නොපි දෙදෙන ආභිවෙස් ගෙන දළදා ගෙන ගොසින් මහසෙන් රජුට දෙව'යි කියා යුඩයට ගොස් පරාජයවී රතුකොඞි බැඳලා කොටා මැරුණේය, එරජ කිසැටියට රතුකොඞි දැකලා කුමරියත් බැණත් දළදාසාමන් ගෙන ආභිවෙසින් අතරමග ගෙවා තුත්තු කුඩියෙන් නැව්නැගී මේ ලබ්‍යාවට ගොඩබැස මහසෙන් රජ සුරපුර වැඩිබැව් අසා එවකට ලක රජකරන ඔහුපුත් කින්සිරි

1 මම ව පියපක්‍ෂයා සො මහාසෙන රජු
ජිනවරණයෙන්වතුසෙවැහිගුනො
සලිලමපි ව ප්‍රථම බාතුයා පත්තියනො
විවිධරතන ජන පාහන පෙයසිත්— දායාවංශො}

මේවන් රජහට දළදාදී සිරිසද එ කුමාරයාටත් කුමරියටත් බෙලිගල් කෝරළයේ කිරවැල්ල යන ගම ඉන්ට සලස්වාදි බොහෝ උපකාර කළබව දැනගත යුතුයි. කිත්සිරි මේවන් රජ දළදාසාමිත් ගෙන දළදා ගෙයක් කරවා වඩාඉදවා දළදා සාමිත්ට ගම් පූජකොට තිරනතරයෙන් වැදපුදා අටවිසි අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු මල් දෙටනිස් රජ ii දළ කඩ සදුන්දමු කිතිරිලි ගල් ආදියෙන් තමා සියඅතින් පිළිම තෙලා මතු ලක්දිවට ඇදුරුකමට තබා තටබුන් වෙහෙර ප්‍රකාශිමත්කරවා ලොවට වැඩකොට නව අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුපුත් බුජස් රජ ලක්දිව වෙදකු නැකැත්තකු ගමකට බණකියන පණතින කෙනකු බැගින් ඉදවා පොහො දිනවල සැම ගම්වලම බණකියවා අනුරාධපුර නුවර මහ වෙහෙර දෑසමත් පූජකොට පස්විසිරියන් පස්මහල් පමණ ඇති ලෝවාමහපාය ආදි නොයෙක් මහල්දොරටු සලිකකර පිළිමකරවා සහ සත්සියයකට තිති දන්පිළිගන්වා ගොලගම් මහණගම් දම්වර දෙවා මොණරපා පිරිවෙන කරවා නිල්බිතති නිල් සෙවෙති ආදින් යුක්ත බොහෝ සංඝාරාම කරවා බුදු බවම පතා එකුත්තිස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකර දෙවිලොව ගියේය. ඔහුපුත් උපනිසා මහරජ ii පලාවතු වෙහෙර කරවා තෝපාවැව බදවා දෙසාලිස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුමල් මහානාම නම් රජ විසිදු අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. එකලට බුබුසොස නම් අටුවා කතීයන් වහන්සේ දඹදිව සිට මේ ලඛ්‍යාචිපයට අටුන්. බුදුන්වදල දෙලක්‍ෂ පන්සැත්තැදහස් දෙසියපනස් ග්‍රන්ථ සංඛ්‍යාවක් ඇති ආගමට තුන්ලක්‍ෂ එක්සැව දහස් සත්සිය පනස් ග්‍රන්ථ සංඛ්‍යාවක් පමණ අටුවා කථාවල් ලියා ආගමට පහන් නැගුයේකැයි දැනගත යුතුයි. මේ මහා නාම රජහු නොසමාන දරුවු සෙන්ගොන් නම් රජ පෙරවරු රජව දවල් සහවා දුන් විස කා පස්වරු මළේය. සත්ගානක නම් රජ අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු ඉක්බිති මින් සෙන් නම් කරල් සොරෙක් රාජ්‍යය ලදින් දවසක් දළදා වදිනට ගොසින් තැවත රජගෙට එනුයේ දළදාගේ දොරකඩ සිට මගුලැතු ගෙනෙවයි ඇමතියන්ටකින. ඇමතියෝ මගුලැතු පසුවිය මදක් බලනසේක්වයි කින. එබසට රජ කිපි උණින් සුණින් බැදතැලු මහත් ඇත් රුවක් බලා 'තෝමට පිට නොදෙයිද'යි කීය. එවෙලෙහි උච්ඡාත් රජු කරා අටුන් පිට ඉදවාගෙන නුවරට ගොස් රජගෙයි ඉදවා ගියේය. මේ

පින් යවගිය ජාතියේ එක මලක් සිත පහදවා පිළුවාගින් පල දුන්නේය ඒ කරල්සොර රජ එක්අවුරුද්දක් රජ කෙළේය. ¹ එකලට සොලීරටින් දෙමළ සන්දෙනෙක් සන් දහසක් දෙමළ සෙනෙක ගෙන සිරිලකට ගොඩබැස කරල්සොර රජ මරදමා රාජ්‍යය ගෙන සන්දෙන වෙවෙනම විසිහත් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය.

එකල දසෙන්නැලිය රජකුමාරයා බාලඅවස්ථාවේ මහණ වෙලා උන්නේය. පසුව ලක්දිව සේනාවගේ ආරාධනාවෙන් මහණවෙස් ඇර නුවරවාද රජකරන දෙමළන් මර රාජ්‍යය ගො ආවලොස් වැවක් බදවා අවලොස් විහාරයක් කරවා අවලොස් මහාසුඡවක් කරවා අවලොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු නොසමාන දරුවු කසුබු රජ i පියරජු මරා රාජ්‍යය ගෙන සිහිරි ගලෙහි නුවරක් කරවා එහිම වැස අවලොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකොට කල්පයක් දුක් විඳුවන අපීඨ යෙහි වැටුණේය. ඒ දසෙන්නැලිය රජුගේ සමාන දරුවු I මුගලන් රජ සිහිරි රජුට හසින් දඹදිවට ගොස් බලපිරිස් ගෙන පියා මැරා කසුබු රජු මරා අවලොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුපුත් කුමාරදසෙන්න රජ මහා පණ්ඩිතව නව අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කර කාලිදස යහළුවා මල ගිනිමැලයට පැන යහළුවා නිසා මිය පරලොව ගියේය. ² ඔහුපුත් කීර්ති සේන නම් රජ නවමසක් රාජ්‍යය කෙළේය. ³ ඔහු මල් මැදිසිව රජ බැණ මරා පස්විසි දවසක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁴ ඔහු මරා ලැමණි උපනිසා රජ iii එක්අවුරුදු සමසක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁵ ඔහු මරා ලැමණි අක්බෝ (හෙවත්, සිලාකාල රජ තෙලෙස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. මේ රජු දවස දහමද ⁶ දඹදිවින් ආවයි 'දුනගන යුතුයි' ඔහු

1 සාවුරුද්දක් රජකළබව ඇතම් පොත්හි පෙනේ—

2 “වෙහෙර දසටක් පුර කරවා දසඅටක් මහවැව් බැ	දි
ව ස ර එකද බියව් අබියෙස් මහණුවම් හෙමගුල් යෙ	දි
ඇ ජ ර කිවිසර පිනින් ජනකිහරණ ඇ මහකව් බැ	දි
කු ම ර දේ රජ කාලිදස් නම් කිවිදුහට සිය දිවි පි	දි”

3 නව අවුරුද්දක් රජ කළබව ඇතම් පොත්හි පෙනේ—

4 පස්විසි වසක්ග යි ඇතම් පොතකපෙනේ.

5 එක්අවුරුදු දසමසක්ග යි ඇතම් පොතකපෙනේ.

6 මේ රජු දවස මේ රටින් කසිරවගිය පුණී නම් වෙලද පුත්‍රයෙක් වෙව කුලය වාද පොතක් නැවතත් මෙරටට ගෙනාබැව් නිකායසංග්‍රහ ස්‍රාමොපසම්පදාවන ආදි පොත්වල කියාගිණි.

පුත් දුපුලුසෙන් රජ සමස්තදවසක් රාජ්‍යය කෙළේය. මේ රජ තමන්ගේ බාලසහෝදරයා මරා ¹ වැඩිමහල් සහෝදරයා හා සමඟ යුදකොට පරාජයව දිවි නසාගත්තේය. පළමුවෙනි දජපුල රජුගේ මරතින් පසු ඔහුගේ වැඩිමහල් බැණුවන ² සුඵමුගලන් රජ ii විසිඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු පුත් කුඩාකින් සිව්මෙවන් රජ එකුත්විසි දවසක් රාජ්‍යය කෙළේය. ³ ඔහු මරා මොග්ග්‍යවංශයෙන් ආ සෙනෙවිමානා රජ තුන්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු මරා ලැමැණි සිගානා රජ නවඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁴ ඔහු මරා මානා රජ බැහැන අක්කෝරජ i කුරුඳු නම් වැවද මිනින්නලා වැවද බඳවා මනුරජ පිළිවෙලකරවා ⁵ සුභ්‍ය්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු දවස දූහැමි කිත්තෙර සුතන් වදලයි දැනගත යුතුයි. සක්දමලය, අසක්දමලය, දූමිය, බැබිරිය, දලබ්සෝය, අනුරාත් කුමරය, පුරවඩු කුමරය, සුරියබාහුය, කසුප්කොට ඇපාය ⁶ යන මේ දෙළොස් කවිහු අක්කෝරජ දවස වූවාය. මොහු බැණා කුඩාඅක්කෝ රජ ii දහතුණක් වැඩු බඳවා ගහනාවට වෙළුන්නා වෙහෙර කරවා මහත්පුජ කොට දසඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. දෙවෙනි අක්කෝ රජ ඇවැමෙන් ඔහු මෙහෙසියගේ බිඳුවරවු සබ්බනිසා රජ ⁷ දෙමසක් රාජ්‍යය කළේය. ඔහු මරා දලමුගලන් රජ ⁸ සාවු රුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු මරා අසිග්ගාහක රජ නව අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. නැවත සිරිසඟබෝ යන නමින් අක්කෝ iii රජ සමසක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁹ ඔහු එලවා දෙවුනිස් iii රජ පස්මසක් රාජ්‍යය කෙළේය. නැවත සිරි සඟබෝ රජ පරදෙශයෙන් බලසෙනඟ ගෙන ආපසු අවුත් දෙවුනිස් රජු මරා රාජ්‍යය ගෙන දෙවනවර සොළොස් අවු

1 බැනාමර ඇතම්—

2 දලමු ගලන්යයි ඇතම්—

3 එකුත්විසි අවුරුද්දක්යයි ඇතම්—

4 මේ රජතුමා ගැන මහාවංශයෙහි කිසිවක් නොපෙනේ—

5 මොණර පිරිවෙන කරවා ඇතම්—

6 දහනෙන්, බැරි, මියො-දලගොත්-පුරවා, පුහු, දසලා, කුම, කිත්තිරි, කැහුඩු, කොට ඇපායි ඇතම්පොතකපෙනේ—

7 කුඩා අක්කෝ රජුගේ මල් සංඝනිසසයයි ඇතම් පොතක පෙනේ—

8 මැදිබෝමුගලයයිද ලැමැණිබෝනායයිද ඇතම් පොතෙහි පෙනේ—

9 සොළොස් අවුරුද්දක්යයි ඇතම්—

රාජදේක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු මරා ලැබෙන්නිද්දක් ii
 රජ පලාවතු වෙහෙර කරවා පූජකර දෙලොස් අවුරුද්දක්
 රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු මරා සිරිසගබෝරජු මල් පැසුළුකසුටු ii
 රජ නවඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. පසුව ඔක්කාක වංශ
 යෙන් ආ දුසුළු රජ ii රැණින් නැති අනුරාධපුර නුවරට ගොස්
 එහි තිබුණ සුන්බුන් වැඩ කරවා නැවත රැහුණට ගොස්
 රැණවෙහෙර, කිරෝල, බොරාගල්, වඩුන්න, කොටදෙර,
 පවුරණ, වාගම, පඩික්කුලම, කසාගළ, වදල, කසුප්පිති,
 වෙහෙරගම්, සුප්පාදු, කෙවිලුගම්, කුමන, වෙරහිල්, කවුඩු,
 මහදිවු, වියල් යන මේ එකුන්විසි වෙහෙරකරවා තුන්අවුරුද්
 දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ¹ නැවත ලැබෙන්නිද්දක් ii රජ
 කපරා පිරිවෙන කරවා ² නවඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය.
 ඔහුගේ සහෝදරවු සිරිසගබෝ යන නම් ඇති අග්බෝ iv
 රජ පියගල් පිරිවෙන කරවා දෙවනුවර කරවා දෙවරජුගේ
 සහායෙන් සොලොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුට
 ඉක්බිතිව ඔක්කාකවංශයෙන් ආ වල්පිටිවසුදහන රජ දවුරුද්
 දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ³ ඔහු ඉක්බිති හුණන්නරුවෙහි
 උපන් හසුදුළු රජ සමසක් රාජ්‍යය කෙළේය. පෙරකි පැසුළු
 කසුටු රජුපුත් මහලාපාණෝ (මාණවම්ම) බම්මගල් තොටට
 ගොස් කසාවම්පි රටින් බලපිරිස් ගෙන අවුත් හුණන්නරු
 රියන්දල රජු මරා රාජ්‍යය ගෙන දෙවනුවර කරවා වැඩු අවක්
 බඳවා පන්තිස්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු පුත්
 අග්බෝ v. රජ සාවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු මල්
 කසුටු iii මහරජ හෙලගම් පිරිවෙන කරවා සාවුරුද්දක් රාජ්‍යය
 කෙළේය. ⁴ ඔහු ඇවැමෙන් බාලපුත්තු මිහිඳු නම් ආදිපාද
 රජ තුන්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. මිහිඳු රජුගේ
 ඇවැමෙන් කසුප් කුමරුගේ පුත් අග්බෝ iv රජ සතලිස් අවු
 රුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. මිදෙල්පනා රජ දරා කුබා
 අග්බෝ vii රජ සාවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. අග්බෝ vi රජ
 දරුවු සල මෙවන්මිහිඳු ii රජ බලාත්කාරයෙන් රජය
 ගෙන විසිඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු ඉක්බිති උදය

1 මේරජ දහඅවුරුද්දක්යයි ඇතමි-

2 ප්‍රතිහිමි වෙහෙර යයි ඇතමි-

3 මේරජ දහඅවුරුද්දක්යයි ඇතමි-

4 සත් අවුරුද්දක්යයි ඇතමි පොතක පෙනේ.

(‘දජ්ජුල’ ii මහාවංශයෙහි) රජ සන්ඥවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු ඉක්බිති මිහිඳු iii රජ සතරඥවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ¹ ඔහු ඉක්බිති අශ්වමේඛ viii රජ එකොළොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු මල් දජ්ජුල iii රජ බොධි ගෙය කරවා මහා පූජා කරවා සොළොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ² ඔහු ඉක්බිති සෑසුලු අශ්වමේඛ iv රජ තුන් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු ඉක්බිති සේන i (මත්වලසෙන්) රජ විසි අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. එකල අනුරාධපුරය පැහැර ජයබෙර මිණිපා පඩි රටට ගෙන ගියාහ. ඉක්බිති ඔහුගේ සහෝදර වූ මුගසින්සෙන් රජ ii (සේන) ශ්‍රී ලංකාවට පයේ සිංහල බලසෙන් ගෙන දිවයින ගොස් පඩි රජය පැහැර පාඩින් ලුහුබැඳ ජය බෙර මිණිපා ගෙන වූත් ලෝවා මහාපාය කටුකොහොල් පෙරලවා එහි රන්බුදුන් කරවා තුන් නකය දහම් ගන්වා ලෝ සසුන් සෙමෙහි තබා පන්තින් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. සේන රජු ඇවෑමෙන් ඔහුගේ සහෝදර වූ උදය i මහරජ රුණු රට මහතුහුරුප්පේ වෙහෙර කරවා රන් රිදී පතින් වසා නොයෙක් පූජා කොට එකොළොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ³ ඔහු ඉක්බිති කසුප් iv රජ සතළොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁴ එකල සභා නම් බිසව ලෝවා මහාපාය කටුකොහොල් පෙරලවා කොත් පැලඳවීය. ඉන්පසුව සෑසු එ කසුප් vi රජ දශ අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁵ ඔහුගේ ඇවෑමෙන් දජ්ජුල iv රජ සත් මසක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු ඇවෑමෙන් ඔහු මල් කුඩා දජ්ජුල v කුමාරයා සොළී රටින් ආ දෙම එන් මරා ලුහුබඳවා දෙළොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු ඇවෑමෙන් උදය ii රජ තුන් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁶ ඔහු මල් සේන iii රජ නව අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁷ ඔහු ඉක්බිති උදය iii රජ අට අවුරුද්දක්

1 සන්ඥවුරුද්දක් යයි ඇතම්-

2 දජ්ජුල රජු දෙළොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කළ බවත් ඔහු දවස අනුරාධ පුරය පැහැර ජයබෙර මිණිපා සොළී රටට ගෙන ගිය බව ඇතම් පොතක පෙනේ-

3 සතළිස් අවුරුද්දක් රජ කළ බව ඇතම් පොතක පෙනේ-

4 IV කසුප් රජුගැන ඇතම් පොතක නොපෙනේ-

5 V සෑසුලු කසුප් රජ සය අවුරුද්දක් යයි ඇතම්-

6 II උදය රජ අට අවුරුද්දක් රජ කළ බව ඇතම් පොතක පෙනේ-

7 III සේන රජ තුන් අවුරුද්දක් රජ කළ බව ඇතම් පොතක පෙනේ-

රාජ්‍යය කෙළේය. ¹ පසුව සේන iv රජ තුන්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ² ඔහු පුත් මිදෙල්සලා (මිහිඳු) iv රජ සොළි රටින් උතුරාතොටට බට දෙමළ රජුගේ සෙනඟ සාධා සොළොස්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු ඉක්බිති සලමෙ වන් රජ මහත් දෙමළන් මරා ජයගෙන සිවුවසක් රාජ්‍යය කෙළේය. ³ ඔහු ඇවැමෙන් සේන v. රජ නාවතත් දෙමළන් ගෙන් ලත් අරගල ඇතිවී දෙමළන් ලුහුබැඳ මරා රජකරන සමයෙහි සෙනෙවිරජු දඹදිවට ගොස් පස්අනුදහසක් දෙමළ සෙන් ගෙන ලක්දිවට ගොඩබැස්සකල ඔවුන් ශා යුදකොට දශඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු මල් මිහිඳු v. රජ සතිස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁴ ඔහු ඉක්බිති වික්‍රම බාහු ("කසුප්" නම් පුත්‍රයකු මහාවංශයෙහි) රජ පියරජුන් සමයෙහි ලක්දිවට බැස පුරාවුත් දෙමළපිරිස් එලවා දියට නන්වා රාහුණ ඉද දෙළොස්වයසේදීම මළේය. පසුව මහලේ රජ ("මහලානකිති" යයි මහාවංශයෙහි) තුන්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁵ එසුව වික්‍රමසේන රජ අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁶ ඔහු ඉක්බිති ජගත්පාල නම් රජ සතරඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁷ ඔහු ඇවැමෙන් පරාක්‍රමබාහුපති රජ අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁸ එකලට සොළි රටින් දෙමළ නාවත ලක්දිවට ගොඩබැස ලොකශාසනය නැසූහ. එකල ලොකෙශවරසෙනෙවියන් ඇතුළුව සයානුඅවුරුද්දක් සොළිත්ව වසගවු ලක්දිව මහලු විජයබාහු i රජ පානනාභි ලක්දිව උන් දෙමළන් මරා ලුහුබඳවා තුන්රාජ්‍යය එකානපත්‍ර කොට පලමු දෙමළන් විසින් කාසාය වසත්‍ර පොරවාසු කෙන කුන් නැවු ව නැසූහෙයින් ශිලාවාර හික්‍ෂුකෙනකුන් නොදක ලක්‍ෂගණන් මිණිමුතු පටවා අරමණ දේශයට ඇර සිල්වත් අය විසිදෙනකුන් ගෙන්වා (උපසපන් හික්‍ෂුන්) ආගම බෝ

- 1 III උදයරජ තුන්අවුරුද්දක් රජකෙළේයයි ඇතමි-
- 2 IV සේනරජ තුන්අවුරුද්දක් රජකෙළේයයි ඇතමි-
- 3 සලමෙවන් රජ ගැන මහාවංශයෙහි කිසිවක් දක්නට නැත-
- 4 V මිහිඳුරජ අටසැලිස් වසක් රාජ්‍යයකෙළේයයි ඇතමි-
- 5 ඔහුට පලමු සෙනෙවිරත් බුරුගෙහි සිටි කිසිවි නම් ඇමතිගේ අවදිනක් රජකලබව මහාවංශයෙහි පෙනේ-
- 6 තුන්අවුරුද්දක්ය යි ඇතමි පොත්ති පෙනේ-
- 7 එක්අවුරුද්දක්ය යි ඇතමි පොත්ති පෙනේ-
- 8 සාවුරුද්දක්ය යි ඇතමි-

කරන හැටියට මහලුකම් කරවා දහසක් හිසුන් ඇතිකරවා මහවිහාර කරවා ලඛ්‍යානිලකය ත්‍රිවංකය බඳවා කොන්පලඳවා අනුරාධපුරනුවර මුල්පිය කවුකපා පෙරලවාදමා ලෝකශාසනයට වැඩකොට පස්පතස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ¹ ඔහු මල් ස්ශබා රජ අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ² ඔහු ඇවෑමෙන් මහලු විජයබාරජුගේ පුත් වික්‍රමබාහු රජ එක්විසි අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ³ වික්‍රමබාහුගේ පුත්‍ර වූ ශජබා II රජ දෙවිසිඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁴ ඔහු ඇවෑමෙන් මාණාභරණ රජුගේ පුත්‍ර සක්‍රමබාහු I රජ වොටුනුපැලඳ වළඹමිඅබා රජුදවස පටන් නානාප්‍රකාරව තුබූ ශාසනය සමඟි කොට පොළොන්නරුවේ සැගිරියේ අටඅයතැන (ප්‍රධාන විහාරස්ථාන අටෙහි) මහපා කරවා මහපිළිම ගෙවල් කරවා ඔත් පිළිමගෙවල් කරවා රන්වන් සුළවාදෙණි ගෙවල් (සකරම් ගෙවල්) කරවා බොහෝ සංඝයා පැවිදිකරවා දහස්ගණන් මහදන්දී වහළු දන්දී ඉසිපතනාරාමය, ජේතවනාරාමය, යන මේ මහාවිහාර නම්තබා කරවා සංඝයා වැඩ කිඳුවා මහ දන්දී ජරාවාසව බිඳිතිබු රුවන්මැලිසෑය දෙනානකය, අහස ගිරි වෙහෙර පූජාරාමය බඳවා කොන්පලඳවා අනුරාධපුරනුවර බොහෝ විහාර මුල්පිය කරවා ශ්‍රී මහාබෝධීන් වහන්සේට බෝධිගෙය කරවා ලෝවාමහාපාය කරවා වැවුඅටක් බඳවා නොයෙක්වාරයෙහි පරසතුරන් විසින් ලෝක ශාසනය තසන හෙයින් එරට මිථ්‍යාදූෂි ගත් රජුන්ට උදහස් වදුරා දඹදිව තසම් කියා තමාගේ සේනාව ගෙන දඹදිව කොටන්ට පිටත් වුණේය. මහසංඝයා යන්ට නොදී මහ හරස්කරපු හෙයින් සිගෙත් දශදෙන බැගින් තෝරා එක්විසිලක්‍ෂ පස්විසිදහසක් සේනාව ගෙන්වා එක්කර කැවු සියගණනක් කරවා සෙනග නංවා ඇර සොලීරට කොවා ජය ගෙන පඬිරජුගේ රට කොවා ජයගෙන අයබදු මේ ශ්‍රී ලඛ්‍යාවට ගෙන්වා සමනොලව ගොස් ශ්‍රීපාදය වැඳ සමන්දෙව්දුගේ දේවාලය කරවා අරමණ දේශ යෙන්ද පඬිරටින්ද සොලීරටින්ද අයබදු ලබමින් දඹදිවට අණසක පතුරුවා සිරිලකමගුල් ගෙයක් සේ සාදා බුඩි ශාසනය

1 අසූඅවුරුද්දක් රජකලබව ඇතම් පොත්ති පෙණේ-

2 මහලු විජයබා රජුගේ මල් විජයබා රජය යි ඇතම් පොතෙක්ති වැරදි වශයෙන් වැචිතබේ-

3 විසිඅටඅවුරුද්දක් යි ඇතම්-

4 II ගජබාරජුගැන ඇතම් පොත්ති කිසිවක් නොපෙනේ-

එළිකරවා බුදුබව පතා තිස්තුන් අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකර දෙව් ලොව ගියේය. ¹ ඉක්බිති ඔහු බැණවු විජයබාහුරජු ii එක් අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකලපසු එබෙරදුවක් විසින් මහිඤ්ඤාම පුරුෂයකුගේ බස්ගෙන මැරීය. ඔහුමරා මිහිඳු Vi රජු පස්දවසක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු මරා දළදාගෙන කාලිංගයෙන් ආ කිට්ඨිනිශශබ්කරජ පොළොන්නරුවෙහෙර කරවා දළදා ගෙය සැට පැයින් කරවා එහි වටදාගෙය කරවා සෙනගසම ගින්නමනොලව ගෙය බුදුන්ගේ සිරිපා වැඳ ලක්දිව තමා නමින් ආරාම කොට දඹුළු වෙහෙර කරවා රත්පත්තීන් වස්වා දෙසැත්තැවක් පිළිම කරවා රත් ගාලා රත්තිරිදඹුල්ලය යි නම් තබා බොහෝ පින් රැස් කරවා නවහවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය, ඔහුගේ ඇවෑමෙන් විරබාහු i රජ රාජ්‍යයට පැමිණ එක් දවසක් රාජ්‍යය කලපසු සෙනෙවි විසින් මරාදමනලදී, ඔහුගේ මරන්න පසු වික්‍රමබාහු ii රජ තුන්මසක් රාජ්‍යය කෙළේය, ඔහුගේ ඇවෑමෙන් චෝබිගංග රජු නවමසක් රාජ්‍යය කෙළේය, ඔහු මරාදමා පරාක්‍රමබාහු රජුගේ අගබිසෝවූ ලීලාවතී ලවා තුන් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කරවීය, පසුව ඔකකාක වංශයෙන් ආ සාහසමල්ල රජ දැවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය, ² පසුව එලලු ආබෝ සෙනෙවිරජ එරජු පකකොට නිශශබ්ක රජුගේ කලාණ්ඩනී නම් බිසවලවා සාවුරුද්දක් රාජ්‍යය කරවීය, පසුව පස්මස පිරිලත් බමණිගොඤ්ඤාම ලදරු කුමරුවකු රජය තබා එක්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ³ පසුව අණ්කබ්බ නම් රජ දඹ දිවින් බලසෙන් ගෙනඅවුත් ලක්දිව බැස පොළොන්නරුව ගෙන බමණිගොඤ්ඤාම එලලු ආබෝ සෙනෙවිරජු මරා දහත් දිනක් රාජ්‍යය කෙළේය, පසුව වඩුනකකාම සෙනෙවි නෙම ඔහු මරා ⁴ පෙර ලක රජකල ලීලාවතීබිසව ලවා නැවත අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කරවීය, පසුව ලොකෙශවර රජ පරදේශයෙන් දෙමලසෙන් ගෙන කදවුරුබැඳ මුළුරාජ්‍යය වසගකොට නවමසක් රාජ්‍යය කෙළේය, ⁵ පසුව ලීලාවතීබිසව නැවතත් සත්මසක් රාජ්‍යය කළාය, ⁶ පඬිච්ඡිත් බලසෙනගක් ගෙන එබිසව පකකොට පැරකුම්පෙට් රජ තුන් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය,

1 අවුරුදු තිස්දෙකක්ය යි ඇතමි-

2 නවඅවුරුද්දක් රජකලබව ඇතමි පොතක පෙනේ-

3 සයඅවුරුද්දක්ය යි ඇතමි-

4 මනකම්සෙනෙවියයි ඇතමි පොතක පෙනේ;

5 පස්මසක්යයි ඇතමි-

6 සාරමසක්යයි ඇතමි-

ලඛිකා වාසින්ගේ කිසියම් බලයක් නැතිව පවු පල දෙන හෙයින් ලකට අරක්ගත් දෙවියන්ගේ කිසිම අපෙක්ෂාවක් නැතිහෙයින් අදම්කම් පහළ වන්නේය, ඉක්බිති මාස (ආලිබ්බ) රජ සුවිසිදහසක් මලලව සෙනඟ ගෙන ලක්දිවට ගොඩ බැස කඳවුරු බැද පොළොන්නරුව ගෙන පරාක්‍රමපතිරජු අල්වා ඇස් උදුරා ලොකශාසනය නසා රුවන්මැලිදහබ බිඳවා සෙසුදහබද බිඳවා නොයෙක් ශ්‍රමාවතන රජුන්ගේ වෛරය නැමති කිහිපි ශරීරවල කොත්තැමති වොටුනු හා රුවන් නැමති හෘදයමාංස ගෙන බාහු නැමති ජීවිතය දෙමළන් ලවා නසා ලක්දිව කුලවාසීන් අනවැසි කරවා සිතයන් උතුම් කරවා කිහිපි පවත්වා ජනිතෙද කරවා කුලදරුවන් දිළිඳු කරවා සිරිලක මිථ්‍යාදූෂි ගන්වා සිල්වත්අය අල්වා බන විවාරයෙන් හසනපාදදී ඡෙදන යෙන් විකාරයට පමුණුවා ලඛිකාව ගිනි ගෙයක් සේ පමුණුවා ගමක් පාසා දෙමළන් ඉඳවා බලාත් කාරයෙන් එක්විසි අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ¹ සිරිලක මිථ්‍යාදූෂිවිකව සිල්වත් අය අල්වා දිවයින නසනකල්හි ශ්‍රී මහා බොධින් වඩාගෙන ආ සිරිසඟබෝ පෙළෙන් නොනැසී උන් විජයබාහු iii මනුරජ මායාරව හිට අකිකාරයෙන් නැගී මහත් ගිනිකඳක්සේ පැනනැගී සිංහල සෙනඟ ගෙනගොස් ගම් ගම් ඒ ඒ තැන සිටි දෙමළ කඳවුරු අරවා පොළොන්නරු සිටි දෙමළ කඳවුරු අරවා වන්නිවල උන් දෙමළසෙන් කොටා එලවමින් දෙමළන් නසා පුපාරුමයද රුවන්මැලිසෑයද බඳවා කොත් පලඳවා මහා පුජා කරවා ශ්‍රී ලඛිකාව මුළුල්ලෙහි දෙමළන් බිඳි විහාර එළිකරවා කැලැණි වෙහෙර බඳවා දෙමළන් විසින් ලඛිකාවේ සිල්වත් අය නැසූ හෙයින් දඹදිවට ඇර සිල්වත් අය දසදෙනෙකු ගෙන්වා දහසක් සබ්බයා පැවිදිකරවා මායාරව ඇතුළුවූ තුන්රටම එකසත් කරවාගෙන අයබදු ගෙන්වා වැඩ හිඳින සද කරවුරුව පටන් පොළොන්නරුව උතුරතොට දකිනාතුරු දෙමළ කඳවුරු බැදගෙන උන්නාහ. විජයබාහු රජ මායාරව ඉඳගෙන රාජ්‍යයකරන සද විජයබාහුව ජාතක දරුදෙදෙන ලගට කැඳවා කියන්නේ දුටුගැමුණු සැදැහිස් දෙන්නා මෙන් නොපිදෙදෙන එකසිත්ව පවතින්ට ඕනෑය කියා පරාක්‍රමබාහුගේ ජාතකය බලා (උපන් වේලාව බලා) සිරිලක එක්සත්කරගෙන පරසතුරන් නසන පින්බල ඇතිය හැකි දැනගන. සතුරන් මරා ලුහුබඳවා දෙමළන් රාජ්‍යය කරන අවදියේ පොළොන්නරුවේ තිබූ පාත්‍රා බාහුවද ජය

1 එකුත්විසි අවුරුද්දක් යයි ඇතම-

කොන්තයද දළදාසාමීන්ද කොන්මලය සභවා තිබුණිව රවටු සැලකළවිට මහත් සතුටු වෙමින් මහා පූජාසත්කාරයෙන් කොන්මලයට ගොස් දළදාසාමීන් ගෙන සත්රුවන්පූජා ලදවායේ සතුටට පැමිණ ගම ගම පූජාකෙරෙමින් (ගමෙක් ගමෙක්හි) වඩාගෙනවුත් 'මතු අරුජකයක පරසතුරන් ගෙන් පීඩාවක් නොවනසේ දළදාසාමීන්ට ගෙයක් කරවමි'යි බෙලිගල් විහාරය කරවා සතුරු කෙනකුත් විසින් නොනසන හැටියට පළිත බුදුනේ දළදාසාමීන් සභවා තබා ලිංආදී සියල්ල කරවා පොහො දින හා නිරන්තරයෙන් පූජා සත්කාර කරවා ලක්දිව දෙමළන් විසින් නැසුගෙයින් බුදුන්ගේ සුවාසුදහසක් බවටසකනිය සෙවිතසින්ලවා ලියවා ලක්දිව සියලු සභිකයා රැස්කරවා සත් දවසක් දන්දී අවපිරිකර දී තමන් නමින් විජයබාහු විහාරයක් කරවා මහත් පූජාකොට කැලැණි වෙහෙර දෙමළන් විසින් බිඳිසෑය බඳවා කොත් පලඳවා බොහෝ පින් රැස්කර සතර අවුරුද්දක් රුජයකර ¹ පරක්කුමබාහු ii වැඩිමහලු කුමාර සිත්ට රුජය පාවාදී බාලකුමාරසිත්ට යුවරජ තනතුරු දුන්නේය. ඉක්බිති පියරජහු ඇවෑමෙන් පරක්කුමබාහු රජ පැනනැගී ජලබුද්‍රොණිපුර "බිල නම් පළිතයෙහි සිටි" දළදා සාමීන් වහන්සේ ජලබුද්‍රොණිපුර සමාගිපුර නම් වූ නමාගේ නුවරට ගෙන්වා රන්කරඬුවක ලා සත්දවසක් මහාපූජා කරවා පියරජු මෙන් ලබ්‍ඛාවාසින්ට දුක් නොදී රජකරන සඳ එකලට පොළොන්නරුව පටන් ඌරුතොට දක්නාතුරු අතුරු සිදුරු නැතිව සතලීස් දහසක් කඳවුරු බැඳ උන් දෙමළන් වටලා පරක්කුමබාහුගේ පින්බලයෙන් උමන්දවෙහි කී සේනාව සේ ගලවා ඇරියේය. පොළොන්නරුවේ උදවියට ඌරුතොටින් උදව්වට අවුත් උන් දෙමළසෙනග මහකැලාවලදී සිංහල සෙනග විසින් වටලා අල්වා ගෙනගොස් පරක්කුමබාහුගේ මල් යුවරජකට හාරදුන්විට ඒ දෙමළ සෙනග නොමරු පොළොන්නරුවේ නොසිට ඔවුන්ගේ රටට යන්ට අවසර දුන්නේය. නොබෝ දවසකින් නැවතත් වතුහානුරජමල් සෙනග ගෙන යුබයට ලක්දිවට ගොඩබැස සටන්කරනවිට පරක්කුමබාහු රජ මල් යුවරජ ගොස් යුබකරවා දෙමළ මල්ලව සෙනග කොටා යුබ ජයගෙන සිංහලයෙහි පුරසතුරන් නසා ඒකානපත්‍රකොට ලක්දිව එළිකරවා ලක්දිව හැමතැනම බැඳී දහබි එළිකරවා සුණුබදම් ලවා හැම විහාරවල නිතිපතා පහන් අවුලා විඩාන සිටුවා රැහුණුරටද මායාරටද පිහිටිවටද මේ තුන්රටෙහි එක

1 විසිහතර අවුරුද්දක් යයි ඇතමි-

සැටි විහාරවල්ද හැමතැනම දැගබිද බදවා පිරිත් බණ නිතිපතා කියවා විසිදහසක් ලමයින් අකුරුකැවූවා ඔවුන් පැවිදිකරවා මහපූජා කරවා කසින දන් පවරදී ඉරමුදුනෙන් මෙපිටදී බොහෝපින් රැස්කරවා දඹදිවින් බිසෝවරුන් ගෙන්නවා තම කුමාරයින්ට පාවාදුන්නේය. දඹදිව රජදරුවෝ පඬුරු පාක්කුබම් මිණිමුතුද අවුරුදුපතා අයබදුද පරාක්‍රමබාහු පින් බලයෙන් ගෙන දෙන්නාහ. බුබු නීති බණනීති බෝකරවා රාජනීති පිළිවෙල බෝකරවා සිරිලක වැසි නැතිව තිබුණුකල්හි දළදාසාමීන් එළියට ගෙන්නවා වැසි වස්සවා එරජ මෙසේ රජකර මහත් කුසල්කර දළදාසාමීන් වැද පුදා ඉන්නාසද මේ රජ බොහෝ කාලයක් සැපවිද රජකර තමනට ජාතක (ද) පුත් කුමාරවරුන් විජයබාහුය, භුවනේශ්වරයා, ශ්‍රී භුවනේශ්වරයා, පරාක්‍රමබාහුය, (ත්‍රිභුවනමලා) සිංහවිජයබාහු යන පුත්‍රයෝ පස්දෙනෙක් විරබාහු බැණිය යන සදෙනා ¹ ලගට කැඳවා 'පෙර දඹදිව සැටදහසක් රජදරුවෝ දඹදිව බෙදා ගෙන කැවෝය. වෙන වෙන නුවර කරවා උන්නාහ. ඒ දඹදිව දෙවනුව දගබැ රජදරුවෝ බෙදාගෙන කැවෝය. දඹදිව රජුන් නොපට නැතරවාපිම්. සොළී පාවි රජුන්ගේ වොටුනු ගෙන් නවා පාමුල රැස්කරවාපිම්' නොපි සදෙන උඩුන් විරෝධ නොවි සිරිලක බෙදාගෙන කව සි කියා පරසතුරන් එන්ට ඉබ නාරිවි කියා දළදාසාමීන්ට හැම මස්ති නොවරදවා පෝයදින පූජකරවන්ට කියා තිරනතරයෙන් මල් පහන් පූජකරවන්ට කියා සිරිලක හැම දැගබි හැමවිහාරවල් බිදෙන්ට නැර අවුරුදු පතා පුණ්‍ය බදම් ලා මහාසංඝයාට මසින්මස නිතිපතා දන් දෙන්ට කියා මපියාණන් කළ එකමායාරට තබා තුන් රාජ්‍යයම එක්සත්කර ගනිමි. මායාරට දෙලක්‍ෂ පනස්දහසක් ගම්ද පිහිටි රට භාරලක්‍ෂ පනස්දහසක් ² ගම්ද රාහුණුරට හත්ලක්‍ෂ හැත්තැදහසක් ගම්ද යන මෙකී රටට අඩුවක්. නැතුව මගුල් ගෙය මෙන් දුක්නැතුව සවිසත රැක්කෙම් කියා කුමාරයින් සදෙනම ලගට කැඳවා සිඹ සනහා විරෝධ නොවන්ට දිව්වා වැඩිමහලු විජයබාහුට රාජ්‍යය භාරකරදී පනස්අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකර දෙවිලොව ගියේය. ³ පරාක්‍රමබාහු රජු ඇවැමෙන් සියලු ලබ්‍යාරාජ්‍යය අනුශාසනා කරන්නාවූ බෝසත් විජයබා iv රජකට දෙවෙනි වම්යෙහි ඒ රජුගේ මිහින නම් එක් පව්වුඩු

1 සත්දෙනෙක් යයි ඇතම්-

1 භාරලක්‍ෂ පනස්දහසක් යයි ඇතම්-

2 විස්දෙකක් යයි ඇතම්-

සෙනෙවියෙක් එක්දිනක් රා දසයකුලවා ඒ තරෙකුයා මැර
විය. ¹ ඔහුගේ ඇවෑමෙන් ඔහුමල් භුවනෙකබාහු i මහරජ
දඹදෙණියාපච්ඡි දෙනුවර ඉඳ එකලොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය
කොට පරලොකප්‍රාප්තවිය. පරකුමබාහු රජුගේ බෑණා ගම්
පොළ නුවර උන්නේය. භුවනෙකබාහු i මහරජ සමයෙහි
පසිරට ආයතීවත්‍රවතීනි යන ඇමතියෙක් ලක්දිව්බාස රට
කොල්ලකමින් යාපච්ඡි නුවරට වැද දනනඩාතුන් වහන්සේ
පැහැරගෙන පසිරටවගොස් එහි කුලසෙබර රජහට දුන්නේය.
භුවනෙකබාහු රජු ඇවෑමෙන් බෝගත් විජයබාහු රජුගේ
පුත්‍ර වූ තුන්වෙනි පරකුමබාහු iii කුමාරයා රාජ්‍යයට පැමිණ
ආයතීවත්‍රවතීනි ඇමතියා විසින් ගෙනයනලද දනනඩාතු
ඉල්වාගෙන පොළොන්නරුවට ගෙනඑන ලද්දේය. ධාමිකවූ
මෙනෙම පස්අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකොට පරලොකප්‍රාප්තවූයේය.
ඔහුගේ මරතින් පසු පලමුවෙනි භුවනෙකබාහු රජුගේ පුත්‍ර
දෙවෙනි භුවනෙකබාහු ii කුමාරයා රජපැමිණ කුරුතැගල
අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුගේ ඇවෑමෙන් ඔහු පුත්
පණ්ඩු පරකුමබාහු iv කුමාරයා රජපැමිණ කුරුතැගලනුවර
රජකෙළේය. මොහුගේ මුළු කාලය තුළම බ්‍රිඩයාසනය සමබක
කටයුතු කරමින් ගතකෙළේය. ² මොහුගේ ඇවෑමෙන්
භුවනෙකබාහු iii (වන්නි භුවනෙකබාහු) රජපැමිණ කුරුතැ
ගලම රජකෙළේය. ³ තුන්වෙනි භුවනෙකබාහු රජු ඇවෑ
මෙන් පස්වෙනි විජයබාහු v රජ රාජ්‍යයට පැමිණ දෙලොස්
අවුරුද්දක් කුරුතැගල රාජ්‍යය කෙළේය. පස්වෙනි විජයබා
රජ ඇවෑමෙන් සතරවන භුවනෙකබාහු iv රජ ගඩුහාලි
පුරයෙහි ලබ්‍යාතිලකාදී රජමහ විහාරයට කරවමින් සත්
අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු ඇවෑමෙන් පස්වෙනි පර

1 විජයබාහු රජකරන අවසියව මහාවිජේ දෙස් රජ සියගණන් සෙනග
ගෙන මේ ලකට ගොඩබැසලා පවුරු පාක්කුබම් ගෙන එනවාය කියා
මාගම්කර උපායෙන් ඒ රජු අල්ලාගෙන ගියේය. පරකුමබාහු රජ
කරන අවසියේදී දේශවලින් පවුරු ගෙනෙන්නාහ. ඒ සැට සිතාගෙන
සිටලා විජයබාහු රජ අනුවනකම්කොට දෙස් රජුට අසුවිය. එරජුගේ මල්
සතරදෙනාත් නැතිලා නැතක් හමුදාවක් අල්ලාගෙන දෙස් රජ මහා
විනයට ගෙනගියේය. පසුව ලබ්‍යාතිල රජුත් නැතිගෙසින් අලකෙබර
මන්ත්‍රී රසිහම් නුවර විසුචිය යන මේ ප්‍රවානතිය ඇතම් පොතක
දක්නට ලැබේ. මෙය කල්පනා කටයුතුයි-

2 මොහු රජකල වම්ගණන කිසිතැනෙක්හි දක්නට නැත්තේය.

3 මොහු කොපමන කලක් රජකෙළේදැයි දක්නට නැත්තේය.

ක්‍රමබාහු v රජ පස්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුගේ ඇවෑමෙන් තුන්වෙනි වික්‍රමබාහු iii රජ පසළොස්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. එකල යාපාපටුනෙහි ආසන්නික්‍රමවතීන් රජ උන්නේය. මේ රජුන් අතුරෙන් ආයතීවක්‍රමවතීන් රජු සේනා බලයෙන්ද අභිබලයෙන්ද උසස්වූ බැවින් උඩරටින් හා පාතරවින්ද නවතොටමුනෙන්ද අයබදු ගෙන්වනසඳ එක් දවසක් අලකෙශවරයා තමාගේ සේනාව දෑක බලා මෙවිතර සේනාවක් ඇතුළු ඉඳ එකෙකුට අයබදුදීම සුදුසු නොවෙයි සිතා ජයවර්ධන කෝට්ටේ බැඳ ජලය පිරිසිටින අමුණුගිල්ම බැඳ අවුරුදු කීපයකට කන්ට ලුණු පොල් වී රැස්කොට තබා ආයතීවක්‍රමවතීන් රජුරුවන්ගෙන් ඒ ඒ තැන බදුවලට සිටියවුන් එල්ලාදමීය. එපවත් ආයතීවක්‍රමවතීන් රජ අසා විෂඝෝර නයකුසේ කොපයෙන් දිලිහි සොළි රටින් දහස්ගණනක් දෙමල සෙනඟ ගෙන් නවා ගම්පලටත් ජයවර්ධන කෝට්ටයටත් එකදු කොටන හැටියට සෙනඟ පිටත්කර යැවීමේය. ගොඩින් ආ සෙනඟ මාතලේ වාඩිලා ගත්තාහ. මුහුදෙන් ආ සෙනඟ පානදුරු තොටින් කොළො තොටට ගොඩබැස දෙමටගොඩ ගොරකාන යන දෙතනිහි අතුරුසිදුරු නැතිව වාඩිලාගත්හ. භුවනෙක බාහු ගම්පල නුවර ඇර හසින් රඟිගම් නුවරවවන. උඩරට සේනාව අපවැති සේනාවක් ඇරගිය රජුගෙන් කම් කීමද කීයා පස් රටේ සේනාව තමතමන් කඩාකර රාත්‍රියේ වාඩිවලට වැදීලා දෙමල සෙනඟට ඇත වාඩි කුලප්පුකොට නැතක් දෙමල සෙන් මැරුවාහ. ඉන්පසු සිටි දෙමලසෙන් මග ඇර යාපාපටුනට බිඳී ගියහ. අලකෙශවරයා දෙමටගොඩ ගොරකාන වාඩිවලට පැනලා කොටා දෙමල සෙන් විනාසකරවා පානදුරුතොට තිබූ නැවුන් පොඩිකරදමා රඟිගම්නුවරට වන. ගම්පල භුවනෙකබාහු ගම්පලටම ගියේය. තුන්වෙනි වික්‍රමබාහු රජු ඇවෑමෙහි පස්වෙනි භුවනෙකබාහු රජ ගම්පල රාජධානියෙහි විසිඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුගේ ඇවෑමෙන් විරබාහු ii රජ ගම්පල රාජධානියෙහි එක්විසිඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. එකල ඔහුගේ සහෝදරවූ විරඅලකෙශවර නම් කුමාරයා තත් කාලයෙහිම ප්‍රදේශ රජෙක්ව දෙළොස් අවුරුද්දක් මුහුදුකර ප්‍රදේශයක් ආණ්ඩුකෙළේය. ශ්‍රී බ්‍රිච්චමයෙන් එක්දහස් නවසිය පනස්අටක්වූ වෙසග පුර සතවක් ලත් බ්‍රහ්ම පතින්ද ප්‍රසේනකතින් විජයබාහු රජ අල්ලාගෙන ගිය අවධියේදී එරජුගේ බිසව සුනෙත්‍රාදෙවී කුමාරයාත් කැඳවා ගෙන

නුවරින් නික්ම විසිදුගමට ගියාය. ¹ විසිදුගම තෙරස්වාමීන්
 ඒ කුමාරයාගේ ජාතකය (උපන්වෙලාව) බලා මහ පින් ඇති
 බව දැක පින්වත් ලබෙනැවරයෙක, කියා මතු සිරිලක රජ
 කරනබව දන ඒ කුමාරයා ගණපනතියේ ලාගෙන උන්නේය.
 ඒ වග අලකෙඤ්ඤයාට සැලවගියවිට සතරකෝරළේ පොල්
 වත්ත කියන ගමේ ගමයාටත් එම ගම ආචාරියාටත් භාරකර
 ඇරියේය. රාත්‍රියේ ගමයාගේ ගෙදර ගොස් ඉන්නේය. දවල්
 දවස ආචාරියාගේ පැරිසා සමග කෙළින්ගේය. ඒ වග අල
 කෙඤ්ඤයාට සැලවී පණ්ඩුඩ කාරයින් ආචාරියාගේ ගෙදරට
 එව්වේය. විමසන්ට ආචාරියාගේ ගෙදරට ආ පණ්ඩුඩකාර
 සින් දැකලා පතුටුල (කෙවිට) ගෙන තමාගේ පැරියාට පහරක්
 ගසා හරක් බලන්ටකියා කුමාරසිත්තන් එක්ක එලව්වේය. ඒ
 පණ්ඩුඩකාරයෝ ආචාරියාගේ ලමයායයි සිතා ආපසු රසිගමට
 ගියාහ. ඔවුන් ගියපසු ආචාරියා ඒ කුමාරයා කැඳවාගෙන
 ගොස් ඒ ආචාරියාගේ නගා සිටින ගම ගමරදළගේ ගෙදරට.
 ඇරලා ඇතිතතු ගමරදළට කියා දී ආපසු ගමට ආවේය. මෙසේ
 ඒ කුමාරයා සොළොස් හැවිරිදි වයසට පැවිණිවිට විසිදුගම
 තෙරස්වාමීන්ගේ ප්‍රධානවරුන් ගෙන්නවා කථාකරගෙන ඒ
 කුමාරයා ගෙන්නවමින් අලකෙඤ්ඤයාට රහසින් වෙසගපුර
 සතවක් ලත් ගුරුදින පුස්තකකින් මහාසේනාවට භාරකරදී
 අලකෙඤ්ඤයාට හදිකර ශ්‍රී පරාක්‍රමබාහු නමින් සිංහාසන ප්‍රාප්ත
 කෙළේය. ශ්‍රී පරාක්‍රමබාහු vi රජ කුන්දවුරුද්දක් රසිගම
 නුවර වැඩහිඳ පසුව ජයවර්ධන පුරයට වැඩමවා මහාසගයා
 වැඩහිඳිනා ගණපනතියන්ද රාජමාලිගාද වීදි ආදිවූ සියල්ලක්ද
 කරවා සීමාපවුරු කෝට්ටිය බැඳ කිරුවැල්ලෙන් බිසෝ කෙනෙ
 කුන් ගෙන්නවා අගමෙහෙසුන් කොට සේනානායක සපුමල්
 කුමාරසින් ඇමති කොට අම්බුඑගල උන් කුඩා කුමාරසිත්තන්
 ඇමති කොට මහරජකම් කරනසඳ ලබනාවේ දෙතැනෙක රජ
 සිරි විදිම සුදුසුනොවෙයි සිතා සේනානායක සපුමල් කුමාර
 සින්ට සේනාව භාරකර දී ඇරියතැන යාපාපවුතට අඩුත්තු ගම්
 කීපයක් කොටා හිර අල්ලාගෙන කෝට්ටේ නුවරට ගෙනවුත්
 පරාක්‍රමබාහු මහරජහට දී සිටිසඳ තැවතත් සේනාව භාරකරදී
 සේනානායක සපුමල් කුමාරසින් ඇරියතැනේදී ඒ ඒ තැන

1 VI ශ්‍රී පරාක්‍රමබාහු මහරජතුමාගේ පියාගේ ජයමහලේන නම් සහ
 ත්‍රියොත්තමයෙක් බවත් මවුනොමෝ කාලිඛ රාජවංශයේ සුඤ්ඤා
 මහාදේවී බවත් ඇතම් පොතක පෙනේ.

බැඳි කෝට්ටුවල් අරමින් යාපාපවුන් නුවරට වදිනවිට සපුමල් කුමරු නිල් අඹයා පිටට. පැනනැගී නුවරට වැද දෙළුවර දෙමළ සෙනඟ රජුගේ අඹයාට කොටන්ට සැහවී සිටිකල සපු මල් කුමරු (“සෙම්බෙල්පෙරමාල්”) මහා වැයමින් අසු විහිදුවා දෙමළ සෙනඟ කොටා යාපාපවුන් නුවර පිදිවල ලේවතුරු හෙළමින් අයව්වතුමනි රජු මරා ඔහුගේ අඹුදරුවන් අල්වා ගෙන කෝට්ටේ නුවරට අවුත් පරාක්‍රමබාහු මහරජු දැක්කේය,¹ පරාක්‍රමබාහු මහරජාණන් වහන්සේ බොහෝ තාත්ත මාත්ත දී යාපාපවුන භාරකර සපුමල් කුමාරයින් ඇරියේය, පසුව මේ රජ වෙළඳුමට සම්බානක බඩු පටවා ඇරියතැන අයපටනමේ විරුම කියන මලවරා (මල්ලවයා) නැව හා බඩු උදුරාගන, ඒබව පරාක්‍රම බාහු රජ අසාවදුරා නැව් සියගණනක් පිටත් කරවා විරුම කියන මලවරාවත් කොටා මරාදමා සොළීරටින් ගම් කීපයකුත් පට්ටනමකුත් කොල්ලකා ගෙන සොළීරට මකු බම් කෝට්ටිය කියන ගම් සතරකින් අයබදු අවුරුදුපතා ගෙන් වා ගත්තේය, ශ්‍රී පරාක්‍රමබාහු රජ වොඩුනුපැලඳ පනස්දෙකක් අවුරුදු මහරජකර උබරට රජකරන සොජාන සිවුරජු වැඩව එන මිනිසුන් නොඑවා අවුරුදුපතා එවන අයබදු නොඑවා අ. ගම්පොර (කැරලිගැසීම) ඇර හිඳිනබව අසා මහසේනාව එක්ක රවා අම්බුළුගල උත් කුඩා කුමාරයින්ට භාරකරදී උබරට කොටා ජයගන්ව අවසර දුන්නේය අම්බුළුගල රජ උබරට කොටා ජයගෙන ඒරජුගේ වරිගෙන් කීපදෙනෙකුත් අල්ලා කෝට්ටේනුවරට එවීය. ගම්පල රජපෙළපතින් පැවතඑන රිවිකුල රජ කුමාරයාට හා ඇමතියන්ට උබරට භාරකරදී අය බදු ගෙන්වා ගත්තේය. අම්බුළුගල රජ කෝට්ටේනුවරට අවුත් පරාක්‍රමබාහුරජ දැක බොහෝසේ තාත්ත මාත්ත ලැබ අම්බුළු ගලට ගියේය. ශ්‍රී පරාක්‍රමබාහු රජ පනස්දෙකක් අවුරුදු ගිය තැන එමරජුගේ දුවකියවූ උලකුඩ දේවියගේ පුත්‍රයාට ජයබාහු² නම් තබා සිංහාසන ප්‍රාප්තකොට දෙවිලොවගියේය. ජයබාහු

1 එවකට විසූ ශබ්දානුපරමෙකර නොවගවුමේ ශ්‍රී රාහුලමාහිමියාගේ සපුමල්කුමරුගැන සැලකිණිඅස්තෙහි මෙසේවැණිණතාකොටකිබේ.

නිල තුරතුට නැගෙමින් රිවිදෙව් සිර	න
දුල කැරසෙසත් මිණිබරණ කිරණ	න
බල පිරිසෙන් සහ යාපා පවුන් ගෙ	න
බල සේනා නායක සපු කුමරු එ	න

2 විරපරාක්‍රමබාහුගේ ඇතැම්පොතක් පෙනේ.

රජ රාජ්‍යයට පැමිණ දෙවතීයකටපසු යාපාපවුනට සැලව සේනා
 නායක සපුමල්කුමාරයා යාපාපවුන නබන්දුකර සිටින ප්‍රධානී
 වරුන් හා සේනාවළක්ව යාපාපවුනෙන්පිටත්ව කෝට්ටිනුවරට
 වැද ජයබාහු රජ මරා ශ්‍රී භුවනෙකබාහු vi යන නමින් සිංහා
 සන ප්‍රාප්තවිය. ශ්‍රී භුවනෙකබාහු රජු රුවන් රාජ්‍යය කරන
 අවධියට පස්සොදුන් කෝරළය කැලැණිදෙල ශ්‍රී ජයවතීන
 පතිරාජයා කුරගම තිමියාණන් එක්ව කපාකරගෙන කළුගඟින්
 එපිට වලවේඔය දකිනාකුරු සිංහල පෙරළිකෙළේය. භුව
 නෙකබාහු එපවත් අසා වදාරා නමාගේ මල්වූ සතරකෝරළයේ
 උන් අම්බුළුගල කුඩාකුමාරයා ගෙන්නවා සතරකෝරළයේ
 පඩිත්තලවරු (සුබ්බුලාදානි) සහ නොයෙකුත් සෙනග භාරකර
 යුධයට ගත්ව අවසර දුන්නේය. ඒ අම්බුළුගල රජ පස්සොදුන්
 කෝරළය මැද වාහිලා හිඳ පතිරාජයා සහ කුරගම තිමියාණන්
 දක්වා ගෙන මහසෙනග පිරිවර ජයවතීන නුවරට අවුදින් භුව
 නෙකබාහු මහරජහට පතිරාජයා භාරකරදී සිටිවිට පතිරාජයා
 මාවිසින් කළවරදට මා දගගෙයි ලව සි කිවිට ඒ සැටියට පති
 රාජයා සිරගෙයි ලැව්වේය. අම්බුළුගල රජ අම්බුළුගලට ගියේය.
 ශ්‍රී භුවනෙකබාහු මහරජ වොටුනුපැලඳ සත්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය
 කර සවසීපදවිය ලද්දේය. භුවනෙකබාහු රජ ඉකුත්වන්ට
 පළමුවෙන් පතිරාජයන් සිරෙන් හැර ඒ පතිරාජයන්ට හා කුර
 ගම තිමියාණන්ටත් ඇතිකළ කුමාරයා භාරකරදී උන්විට ඔවුන්
 ඒ කුමාරයා පණ්ඩිත පරාක්‍රමබාහු vii නම්තබා සිංහාසන ප්‍රාප්ත
 කළහ. භුවනෙකබාහු රජ ඉකුත්වූ බව අම්බුළුගල රජ අසා
 සතරකෝරළේ නොයෙකුත් ගමුදව ගෙන්නවා කෝට්ටියට
 යුධ සඳහා පිටත්ව ගොස් සියනැකෝරළේ වාහිලා උන්නේය.
 කැලැණිය වාහිලාහිඳ ඉන්කෙන්ද යන ගමදී යුධකර පතිරාජ
 යන් කුරගම තිමියාණන් වැටී යුධයෙන් පරාජයවූවාහ. අම්බුළු
 ගල රජ කෝට්ටේ නුවරට වදිනකල පණ්ඩිත පරාක්‍රමබාහු රජ
 දොරවල් අගුල්ලවා බිහෝවරුන්ටත් ඇතලා මරාදමා බණ්ඩාර
 වරුන් තුන්දෙනෙක් කැටුව උන්නේය. අම්බුළුගල රජ මර්‍යම
 රාත්‍රියේ පණ්ඩිත පරාක්‍රමබාහු රජ මරාදමා පසුවද රජභවනය
 සරසා විරපරාක්‍රමබාහු viii නම් තබාගෙන සිංහාසන ප්‍රාප්තවිය.
 පණ්ඩිතපරාක්‍රමබාහු රජ නවඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය අනුභව
 කෙළේය සි දැනගතයුතුයි. විරපරාක්‍රමබාහු රජ කුමාරවරු
 සතරදෙනෙකුත් කුමාරිකාවකුත් ලැබ සැපයේම දෙවිසිඅවුරුද්

දක් රජය කර සවර්ෂයලද ¹ ඉක්බිති ඒ රජුගේ පුත් වැඩි මහලු කුමාරයින්ට බ්‍රිපරාක්‍රමබාහු ix නම් තමා සිංහාසනප්‍රාප්ත කළාහ. විජයබාහු රජුරුවෝගේ රජසිංහ රජුරුවෝගේ මැණික්කඩවර නුවර කරවා බාල අවස්ථාවෙහිම එකතැන එකඳේ ශ්‍රීය(එකකුමාරිය)සරණපාවාගෙන විසුවෝය. බාලකුමාරයා² රසි ගම්නුවර විසුවෝය. බ්‍රිපරාක්‍රමබාහු රජුගේ මවු බිසවට නඟාවු කුමාරිකාව අම්බුඑගල රජහට දී අගමෙහෙසුන්කොට ඉද බාල බිසෝ අදහසින් ඒ රජහට දාව වැඩු කුමාරයෝ දෙදෙනෙකු උනුනම් සසලකලාවල රජ උඩුගම්පල උන්නෝය. නතිසවලල රජ මාදම්පේ උන්නෝය බ්‍රිපරාක්‍රමබාහු රජකරන අවසියට කාශලපට්ටනමෙන් කදිරු යන නම්ඇති සොර යොනෙක් සලාවන මුතු කිම්බිදින්ටත් බලාත්කාරයෙන් ඇතුන් ගන්ටත් බොහෝ යොන්ගොල්ලක් රැගෙනවුත් සලාවනට ගොඩබැස උන්නෝය. ඒබව බ්‍රිපරාක්‍රමබාහු රජ අසාවදුරු සසලකලාවල රජුගෙන්වා මහසේනාව භාරකරදී යුඩියට යනලෙසට අවසර දුන්නෝය. මහසෙනග පිරිවර සසලකලාවල රජ මාදම්පෙට ගොස් තමාගේ මල්වූ තනියවල රජු හා කථාකරගෙන ඇත් වාහනයට පැනනැගී³ තනියවල රජ අශවයාට පැනනැගී දෙමුනෙන් ගොස් යොන්සේනාව මැදට පැන බොහෝ යොනුන් මරා කදිරුයන මුදලියාවත් ඇත මරා මුතුකිම්බිදින්ට ඇ යොන් ගොල්ලක් අල්ලා ගෙන සම්බන්ධ ඇතුන්ලවා පොඩිකරවා දමා අසුනවදෙනෙකු අල්ලා ගෙන ජයවර්ධන නුවරට අවුත් පරාක්‍රමබාහු රජු දැක බොහෝ තාත්ත මාත්ත ලැබගෙන රජ දෙකට වුව තමනමින්ගේ නුවරට ගියහ. එකලට උඩරට රජ කරන රජ සිංහාසන පැනනැගී අණබෙර ගස්වමින් අංගම්පොර අරවමින් (ගම්පෙරශ්‍රීකරවමින්) අයබදු නොදී සිටිතාබව අසාවදුරු මැණික්කඩවර උන් ශ්‍රී රජසිංහ රජුරුවන් ගෙන්තවා වදුර මහසේනාව භාරකර දුන්සද සතුරකෝරලයෙ වාඩිලාඉද තමාගේ සහෝදරවූ කිරවැල්ලේ මහරළුහාමින්ට හමුදාවදී ඇරියවිට යුඩියට යටිනුවර වාඩිලා කුණුකොහුපිටිය ඇල්ලුතැනේදී උඩරට රජ පණම් තුන්ලක්ෂයකුත් ඇතුන් දෙන්නෙකුත් භේෂියට

1 විසිඅවුරුද්දක්යයි ඇතැම්—මේ විරපරාක්‍රමබාහු රජුගේ කාලයෙහි ලක්දිවට ප්‍රතිකාලයෙන් ගොඩබැසීම සිබවු පලමුවෙනි වාරයයි.

2 අනිකුත් කුමාරයා ඇතැම්—

3 තනියවල රජ ඇත්වාහනයට නැගී—ඇතැම්—

තමාගේ දුවණ්ණෙකෙනෙකුත් එවා සන්නාතවුනේය. ඒ කුමාරි කාව කිරවැල්ලේ රුහුණමට දුව වැදූ අයනම් කවරේදැයි දැනගත යුතුයි. වැලිකොල රුහුණමය, ගුම්ගොමුවේ රුහුණමය, ඔබ්බේ රියේ රුහුණමය, වලගෙයි රුහුණමය, ඇත්තෝරුවේ රුහුණමය, කිරවැල්ලේ රුහුණමය, ජයවීර බණ්ඩාරගේ බිසෝ අදහසින් ඇතුළුව සන්දෙනකු වැදූවයි දැනගතයුතුයි. එතැන්සිට නොබෝ දවසක් ගියකල සතරකෝරලයට අවුල්කලාහ. ධම්පරාක්‍රමබාහු රජ ඒබව අසාවදුරු තමාගේ මල්වූ උඩුගම්පල සකලකලාවල්ල රජුට මහාසේනාව භාරකරදී උඩරට අල්වන්ට ඇරියේය. සකල කලාවල්ල රජ ගොස් යටිනුවරමැද වාහිලාගත්තේය. උඩරට රජ ඉදිරියට අවුත් සකලකලාවල්ල රජුට වදිනාහැටියට ආකාර දක්වා මුතුකුඩයක් සක් පලිගත් තමාකර පැළදී දෙරිසනයක් (මාලයක්) එව්නැන්දී ඒ දෙරිසනය මුල්කර ගෙන ශ්‍රී පතුලේ බැද එමවිටම ඒකතායකවූ දලින්ගේ කරෙහිලමින් මතු මෙවැන්නක් නොකරන හැටියට තරවටුකර උදහස් වදුරු ජයවර්ධන නුවරට අවුත් ධම්පරාක්‍රමබාහු රජ දැක තමාගේ නුවරවූ උඩුගම්පලට ගියේය. එකලට ජමුවිපයෙහිවූ ප්‍රතිකාල්දෙයගෙන් නැවක් පිටත්ව ක්‍රියා වූයෙන් ¹ එක්දහස් පන්සිය විසිදෙවැන්නෙහි දේවානුභාවයෙන් ² අනතුරුසමුද්‍රයෙහි කිසි උපද්‍රවයක් නැතිව කොළොන්නොටට ගොඩබැස හිඳිනාකල තොට සිටින අය අවුත් පරාක්‍රමබාහු රජහට මෙසේ සැලකලාහ.

ඒ කෙසේ සැලකලෝද? “අපගේ කොළොන්නොටට ඉතා සුදුසැහැ ඇති ජාතියක් බොහෝ රූපශ්‍රීයෙන් යුක්තව යකඩ සැට්ට ඇඟලා යකඩතොප්පි ඉසලාගෙන විගසක් එකතැනක නොසිට සක්මන් කරන්නාහැ’ කියාද, පාන් මුද්දිරිපලම් අරක්කුආදිය ³ කනු බොනු දැක කුඩුගල් සපාකමින් ලේ බොන්නාහැ, ⁴ එක මස්ටකයට එක දෙහිගෙඩියට රන් රිදී දෙක තුන දෙහි උන්ගේ කාලතුවක්කුවලින් තිබෙන වෙහිසබද යුගකිර පළිතය සෙනහඬටත් දැඩිය කාලතුවක්කු උණිය ගවිගණනක් ගොස් කළුගල් කෝට්ටුවල් පොතිවෙලාගෙන්’ කියාද මෙහි වග

1 ශ්‍රී බ්‍රහ්මවිමු ප්‍රමාණයෙන්, ඇතම්-අපගේ ස්වාමිවූ රේසුස් ක්‍රියා වූයෙන්- ඇතැම්-අපගේ ස්වාමිදරුවූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ වම් ප්‍රමාණයෙන්-

2 ලෝකපාලක දෙවියන්ගේ-ඇතැම්-

3 අරක්කු කනුබොහුදැක-ඇතැම්-

4 බොන්නන්න-ඇතැම්-

පමණක් නැතිව විසාර වශයෙන් සාලකලාහ, බමු පරාක්‍රම බාහු රජතෙම එපවත්අසා වදාරා මල් සතෝදර රජ සතරකව වුව නුවරට ගෙන්වා අනෙකුත් ප්‍රධානවරුන්හා නුවණ ඇති අමාත්‍යවරුන්ට මෙපවත් වදාරා ඔවුන් හා සන්නාන වෙමුද යුඛ කරමුද? කියා වදාලනැත “චක්‍රයුඛරජතෙම” මම ගොසින් මගේ ඇසින් ඔවුන්ගේ ගති බලා දෙකින්එක සැලකරමි කියා අප්‍රසිඛ වෙගයකින් කොළොන්නොටට වැඩ ප්‍රතිකාලයන්ගේ ගති බලා ඇදිනගෙන නැවත නුවරටවැඩ මොවුන්හා යුඛයෙන් කමිනැත දක්වාගැනීම යහපතැයි කිය. ඒ අසා බමුපරාක්‍රමබාහු රජ තෙම ප්‍රතිකාණුන්ගෙන් එකකු දෙන්නකු දක්වාගෙන කැසි තොග දී ඔවුන්ගෙන් පඬුරු පාක්කුබිම් ගෙන්වාගෙන ප්‍රතිකාල මහරජ්ජරුවන්ටත් නැතත් සමාන දෙවා ප්‍රතිකාල රජ්ජරුවන්ට ඉටුමිත්‍රව උන්නේය, එදාපවත් ප්‍රතිකාණෝ කොළොන්නොට විසුවාගසි දැනගතයුතුයි.

බමුපරාක්‍රමබාහු රජ දන් ඇති ඇතුන් සදෙනෙකුන් පිණිව ඇර දේශවාසින්ට විසිඳවුරුද්දක් ¹ රාජ්‍යය කර ඉකුත්වුණේය, ² මේ රජ ඉකුත්වුටිට මහාසේනාව හා මනත්‍රිවරු උසාවි කර ගෙන නුවරින් පිටත්ව උඩුගම්පලට ගොස් සකලකලාවලල රජ්ජරුවන් වැඩමවාගෙන ජයවර්ධන නුවරට අවුදින් මහරජකමට ආරාධනාකළවිට සකලකලාවලල රජ ඊට කාරණා කීපයක් ඇතැයි කිය, බමුපරාක්‍රමබාහු රජුගේ එකකුස උපන් මැණික් කබවර උන් ශ්‍රී රාජසිංහරජ්ජරුවන්හා විජයබාහු රජ්ජරුවන්හා දෙදෙනා බාල අවස්ථාවෙහි සිට එක ඥෙය්‍ය සරණපාවා ගෙන උන්නයි දැනගතයුතුයි, ශ්‍රී රාජසිංහ මැණික්කබවරදී ඉකුත්විය, බාල විජයබාහුකුමර උන්නේය; සකලකලාවලල රජ එකුමරු නුවරට ගෙන වොටුනු පලදවා ඩිස්සබාහු, නම්කබා සිංහාසන ප්‍රාප්තකොට මහාසේනාව දක්වා දී උඩුගම්පලට ගියේය, ශ්‍රී රාජසිංහ රජ්ජරුවන් හා විජයබාහු රජ්ජරුවන් එකගෙහි හිඳිනා අවධියට දෙදෙනාට දැව වැදූ කුමාර වරු තුන්

1 විසිඳවුරුද්දක් යි-ඇතැම්-

2 ප්‍රතිකාලවරුන් පලමුසොට ලඟාවට ගොතබසිනලද්දේ හි, ව, 1522දී නොව-1505 දී බැවින් ව 1505 දී රජසාලේ බමුපරාක්‍රමබාහු නොව විරපරාක්‍රම බාහු බැවින් මෙහි-“බමුපරාක්‍රමබාහු”යයි කියන කීම පිළි ගතයුත්තක් නොවනබව සැලකියයුතුයි-රාජාවලි කීපයකම මේ ප්‍රවාකිතිය මේ අගමුත් හිටුණු බැවින් අපිට එය අගත් නොගොලෙමු. එහි වැරදි කරුණ පමණක් මෙතෙකින් සදහන් කරමු-

දෙනෙක් වූහ, මේ කුමාරවරයින්ගේ මවුබිසෝ අදහසිනුත් රාජ සිංහ රජු රුවනුත් යනමේ මාතෘපියා දෙදෙනා ඉකුත් වූවාහිත් පසුව විජයබහු රජු රුවන්ට කිරවැල්ලෙන් බිසෝකෙනකුත් ගෙනවුත් ඇතිකිරීමට කිරවැල්ලෙන් කුමාරයකුත් ගෙනවුත් ඇතිකලාහ.

විජයබාහු රජකරනවිට දෙවනුව තාවක් ප්‍රතිකාල් දෙස යෙන් එනවිට සෙනාවක් ආයුධ ඇරගෙන සිටියදක උන්ගේ නැවින් කාලතුළක්කුවකින් වෙඩිතිවූ කල වෙඩිඋණෙය කොස් අත්තක වැදී බිඳගෙන ගියා දක එ ගමුදුව බිදී ජයවර්ධන නුවරට අවුදිත් විජයබාහු රජහට සැලකලාහ, ප්‍රතිකාණුන්ගෙන් සතරපස් දෙනකු නුවරට ගෙන්වා තැබී දී යන්නට ඇරියේය, විජයබාහු රජකරන අවධියටත් ප්‍රතිකාණෝ කොළොම් තෙව වෙලදුම් කරමින් උන්නති දැනගතයුතුහි, මේ විජයබාහු රජ එකගෙහි හුන් අවධියෙහි ¹ දෙදෙනාට දුව උපන් කුමරුකුන් දෙකාට අභිමිකොට තමා ඇතිකල දේවරාජකුමාරයාට රට දෙන්නට ඕනෑ නිසා කඳුරේ බණ්ඩාරත් එකතායක මුදලින් දෙන්නා බස් ගිවිසවා ඒ රාජකුමාරයින්ට සදියට උසාවිකර යෝජනා කෙළේය.

භුවනෙකබාහුය, මහරහිගම්බණ්ඩාරය, මායාදුන්නේය,² යනමේ රාජකුමාරවරු තුන්දෙනා තමන්ට සදියට උසාවිකරන බව දැන ගණපනතියවවැද සැගවීහිඳ රාත්‍රියේ කරුණෙහිපති වාස ලින් පිටත්ව බොරලැස්ස පාරේ මිගමුවට ගොස් යාපා පවුන කරුණෙහිපතියාගේ ගෙදරට ගොස් වැඩිමැලු රජදෙදෙනා එගම පවබැන්දුව භාරකරදී බාලරජ කන්දඋඩරවට ගියේය. කන්දඋඩරවට කවරෙක් නිසා ගියේද?³ කිරවැල්ලේ රාලහා මින්ට ගෙනා බිසෝඅදහසින් වැදු දරුසත්දෙනා අතුරෙන් උඩු ගම්පල සකලකලාවලල රජ කුමාරිකාව ගෙනත් සුතප්‍රේම යෙන් ඇතිකරගෙන හිඳිනා අවදියේම උඩරට රජකරන ජය විර රජු රුවන්ට දුන්නේය. ඒ කුමාරියට අක්කා කියන්නට යොග්‍ය නිසා කන්දඋඩරටින් උදව් බලා මායාදුන්නේ රජු රුවෝ වැඩිය හි දතයුතුහි, කෙසරුන් මැදට යන සවණික කෙසරෙක් මෙන් ⁴ සෙන්කඩ ගල නුවරට වැද ⁵ ජයවිර රජු

1 එකගෙහි කතකලට-ඇතැම්-

2 මෙ කුමාරතුන්දෙනා කිනම්කුදයත්-ඇතැම්.

3 ගියේදැනගතයුතුහි-ඇතැම්-

4 ගිජුදත්මැදට නොබායන කේශරසිංහ රජකුමෙන්-ඇතැම්-

5 ගම්පලයහි මහාවංශයෙන්පෙනේ-

රුවන් දක්කේය, ඒ රජ්ජරුවන්ට තමාගේ පියරජ්ජරුවන් කළ කාරණා කියා උඩරිත් බොහෝ උදවියක් ඒ ජයවීර රජ්ජරුවන්ගෙන් ඉල්ලාගෙන කන්දෙන් පහළට පිටත්කරගෙන අවුත් කැලැණියේ වාහිලාවේය, වැඩිමහලු රජ දෙකටුව ගෙන්නවා සිටිනවිට විජයබාහු රජු යුධයට යන ලෙසට කියමි කළවිට කෝට්ටේ සේනාව උඩප්පරන් (අහඹිකාර) කර අපි රාජකුමාරවරුන් හා යුධ නොකරමු කියා විජයබාහු සන්නාන වෙනබවට පණිවුඩ කාරයින් එවුවේය. ඒ පණිවුඩකාරයෝ රජ තුන්කටුවට දෑක මෙපවත් කිවිට අපට මෙතෙක් අනතරා යෙදූ කළුරේ උන්නාගෙන් ඒකනායක මුදලියාත් අප සම්පයට එවුවිට අපි සන්නාණ වෙනවාය කියා රජ තුන්කටුවට ගිවිස්සාහ. විජයබාහු රජ්ජරුවෝ ඒ දෙදෙනා කැලැණියට යැවූවේය. කළුරේ බණ්ඩාර තලාදුමුවාහ. ඒකනායක මුදලි උපායෙන් ගැලවී ගණ පනතියට වන්නේය. රජ තුන්කටුවට රහසින් හමුදාව සදාගෙන කෝට්ටේ නුවරට වන්නාහ, විජයබාහු රජ මාසිතුදේ සිඞ්වෙසිකියා නැතක් හමුදාව කුඩාවත්තේ සිටුවා මාලිගාවල දොරවල් අගුල් ලවා උන්නේය, විජයබාහු ඇතිකළ දේවරාජ කුමාරයින්ගෙන් මායාදුන්නේ රජ “කිමෙක්ද මේ නුවර කාරණා” ඇසුවිට ඒ දේවරාජ කුමාරයා සත්තැවිරිදි වයස නිසා පියරජ තමා නිසා කරන කාරණා නොදන මේ කුමාරයා මායාදුන්නේ රජ්ජරුවන්ට කියන්නේ නැතක් හමුදාව උඩලාට හදියට කුඩාවත්තේ හදාගෙන ඉන්නවාය” කී විට එපවත් මායාදුන්නේ රජු වැඩිමහලු රජ දෙකටුවට කියාලා රජතුන්දෙනා කරුණාභිපති වාසලින් පිටතවඅවුත් දෙදෙනා ඉස්සරකර දොර පිවිසෙත් වසාගෙන පිටකෝට්ටියට ගොසින් තමාකැටුව ආ සේනාවටත් නුවර සේනාවටත් මාලිගා බිඳ කොල්ලකන්නට කිය නියෝග කළ ඉක්බිති අනාභ පුරයට වැද මාලිගා බිඳ කොල්ලකන්නට වන්නාහ. මාලිගා බිඳ පනතායම් බිඳ පෙට්ටගම් බිඳ රාජවංශුව පටපිළි මුතු මැණික් රන්රිදි කොල්ලකාගෙන නුවර විදි කොල්ලගන්නා අවධියට අණබෙර ලා අමතනුකලාහ. (නැවැත්වුවාහ) ඒ කොල්ලයට විජයබාහු කොල්ල ගි නම්වේය, ඉක්බිති රාත්‍රිවූ කල විජයබාහු හට හදියට කීපදෙනෙකුන්ට කීනමුත් අපේ රජුට අපරාධ නෙකරමුව කිවිට සලමාන් කියන ආගනනුකයා ලවා හදිකරවා විජයබා රජ මරාදුමුවාහ, විජයබාහු vi රජ පස්විසිහවුරැද්දක් රාජ්‍ය ශ්‍රී වැළඳුවහයි දැනගතයුතුයි” පසුවද රාජහවනය සරහා වැඩිමාලු කුමාරයින්ට ගුවනෙකබහූ vii නම්තබා සිංහාසන ප්‍රාප්තකර නුවර බෙරලවා සේනාව දක්වාගෙන උන්නේය,

විජයබාහු රජපුරාවන්ගේ ඇවැස්ස බැණුවු විරසුයැති නම් පිලස්සේ විදියේ බණ්ඩාර කියන අයත් මනම්පේරි අස්සල ආරච්චිලන් නුවරින් පිටත්ව අලුත්කුරුව මැදින් ගොස් හාපිටිගම් කෝරළය මැද අම්බන පොසොන්නොරුව කියන ගම්වලට ගොස් පෙරළිකර උන්නාහ, මායාදුන්නේ රජ සේනාව ගෙන යුඛකරවා පිලස්සේ විදියේ බණ්ඩාර හා මනම්පේරි ආරච්චිලන් දෙන්නා මරදමා හාපිටිගම් කෝරළයේ ප්‍රධාන අයගේ ගම් කීපයක් තණකපන පහාසින්ට දුන්නේය, භුවනෙකබාහු වොටුනු පලදින මතුලට රජ දෙකවිටුව වැඩ සිටින්නෙහි එක්රජ කෙනෙක් රසිගමට වැඩ එහි උන්නේය, මායාදුන්නේ රජ ආයැති නම් මනුෂි අතුළුව සිතාවක නුවරකරවා එහි වැඩඋන්නේය, භුවනෙකබාහු රජපුරාවන්ට උඩරට ගම්පල වරිගෙන් බිසෝ කෙනකුත් අදිනගෙනත් කුමාරිකාවකුත් ලැබගෙන මහරජ කම් කරන සඳ භුවනෙකබාහු රජුගේ ඇවැස්ස බැණුවරා දෙදෙනක, ඔවුහු කවරැද යත්? විදියේ බණ්ඩාරය, තම්මිට බණ්ඩාරය, යන මේ දෙදෙනයි, ඉන් වැඩිමාලු විදියේ බණ්ඩාරට භුවනෙකබාහු රජපුරාවන්ගේ අදිනියන් දී උන්නේය. ඒ කුමාරිකාව විදියේ බණ්ඩාරටදුව කුමාරයෙක් වැදුවාය. භුවනෙකබාහු රජ ඒ කුමාරයා මුහුටුරුකමට ගෙන ඇතිකෙළේය. මායාදුන්නේ රජපුරාවෝ රසිගම් බණ්ඩාරඑක්ක කපාකරගෙන වැඩිසිටිකම් නොබලා භුවනෙකබාහු රජපුරාවන්ට නිබෙණ රට අවුල්කලාහ. භුවනෙකබාහු රජ හට හවිලන්ට උපායක් නැතිව සකල දඩදිව රජුන් අතුරෙන් ප්‍රතිකාල් රජ සමාන රජෙක් නැතකියා ප්‍රතිකාල් රජපුරාවන්ට බොහෝ පඬුරුන් දී තමා ඇතිකල කුමාරයා හැටියට රන් රුවක් කරවා ඒ කුමාරයා ප්‍රතිකාල් රජපුරාවන්ට භාර කර දුන් සැටියට පත්ලියා වාසල් නැර සිටිනා සල් අපපු ආරච්චිල අත ප්‍රතිකාලයට රන්රුව ඇරියේය.¹ ඒ ගිය ආරච්චිල ප්‍රතිකාල් රජු දක පඬුරු දී තමාගිය කාරිය පිරිමස්වා ගෙන බොහෝගේ උදවිය ගෙන්නවාගත්තේය. ධම්මපරාක්‍රම බාහු රජ විසිඅවුරුද්දක් රජකරන කල ප්‍රතිකාණෝ කොළොන් තොට වෙලදම් කර උන්නයි දනගතයුතුයි විජයබාහු රජ පස්විසි අවුරුද්දක්² රාජ්‍යය කරනකල් ප්‍රතිකාණෝ කොළොන්තොට උන්නයි දනගතයුතුයි. දන් භුවනෙකබාහු රජ දහහත්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කරන අවධියට³ දේසක්කාරසින්ට

1 ඇරියේය-ඇතැම්-

2 විජයබාහුරජ පසළොස් අවුරුදක්ගයි-ඇතැම්-

3 භුවනෙක බාහුරජ විසිඅවුරුද්දක්ගයි-ඇතැම්-

රට පාවාදී ලොව අතඩු කොට යාහනයටත් අනාදර පමුණුවා ප්‍රතික්ෂාලයන් ගෙන්නවා සිතාමතා නුවර කොටන්ට භුවනෙක බාහු ප්‍රතික්ෂාලයේ කොටන් ගෙන ජයවර්ධන නුවරින් පිටත්ව සිතාමතාට යන මග බැදී බලගතු කෝට්ටුවලින් අරවමින් යන විට මායාදුන්නේ රජ මාලිගාව සරසා විසන්බදවා වට නිර් අඳි මාලිගාවේ පහනුන් අවුලා තමාගේ රජකම්වලයන් සේනාවන් ගෙන බඩුගෙදර ගියේය. භුවනෙකබාහු රජ සිතාමතාට වැද මාලිගා සරසානිබුවා දැක කිපදවසක් සිතාමතා වැඩ හිඳ ආපසු කෝට්ටියට වැඩියේය. මායාදුන්නේ රජුරුවෝ බඩුගෙදර තුන්අවුරුද්දක් නැවතී සිතාමතාට වැඩ කොල්ලක් කාවෙන් වඩක්කරාත් ගෙන්නවා කුණකුළු මරක්කලයා අතුලු නිලමක්කාරයින් දෙන්නන් සිතාමතාට ගෙන්නවා නැවතත් යුධයට ආරම්භකෙළේය. රසිගම් බණ්ඩාරත් සිතාමතාට ගෙන්නවා මාපිටිගම ඉන්ට සැලැස්විය, රසිගම් බණ්ඩාර නැවත සිතාමතාට යනමග කෝට්ටි බදවා යුධ පුණ්ඩුකර කෝට්ටියට අසිති රවචල අවුල් කෙළේය, මායාදුන්නේ රජුරුවෝත් වඩක්කරාණන් ගිරාගුලට ඉදිරියෙන් අවුත්. ගුරුබැවිල් කඩදී යුධ පුණ්ඩුව ප්‍රතික්ෂාලයන් එක්ක වඩක්කරාත් යුධකරන්ට බැරිව මායාදුන්නේ රජ පරාජයවී සිතාමතා ඉදහොඳී දරණියගලට අස්ව ගියාහ. භුවනෙකබාහු සිතාමතාට වැඩමවා නුවර ගිනිලවා නැවත කෝට්ටි නුවරට වැඩියේය. මායාදුන්නේ රජුරුවෝ කෝට්ටියට පණිවුඩකාරයින් එවා සන්නාණයට කපාකප්පිව වඩක්කරාත් දුරුකලොත් සන්නාණවෙනවාය කියා එවූ නිසාත් වඩක්කරාත්ගේ අවගති නිසාත් මුල්ලින වඩක්කරා දෙදෙනෙක් අල්ලාබැඳ කෝට්ටි නුවරට එවා සන්නාණ උනේය. මාදම්පේ වැඩසිටි හතියවල රජුරුවන්ගේ දෙණියෝ මුදුදේවී සොළි රජ කෙනෙකුන්ට දව වැදූ කුමාරයින් විදියේ අදහසින් තමමට අදහසින් යන දෙදෙනාගෙන් වැඩිමහලු විදියේ අදහසින් (විදියේ බණ්ඩාර) මාදම්පෙන් කෝට්ටිවට ගෙන්නවා භුවනෙකබාහු රජ දුවණියන් දීලා සිටිකල්හි භුවනෙකබාහු රජුගේ දුවණියෝ ආයාස ගතියකින් ඉකුත්වූ වාය නැවත සන්නාණයට මායාදුන්නේගේ කුමාටිකිරි අදහසින් විදියේ රජුරුවන්ට දෙලියට ගෙනත්දී සන්නාණවිය. රසිගම් බණ්ඩාර මාපිටිගම ඉදි ඉකුත් වූයේය, බොහෝ අවුරුදු ගණනක් පසුව ගියකල්හි නැවතත් කෝට්ටියට අසිති රවචලට මායාදුන්නේ රජ අවුත් අවුල් කළාහ. භුවනෙකබාහු පෙරකි

පරිද්දෙන් ප්‍රතිකාල් සේනාව හා සිංහල සේනාව ගෙන යුධයට යනසැටියට ගොස් කාලාණ්ඩයේ වාහිලා දියපිට මතුමාල්ගෙයි දොරවල් ඇර ගත ඉහළ පහළ බලමින් සක්මන් කරනවිට ප්‍රතිකාණෝ වෙහිල්ලක් තිබුන, ඒ වෙහිල්ල භුවනෙකබාහු රජුගේ සිරසෙහි වැදී එවේලෙහිම රජ ඉකුත් වූයේය,¹ ප්‍රතිකාණුන් සමග අත්වැල් බැඳ අනුවණ කම් කළ භුවනෙකබාහු රජ තමා ඇතිකළ කුමාරයින් ප්‍රතිකාල් රජහට භාරකරදී අනුවණකම් කළබැවින් ඒ රජුට ප්‍රතිකාණෝ හදිකළහයි මතු සිරිලක උපදනා සතහට අනාදරවල් භුවනෙකබාහු රජවිසින් පැමුණුවයි දතයුතුයි, මතු බ්‍රහ්මසාහකයට අනාදර වල් ඒ රජ නිසා පැමුණු නයි දතනන යුතුයි. භුවනෙකබාහු රජ ඉකුත්වූ බව අසා මායාදුන්නේ රජ්ජුරුවෝ යුධයට ආවිට ප්‍රතිකාල් සේනාව යුධකර එනගමන් වළක්වා එන්ට නැර නිලලා (රුකවල්ලවා) සිටියාහ. ප්‍රතිකාණෝ ධම්මපාල කුමාරයින් රජකමට තබා ගෝවේව ලියා ඇරියාහ. නැවතත් භුවනෙකබාහු ඉකුත්වූ හෙයින් මායාදුන්නේ රජ්ජුරුවෝ යුධයට ආවිට නිලලුසේදීන් ධම්මපාලකුමාරයන් රජකමට ගත්සේදීන් ගෝවේව ලියා ඇරිය සඳ බොහෝ උදවිය සහ² විසුරේගේ බැණෝ දෙන් ජුවන් අරික්කු කියන පිදුල්ගුවාත් (සාසාසාගේ වංගවත් කෙනෙක්) විල්පොන්සි අපොන්සු පෙරේර කියන පාදිරියාත් ගෝවෙන් අවුත් කොළොන් නොවට ගොබබැස කෝව්වේනුවරට අවුත් ධම්මපාලරජ දක කථාකරගෙන ක්‍රියාකුගේ සමය ධම්මපාල රජුට දී දෙන් ජුවන් ප්‍රොපන්දර කියන කුලවන්නම් (ක්‍රියානියානියට ඇතුලත්වීමේදී ලබනනම්) කියවාගෙන එරජ කුලවදිනවිට කෝව්වේ නුවර නැතක් ප්‍රධානිවරැත් කුලවැදුනාහ. ප්‍රතිකාල් විසුරේ හා කෝව්වේනුවර සේනාව කථාකරගෙන කොව්වේ නුවරින් පිටත්ව සිතාවකට නික්මුණාහ.

මායාදුන්නේ රජු දරණියගල සිට සිතාවකට වැඩමවා නුවර එළිකර වැඩිහිදිනා සඳ කෝව්වේ සේනාව හා ප්‍රතිකාල් විසුරේත් ධම්මපාල රජ්ජුරුවනුත් යුධයට පිටත්ව ගොස් සිතාවක නුවරට වදිනවිට මායාදුන්නේ රජ සිතාවකින් පිටත්ව දරණියගලට අස්වුනේය. විසුරේ සිතාවක නිලලා කොටා කීපදවසක් ධම්

1 ඒ හදිස සමහරු දැනකළහයි කියති- සමහරු නොදැනකළ වාදද්දය කියති. දෙකම දෙවි ය් විනා නොදැනින්- යනමේ වගයනිඤානම් පොතක පෙනේ

2 බොහෝගේ උදවිය සහ -ඇතැම්-

පාල රජු රුවන් එක්ක සිතාමතා සිටලා දෙවනු නුවර ගිනිලා කෝවිටේ නුවරට ආපසු ආයේය. එදා පටන් කෝවිටේනුවර ප්‍රධානිවරු ප්‍රතිකාණ්ඩයේ සැපයීමටත් බලාද වෙනත් නොයෙක් හිත ජාතිහු අඩුකුල නොබලා උන්හා හිර ගණුදෙනු කර කුලවැදිගෙන උන්හාග. විසුරේ කීපදවසක් කෝවිටේ නුවර සිටලා රුජවසනුවකුත් අත්කර ගෙන ගෝවිටේ යනවිට තමාගේ බැණුව නිලයක් දී උදව්වට දියගුදමේල් කප්පින්නත් සිටුවා ගෝවිටේ ගියේය. කෝවිටේ නුවර උන් සමයා සිතාමතා කන්දලබ රටට ගියාන ¹ නොබෝදවසක් පසුව ගියකල විසුරේගේ බැණා වාසු වාසනයකින් මියන විට දියගුදමේල්ව නිලය දී විදියේ බණ්ඩාර හිරකරන්ට ලියා තැබීය. එරජ හිරකරන්ට ලියා තැබුවේ කුමක් නිසාද කිවහොත් මායාදුන්නේ රජු රුවන්ගේ දුවණියන් විදියේ රජුට දී සිටිනවාටය සි දන ගිහසුකුයි.

දියගුදමේල් නිලයට පැමිණ විදියේ රජ අල්වා ගෙන ගොස් කොළොම්තොට හිරකෙළේය. බාලතමිට සුග්‍රීබණ්ඩාර අල්වා ගෝවිටේ ඇරියේය. භුවනෙකබාහු කල අනුවණකම් අත්පිට පල දුන්නේය. එරජුට වෙහිතිබා මරාපුව, ඔහු ඇතිකල කුමාරයාට කුලවද්ද සමයම දිපුව, දන් මේ විදියේ රජු රුවන් අල්වා හිරකරපුව එරජුගේ මලයා අල්වා ගෝවිටේ ඇරපුව, කුල අඹු දරුවන් කුහියට(දසකමට)ගෙන උතුම් කරවාපුව, සිරිලක මතු බෝවාකාලයක් ශාසනයට අනාදර භුවනෙකබාහු නිසා පැමුණු නාය සි දනගහසුකුයි.

විදියේ රජුකෙරෙහි වැස උන් බියෝඅදහසින්ගේ (බිසු වුන්නාන්සේගේ) උපායෙන් පල්ලරැන් ² ලවා හිරගෙය උමංකතවා විදියේ රජ ඇරගෙන කොළොන්නොටින් රුත්තියේ රසි ගම්කෝරලයට ගොස් අව්වාගම ³ උන්නාය. කොවිටේ සේනාවන් ප්‍රතිකාල් සේනාවන් කෝවිටෙන් පිටත්ව යුගියට යන විට විදියේ රජ අව්වාගම ඉදහොඟි කළුගඟින් එගොඩ ගොස් පස් යොදුන් කෝරලය මැද උන්නේය. පස්යොදුන් කෝරලය පැළැද නුවර කරවා කෝවිට බදවා “නුවටරුගකණ්ණ අබ්‍රහමර”

1 භුවනෙකබාහුවන් දෙත් ජුවන් බම්පාලටත් අතර මහනුවර විජිති ක්‍රම තම රජෙක් නිස්අවුරැද්දක් පමණ කාලයක් රජකලබව ලබක, කපාදියෙන් පෙනේ, කන්දලබව-ඇතැම්-

2 පල්හොරැන්-ඇතැම්-

3 අට්ටගම-ඇතැම්

යයි, විරිදු (සතුතිවාමකතාම) නමුත් කියා සතරදිසාවට විරි
දුත් කියා විදියේ රජු පැලැද ඉදහෙත කෝට්ටේ නුවරටත්
සිතාවකටත් විරෙඩව උන්නේය. මායාදුන්නේ රජු රුවන්
ගේ දුවණියන් වූ එබිසෝ අදහසින් ආත්තු පත්තු (සාත්තු)
නැතිව වැද කුමාරිකාව විදියේ රජු පලමුලත් පුත්‍රයාට සරණ
පාවාදින. ඒ පුත්‍රයාණම් විජයපාල ආසාදන බමිපාල රජු බව
දනගත යුතුයි. උඩරට ප්‍රකාශිත රජ මායාදුන්නේ රජු රුවන්ට
අසිති සතරකෝරලයට අවුල් කරන්ට වන්කල්හි නේරැක්කං
ගල පාරෙන් සේනාව සමගින් ආයාසිතම් මනත්‍රියා ඇරිය
තැනේදී ජයවීර රජ පතුම් සාරලක්ෂයකුත් ඇතුන් දෙදෙන
කුත් දී සන්නාණව උන්නේය සතල කලාවල රජ ඇතිකල
කිරවැල්ලේ බිසෝඅදහසින් ජයවීර රජතටදව වැද දරා දෙදෙන
නාගෙන් කුමාරයා කරල්ලියැද්දේ කුමාර බණ්ඩාර කියා උන්
නේය. කුමාරිකාව තුවනෙකබාහුරජු උන් අවසියේ බමිපාල
රජුට මෙලේ කර ගෙනාවාය. ඒ බිසවගේ මවුබිසෝ අදහසින්
ඉකුත්වූවාය පසුව ජයවීර රජුට ගම්පල රජවරියෙන් නැකම්
වරද්ද බිසෝකෙනකුත් ගෙනවුත් කරල්ලියැද්දේ බණ්ඩාර
අතින්වි¹ දුම්බර පන්සිය පත්තුවට වැද පස්රටේ ප්‍රධානිවරුන්
ලබාගෙන ජයවීර රජ කන්දඋඩ රට ඉන්ටනොදී එලෙව්වේය.
ජයවීර රජුට වදිනාඅත්තැතිව සිතාවකට අවුත් ඵෙරවණා
ඇතුළුව ඇතුන් කීපදෙනෙකුත් ගෙන තමා සිරස බැදි වොඩුන්
තත් මායාදුන්නේ රජු රුවන්ගේ ශ්‍රී පාදමුලතබා නමස්කාර
කර සිටිවිට මායාදුන්නේ රජු රුවන් ජයවීර රජුට බොහෝ
ගම්බිම් දී සිටුවා ගත්තාහ. මායාදුන්නේ රජු රුවන්ගේ දුවණි
යන්ට විදියේරජ කරන ගැහැට කීපවරත් කියා එවා ඊට
කරැණාවත් කියා ඇරියේනැත මායාදුන්නේ කුමාරවරුන්
සතරදෙනාගෙන්ම රජු බණ්ඩාර විසිවයසේදී ඉකුත්වූයේය.
කිහිරිපල අදහසින් හා විදියේ රජු රුවන් ශ්‍රී උන් බිසෝඅද
හසින් හා මේ තුන්දෙනාට බාලවූ ශ්‍රී ලබ්‍යාව එකසත්කල රජ
සිංහයාණෝ එකලට එකොළොස් වයස පිරි කිරිමවුන්නෙන්
වෙන්නොවී විකිරිබණ්ඩාර යන නමින් ප්‍රසිද්ධ උන්නේය.
මායාදුන්නේ රජ විකිරි රජු රුවන්ට හා කිහිරිපල අදහසින්
හා වික්‍රමසිංහ මුදලින්ටත් පැලැදට යුධයට යන්ට අවසර
දෙවිය, පස්මොදුන් කෝරළේ දියවලකබදි යුධකොට සමර

1 කරල්ලියැද්දේ බණ්ඩාරයුත් අතින්වි ඒ කුමාරයා දුම්බර පන්සිය පත්
තුවට වැද - ඇතැම්

කෝන් මුදලියාගේ තරමක් (හිසක්) ගෙන වෙනවෙන බොහෝ තරමක් ගෙන සිතාවකට අවුදින් මායාදන්නේ රජ්ජරුවන්ට දී සිට නැවතත් මහාසේනාව පිරිවරා රජ දෙකවිටුව හා වික්‍රම සිංහ මුදලින් මායාදන්නේ රජුගේ ශ්‍රී පාද වැද රජ දෙකවිටුව සිතාවකින් පිටත්ව අතරමග තොරතුරු කළහයින් එයොඩව ඒ ඒ තැන්වල බැඳී කෝට්ටි අරමින් පැලැඳවුවරට වදිනවිට මේ රජ කුමාරයින්ගේ නැගෙනහිර හා යෙහෙළියන් සිරියදි තමාගේ රජකවිටලයක් (රජපවුලෙහි) විදියේ රජ විජයපාල ආයාන (පුත්‍රයන්) ගලවා ගෙන රන්පොත ¹ පාලෙන් වලඹය ඉස්සියා ගියේය. මේ රජ දෙකවිටුව නැගෙනහිර හා යෙහෙළියන් සිතාවකට පිටත්කර එවා විදියේ රජු පාලේ එලවාගෙන යනවිට විදියේ රජ අතරමග තොරතුරු ඉදල්ගස් ගින්නේ කඩ වකින් කන්ද උඩරටට ගියේය. මේ රජ දෙකවිටුව මාතොටට අවුදින් දෙවනුවර සිටිනවිට ආයාන රජවරු දෙකවිටුව විකිරි රජ් ජරුවන්ගේ ගති බලා මේ රාජ කුමාරයා රජවරුන් කන්ඩ සිංහයාගේ කීන. ² මාතොට දිශාවට විඩානවරු සිටුවා සිතාවකට රජදෙකවිටුව අවුදින් පියරජුන් දැක්කාන. එවිට විදියේ රජ කන්ද උඩ ගොසින් කන්ද උඩ රජ්ජරුවන් දැක කපාකර ගෙන කන්ද උඩින් උදවියගෙන දෙවනගලපාලෙන් අවුත් අලුත් නුවරට වාසිලුගේය. විදියේ රජු සැරසී වඩිනාබව අසා සතරකෝරළයේ නොයෙකුත් අය විකිරිබණ්ඩාර රජ්ජරුවන් දැකලා නොයෙකුත් මාන්තදන්නාන. විදියේ රජ තමාගේ සේ නාවට නොකියා රාත්‍රියේ එක් මිනිසකුගේ කරට නැගී කන්ද උඩරටට ගියේය. විකිරිබණ්ඩාර අලුත් නුවරට වත්කල අලුත් නුවර උන් සතුරෝ බිඳී ඉස් ලුලු අත දුවනකල කෙටුම් කෑ අය ගණන් නැත ඒ ඒ තැන වැටුණු අය ගණන් නැත මේ ඇර විදියේ රජ එක්ව ගිය හැට ඇදුත්තක් අල්වා අත්වල ගලතාපියා මහරජ සම්පයට එව්ගේය. එදා ලඹකාවේ සේනාව රජසිංහ නම් කිළින. එදා සිට රජසිංහ නම් විය.

i ගජසිංහ රජ සතරකෝරළේට විඩානවරු සිටුවා සිතාවකට වැඩමවා පියමහරජ්ජරුවන් දැක්කේය. නැවත විදියේ රජ කන්ද උඩ රට රජ්ජරුවන් සමඟ කපාකරගෙන සතරකෝරළයට බැස ඇල්පිටිකන්දෙන් අවුත් ගල්බඩකෝරළය වාසිලා

1 රන්පොත්ත-රතපොත්ත-රතපොත්ත-ඇතැම්-

2 රජ්ජරුවන්ට සිංහයා-රජවරුන්ට සිංහයා-ඇතැම්-

ගත්තේය. රජසිංහ රජ එපවත්අසා මහාසේනාව පිරිවර කටුගහවල වාසිලාගත්තේය. වික්‍රමසිංහ මුදලි කාරියගම වාසි ලාගත්තේය. විදියේ රජ දෙවනගලපාරෙන් ගොල්ලක් එක්ව අවිවාපිවිනොවේදී යුධකරවා බොහෝ හමුදාවක් බිදී විදියේ රජ ආපසු ඇල්පිටිය පාරෙන් කන්ද උඩරටට ගියේය රජසිංහ රජ සතර කෝරළයේ කීපදවසක් වැඩසිට සතරකෝරළේ සේ නාව කඩවත්වල සිටුවා නැවත සීතාවකට වැඩමවා පියමහ රජුණන් දක්කේය. මායාදුන්නේ රජ්ජුරුවෝ තමාගේ ශ්‍රී රජසිංහ කුමාරයින්ට තමාගේම ආඥපණතට පවතිනා හැටියට පවතින්ට මහාසේනාවටත් රටවැසි ජනයන්ටත් අවසර දුන් නේය. එසේ අවසර ලබාගෙන රජසිංහ කුමාරයා පියමහ රජුණන් දක සිත්ලෙස විසුවේය. මායාදුන්නේ රජ උඩරට රජකට පතක් ලියා ඇරියේය. විදියේ රජ කන්දඋඩ ඉන්ටනොදී එලවන්ටත් නොඑලෙවීමෙන් ශ්‍රී රජසිංහ යුධයට උඩරටට එහි යන බවටත් පත්ලියා ඇරියේය, ඒ පත උඩරට රජ බලාගෙන විදියේ රජ උඩරට හරියේ ඉන්ටනොදී පිටත් කෙළේය, එවේලාවට සීතාවක විරෝධ පවත්නා නිසා විදියේ රජකට වදිනා අත්තැනිව සත්කෝරළය ආධාරකරගෙන අවු දින් එකලට සත්කෝරළේ දේවමැද්දේ මුණකොණකපොල නුවර කරවාගෙන ¹ රජකම් කරන ඉරාගල් පස්සෙන් එදිරි මාන්න සුරිය රජ්ජුරුවන් දක්කේය, විදියේ රජුට බෝගොඩ යන ගම ඉන්ට සලස්වා සිටුවාගත්තේය. ² විදියේ රජු තමාගේ සේනාව දේවමැද්දේ රජුගේ සේනාව සමඟ කලහ කරන්ට නිසා දෙගොල්ල උනුන්කලහ කරනකල්හි එදිරිමාන්න සුරිය රජ්ජුරුවෝ එලියට වැඩමවා අවුදින් කලහ සමන්වනවිට වේලා යුධ ආවිච්ඡාලවා දේවමැද්දේ රජ්ජුරුවන්ට හදිකර මැරෙව් වේය, විදියේ රජ දේවමැද්දේ එදිරිමාන්න සුරිය රජ්ජුරුවන් මරවා සත්කෝරළේ අත් පත් කරගෙන කොලඹටත් කෝට්ටේ ටත් බස්පත් එවිවිට තමාට පුත්වූ බම්පාල රජ්ජුරුවෝ ප්‍රති කාණුන් හා කෝට්ටේ සේනාවත් උදවියට ගෙන මිහමුපාරෙන් සත්කෝරළයට ගොස් විදියේ රජ්ජුරුවන් හා එක්ව කපා කොට සත්කෝරළෙන් පිටත්ව අවුත් පුවක්ඇල්ලේ නොව

1. මෙකල එකී ප්‍රදේශයට සත්කෝරළයට අයත් කුරුනෑගල දිසත්‍රික්ක ගේ ගමපත්තු කෝරළේ කටුගමපලගත්පත්තුවේ මණකොණ්ඩාණ යන නමින් වාචකාර කෙරේ.

2. එකී ගම මෙකලත් බෝගොඩ යන නමින් ප්‍රසිද්ධය.

වාඩිලාගත්ත, මායාදුන්නේ රජපුරාවෝ කිහිටපළ අදහසින්
 ඔත් වික්‍රමසිංහ මුදලියන්ඔත් යුගයට අවසරදෙවා ඇරියේය,
 කිහිටපළ අදහසින් මැණික්කඩවර වැඩද්දවා වික්‍රමසිංහ මුදලි
 ඉස්සරට ගොස් පුවක්ඇල්ලේ නොවෙදී යුගකර ඔබින් මොබින්
 බොහෝ හමුදාව වැටී ප්‍රතිකාණුන් කීපදෙනෙක් වැටී සමහරු
 තුවාලවී පස්සට වාංගුව කෝට්ටේ සේනාවන් ප්‍රතිකාණෝත්
 කොළඹ කෝට්ටේට ආවාහ, විදියේ රජ දේව මැද්දට ගියේය,
 සීතාවක සේනාව හා වික්‍රමසිංහමුදලි හා මහරජපුරු බණ්ඩාර
 සීතාවකට අවුදින් මායාදුන්නේ රජපුරාවන් හා රාජසිංහයා
 ණන් දක්කාහ, සීතාවක වෙඩික්කාරයෝ එමහේවාකමින්
 ඇතකු ලද්දහ, නැවත නොබෝ දිනකින් විදියේ රජ සත්තෝ
 රළයට අවුල්කෙළේය, මායාදුන්නේ රජපුරාවෝ සත්තෝරළය
 කොටා ජයගන්ට රාජසිංහ බණ්ඩාරට අවසර දුන්නේය, පියරජු
 ගෙන් අවසර ලැබගෙන සත්තෝරළයේ මුණකොණකපළකුට
 රට වැද යුගකරනවිට විදියේ රජ පුත්තලමට ඉස්කිබා බිදී
 ගියේය, රාජසිංහ ඔහුපාරේ එලවාගෙන ගොස් තම්මැන්නාඅඩ
 වියට යනවිට විදියේ රජපුරාවන් කැටුව ගිය චූන්ගෙන් බො
 හෝ ගොල්ලකුත් ගිරඉහුලේ පලිස්වඩන පෙරාමාල් ආරච්චි
 ලත් වෙන්වෙලා අවුදින් රාජසිංහ රජපුරාවන් දක්කාහ, රාජ
 සිංහ රජු ආපසු සත්තෝරළයට අවුත් සත්තෝරළේ පඩත්
 තලවරු දක්වාගෙන නැවත සේනාවන් දක්වාගෙන එදිරිමාන්
 නසුරිය රජුට හදිකළ වේ යුධ ආරච්චියා අල්වාගෙනවුත් උල
 හිදුවා සත්තෝරළේට විඩානත් සමන්වා (පත්තරවා) කීප දව
 සක් වැඩසිට සීතාවකට අවුත් පියමහරජපුරාවන් දක්කේය.

විදියේ රජ සහ විජයපාලආසාන දෙකටවුවත් සිල්වාරම්
 (සව්ලා) ගොල්ලකුත් යාපාපවුනට ගොස් තාරාකුලම් යනතැන
 ඉදිනා ප්‍රසාදවට යාපාපවුන, දෙමළෝ එක්ව මේ රජ මෙනන
 ඉන්ට නොදී එලවමුකියා වටකරගත්තාහ, දෙමළසේනාව වට
 කරගෙන කොටනවිට රතේපිටියේ විජයකෝන් මුදලියාගේ
 පුත් තිසිදේ විදියේ රජ පස්සටකරගෙන කොටමින් දෙමළන්
 හැමටම කොටාගෙන විදියේ රජුගේ පාමුලවැටුණේය, ඔහු
 වැටුණුවිට විදියේරජු හා විජයපාල ආසානට දෙමළෝ කොටා
 මරා නැතක් රාජවසුවා කොල්ලකා ගත්තාහ, පැළැඳ සිට වෙන්
 වෙලා කොළඹට ගිය මනම්පේරි ආරච්චිල මුදලිකමුත් ලැබගෙන
 කෝට්ටේ සේනාවන් ප්‍රතිකාණුන්ගෙන් ගොල්ලකුත් ගෙන

මාතොට දිශාවට ගොසින් සමන්වාගෙන මාතොට දිශාවෙන් කෝට්ටියට අයබදු එලවා බලගනු කෝට්ටවලුන් බැඳගෙන උන්නේය, මායාදුන්නේ රජ වික්‍රමසිංහ මුදලින්ටත් මහාසේනාවන් යුධයට යනලෙසට අවසරදෙවා ඇරියේය. වික්‍රමසිංහ මුදලි දෙණේපිටියේ වාහිලාගත්තේය. මනම්පේරි මුදලින් කෝට්ටේ සේනාව හා ප්‍රතිකාණෝත් දෙණේපිටියදී යුධකර ඔබින් මොබින් හමුදාව වැටී දෙගොල්ලම පස්සට උනාහ, මනම් පේරි මුදලියා මාතරදිසාවට ගියේය, වික්‍රමසිංහ මුදලි දෙණේ පිටියේ වාහිලාගත්තේය, ඒකනායක මුදලියාත් කළුතොට අමරකෝන් ආරච්චිලන් දෙණේපිටියට ගොසින් උදව්ව මනම් පේරි මුදලියා පාරේ එලවාගෙනගොස් මනම්පේරි මුදලියාගේ තරමත් ගෙන තොටගමුවේ තෙන්නකෝන් මුදලියාගේ මල් දිසානායක ආරච්චියත් ජුවන් පෙරුරා කියන ප්‍රතිකාල් මලවරත් ප්‍රතිකාණු බොහෝ හමුදාවකුත් අල්වා මරදමා ඒකනායක මුදලින්ට මාතොට දිසාව භාරකරදී සිටුවා වික්‍රමසිංහ මුදලියා සිතාවකට අවුත් මායාදුන්නේ රජ්ජුරුවන් දැක්කේය. මායා දුන්නේ රජ තිස්අවුරුද්දක් රජකම්කොට ¹ ඉකුත්වූයේය, මායාදුන්නේ රජ ඉකුත්වූ බව අසා බම්පාල රජ කෝට්ටේ සේ නාව හා ප්‍රතිකාල් සේනාව කැවූව පිටත්ව අවුත් මාළුදණක කියන තැන වාහිලාගත්තේය, පසුවද වේරගොඩ යනගම වාහි ලුයේය, මාළුදණකට ප්‍රතිකාණෝ ආ සැටියේම සිතාවකට යුධ යට එනබව රාජසිංහ රජ්ජුරුවන්ට සැලකලුවිට මහාසේනාව පිරිවරාගෙන රාජසිංහ රජ්ජුරුවෝ හේවාගම වාහිලා සිට වික්‍රම සිංහ මුදලියා පෙරමුණේට ගොස් මුල්ලෙරියාව යනගමදී ප්‍රතිකා ණුන් දකලා යුධපුණ්ඩුවී වික්‍රමසිංහ මුදලිගෙන් දහස්ගණනක් සේනාව වැටී වික්‍රමසිංහ මුදලි තුවාලව බිඳී හේවාගමට ගියේය. ප්‍රතිකාණෝ කොටා ජයගෙන මුල්ලෙරියාවේ වාහිලුවාහ. වික්‍රම සිංහ මුදලි බිඳීගියසැටි රාජසිංහ රජු දකලා වම දකුණ පලිසක් කාරසින් (පලිස්දරා යුධකරන්නන්) හා ඇතුන් දී අතුරාගිරි කෝරළආ, හේවාගමකෝරළය, කොරතොට ආරච්චිවරුන් ලගට කැඳවා හෝකඤ්ජ හේවාසින් ගෙන්වා ඉලාගම්වල(නැවුම් සරඹ ආදිය පුරුදුකරනතැන්වල) පලිසක්කාරසින් දහතුන් දී පස්ස පොරොත්තුවට පැන කොටණකි ඇරලා රාජසිංහ රජ පෙරමුණ ඉස්සර පාරෙන් ගොස් මුල්ලෙරියා වෙලමැද සිටිනා

1 හැක්කා අවුරුද්දක් රජකලබව-ඇතමි.

ප්‍රතිකාල් සේනාව සමග යුධයට පැත්තේය. පස්සපොරොක්කු වේගය (පසුභාගෙන් ගිය) හමුදාවක් අවුත් පැනලා යුධකරන විට ජයසූරඤාගෙන් විරිද්ධ දස්සයා කියන ඇතා කොසියක් ගතිය, විජයසූරඤාගෙන් ඵෙරුවණයා පලිසකුන් දමුවලකුන් ගතිය, රාජසිංහ රජු අසුපිට නැගී මහාසේනාව පස්සට වෙන්ව නැර ප්‍රතිකාණ්ඩන්ගේ මැදට වැදලා පලිසක් කාරයෝත් ඇත් අස් සෙනගත් එකට කල බැගැනිව ප්‍රතිකාණ්ඩන්ගේ තුවක්කු වලට වෙඩිබෙහෙන් දමන්ට ඉඩනැර කොටනකල පලිසක්කාර යෝත් ප්‍රතිකාණ්ඩන් ඇතුන්ගේ වල්ගා වල එල්ලී කෙටුවාහ, ප්‍රතිකාණ්ඩ තුවක්කුවලින් ගසා පලිසක්කාරයන් මැරුවාහ, රාජසිංහ රජු අසුපිට නැගී විහිදුවා සේනාව වටකර දුටමින් රණ යුදගිහිකෙළිකෙළ කොටනවිට දුරතු ¹ ශිරිස සාතු වෙහි මිහිදුම් මෙන් වෙහිදුම් පටලාගෙන සිටිනසද මුල්ලෙරියාවේ වෙලුමැද ලේ වතුරුකොට ප්‍රතිකාල් සේනාවට අඩියක් පස්සට යන්ට නැර කොවා එක්දස් සසියක් ප්‍රතිකාල් සේනාව හා කෝටි වෙන් කීපදෙනකුත් පබත්තලවරුන් කොවා වැටුනාහ, රාජ සිංහ රජු රණකෙළිකෙළ ² ජයගෙන කොරතොටු හේවාගම් ආරච්චිවරුන්හා හෝකන්දර හේවායින් ලඟට ගෙන්වා පස්ස පොරොක්කුවට පැනලා කෙටුවාට නාන්ත මාන්තාදී හේවාකම් කර ජයගත්තියා හේවාගම් කෝරළය යි නම්නබා වදාළේය. එදාපටන් හේවාගම් කෝරළය යන නම පැවතඑනවයි දැනගත යුතුයි, පස්සට වාංගුව ගෙන සිට කඩුදෙවොලත් රත්ගඟවත් තේත් අමුණුගිල්ම බඳවා කාලතුවක්කුත් කොටුදෙකට හදවා ගෙන පහලගම්වල හිර තිතාවකට පිටත්කර ඇරලා ඒ ගම් පාළකර තිතාවකට වැඩියේය. ධම්පාල රජ හා ප්‍රතිකාල් කප් පිත්තාවරු ගෝවේට ලියා ඇර බොහෝ උදවිය ගෙන්වා පබ්බ දෙකක් එකට ඇදගෙන පොල්කනු කපාපිහිටුවා වටකර සරක්කු (කොටුපෙනා) තනාගෙන තුන්මාසයක් මෝදර සිට දෙගොඩින් හමුදාව හදගෙන තුම්මාසයකින් රත්ගඟවත්තට පබ්බ ලංකලාහ. රාජසිංහ රජ රත්ගඟවත්තට වැඩ කාල තුවක්කු දෙකක් අද්දවාගෙන ඉවුර කපා පාතබස්වා කාල තුවක්කු හදගෙන හිඳ කන්තලකියන පබ්බට ලංවුනුවිට වෙහිලි දෙකක් පත්තුකලාම පබ්බවට වැදී කලාසිකාරසින් (මරුකාර සින්) කීපදෙනකුවත් වැදී පබ්බට දියකාවැද ගහපහලට කර

1 දුරතුපුර - ඇතම්-

2 රණකෙළියක් යුදකරවා ජයගෙන - තැනම්-

ගත්ත, මහාසේනාවට කොටන්ට නියමකළවිට වික්‍රමසිංහ සීතා
 කෝරළේ ගොසින් අවුත් නාකොළඟනොටට එලවා¹ සීතාකෝ
 රළේ ගොසින් ආ හමුදාව එකෙකුත් නැතිව කොටා අල්වාගෙන
 ප්‍රතිකාල කෙනකුගේ කරපිටින් අවුත් රාජසිංහ රජු දැක්කේය.
 පබ්බතේ තිබුණු අඩුබඩු තුවක්කු ලංග රත්ගතවත්තේ ගොඩ
 කළාහ, ප්‍රතිකාණුන්ගෙන් හේවාගම් කෝරළේ ගොසින් ආ
 අය ගැලවී කොළඹට ගියහ, රාජසිංහ රජ කොළඹ කෝට්ටේට
 අසිති රටවල් අඛණ්ඩකරගෙන වෙළඳුමට යනෙක මිනිසෙකුට
 යන්ට නොදී අඩකෝට්ටකර (වලක්වා) ගෙණ සිටිනකලට
 බම්පාල රජ රාත්‍රියේ කොළඹට ගියේය. එදාපටන් ප්‍රතිකාණෝ
 බම්පාල රජ හා කොළොම්තොට විසුවාහ. ඒ අතර රාජසිංහ
 රජ කන්දලාබ රට කොටන්ට බලතේ වාසිලා උන්සද උබරට
 රජ ඉස්සරහට අවුත් බලතේදී සුඛකර පැරදී සෙන්කඩගලට
 ගියේය. රාජසිංහ රජ මහාසේනාව පිරිවරගෙන සෙන්කඩ
 ගලට වදිනවිට උබරට රජ බිඳි දුම්බර පන්සිය පත්තුවට
 ගියේය. ඔහුපාරේ දුහුබදවාගෙන යනවිට දුටමින් අතර්මග
 ගෙවාගෙන යාපාපවුනට ඉස තිබාගෙන ගොස් වනමැද උන්
 තේය. එරජුගේ කුමාරයාත් බැණාත් දෙළු කුමාරිකාවත්
 තමාගේ බිසෝඅදහසින් හා පිරිවර හා යාපාපවුන කීවුව
 කවුපන එළිකරගෙන උන්හ, කුමාරයෝදෙන්න කන්දලාබ
 රට අල්වන්ට වන්තිපත්තුවට ගොස් මළාහ. උබරට රජ
 යාපාපවුන හිඳිනා අවසියට කුරුඳු රජ කියන දෙමළ රජ
 අල්වන්ට ආවිට සුරුවන නැකම් ඇතිගෙයින් කවුපන වැඩ
 කිදගෙන බම්පාල රජකට එපවත් ලියාඑවිවිට බම්පාල රජු
 එපවත් බලා ප්‍රතිකාණුන් හා කෝට්ටේ සේනාව කොළ
 බින් නැව් නැගී මන්තාරමින් ගොඩබැස යාපා පවුනට
 ගොස් ඒ දෙමළ රජු කොටා එරජ හා පිරිස හා බිසව හා
 කුමාරිකාවත් කැඳවා ගෙන මන්තාරමට අවුත් මන්තාරම ඉන්ට
 සලස්වා දුන්නේය. නොබෝදවසක් ගියකල කන්දලාබ රටින්
 වැඩිය රජු හා බිසව මළාහ. කුමාරිකාව මන්තාරම තමාගේ
 පිරිවර හා කැටුව උන්හ. රාජසිංහ රජ කන්දලාබරට එකසත්
 කරගෙන අයබදු සීතාවකට ගෙන්නවාගෙන වැඩවසනකල්හි
 පේරාදෙණියේ රජාවලියෙන් පැවතඑන විරසුඤ්ඤ බණ්ඩාර
 කන්දලාබරට පෙරලිකරනවිට රාජසිංහ රජ විරසුඤ්ඤ බණ්ඩාරට
 වලගම වට්ටාරම දෙනවාය කියා දිවුරුම් දී උපායෙන් ගෙන්
 වනු සදහා වික්‍රමසිංහ මුදලින් හා සෙනෙවිරත්න මුදලින් හා

1 මෙකුල නාකුළඟ. කොටසයි වෘත්තාරකෙරේ-

දෙදෙනා යවා කැඳවාගෙන අවුත් ගොලාබොක්කේ විදියේ වලකපා කොල අතුරුවා වසාතිබා වීරසුන්දර බණ්ඩාර මැදිකර ගෙන මුදලිදෙදෙනා දූලෙන් අවුත් වල දෙකොණින් යනවිට වීරසුන්දර බණ්ඩාර බොරුවලේ වැටී උල් ඇති මලේය. වලගම වට්ටාරම දෙනව්‍ය කිවේ වලකපා වැටෙන්නට සලස්වා දීමටය¹ යි දැනගතයුතුයි.

වීරසුන්දර බණ්ඩාර මලබව කන්ද උඩ රටට සැලව වීර සුන්දර බණ්ඩාරගේ පුත් කොනප්පු බණ්ඩාරත් සල්අප්පු කියන අයත් වෙන්වෙලා කොළඹට අවුත් ධම්පාල රජු දූත බොහෝ මාත්ත ලැබ තම්මිට රාලගේ ඥාණියත් කසාද බැඳලා කුල වැදී කොළඹ උන්නාහ. රාජසිංහ රජ කන්දඋඩ පස්රට හා උඹ පානව වෙල්ලස්සද දහඅට වන්නියද එකසත්කරගෙන රජ කරණසද ප්‍රතිකාණෝ කොළොන්නොට ධම්පාල රජු රුවන් එක්ක උන්න. රාජසිංහ රජ වෙළඳුමක්ගෙනෙණ මිනිසෙකුට කොළඹට යන්ට නැර සිටියේය. ප්‍රතිකාණෝ කොළොම් නොටින් පඩිවිගෙන මුහුද කීට්ටු ගම්වලින් හිරඇල්ලීමද එදින් එදව එ් ඒ තැන්වලදී යුධකර දෙපැත්තෙන් වැටුණු අයද ලියන්ට පත්තරු පන්දහසක් ඇතත් සමාපනනොවේමැයි දැන ගතයුතුයි. ඉන්පසු රාජසිංහ රජ මහසේනාවට පතිදී කොළඹ ප්‍රතිකාණුන් එලවන සැටියට කොත්තන් දේවාලයේ පලිහක් කාරයින් හා වම දකුණ මහාසේනාව හා ඇත් සෙනග හා මෙකි මහසෙනග පිරිවරා වික්‍රමසිංහ මුදලින් පෙරමුණ කරවාගෙන සිතාවකින් පිටත්ව වෙරළවේ නොටින් මෙගොඩ වාහිලාඉද වික්‍රමසිංහ මුදලි බොරළු ගොඩ පහළ සරක්කු දමා වාහිලුවේය. බොරළුගොඩ හින්නේ ආදිරිප්පු පල්ලිය තිබෙන්නේය (ආදුප් පල්ලිය) බොරළුගොඩ පහළ සනතුම් පිටිය (ජින්නුම්පිටිය) දැනගතයුතුයි.

රාජසිංහ රජ දෙමවගොඩ වත්තේ වාහිලාගෙන කොළඹ වටකර අඩස්සි කරගෙන කන්දඋඩ අය ලවා උමංකතවන විට ප්‍රතිකාණෝ දූතලා වෙහිබේත් උමග දමාලා ගිනි දුන්නාහ. කන්දඋඩ සෙනගගෙන් නැතක් අය මලාහයි දැනගත යුතුයි.

මේ සැටියේ අඩස්සිකරගෙන සිටින වේලාවට වික්‍රමසිංහ මුදලිගේ හේවායකුත් සෙනෙවිරත්න මුදලිගේ හේවායකුත්

දේන්නා ඩබරකොට ගෙන සෙනෙවිරත්න මුදලිගේ හේවායාට ගසාපිය. සෙනෙවිරත්න මුදලින්ට ඒ සැලව සෙනෙවිරත්න මුදලි වික්‍රමසිංහ මුදලිගේ හේවායා ගෙන්වා උච්ඡාදනාහ. උච්ඡාදිකා ගෙන ගොස් උගේවරද වික්‍රමසිංහ මුදලිගට කියා හැකිය. සෙනෙවිරත්න මුදලින්ට විරසුන්දර බණ්ඩාර උපකාර ගෙනාවාට විරිදු දවුණ්ඩේ (එනම් කොතිවරයා) දුන්නාහ. මේ රාජසිංහ රජ කුමාරඅවදිබියේ සිට කැටුව කොටා ඇවිදිනා ලද්දේ වික්‍රම සිංහ මුදලියාය. ඒ මාන්න දුන්නාටත් හේවායාට ඇත්තාටත් වික්‍රමසිංහ මුදලි කොට්ට ධර්මපාල රජු රුවන්ට රහසින් පත් ලියා ඇර කළුපැල්ලේ කඩවතින් ප්‍රතිකාණේ එලියට බැස අවුත් වික්‍රමසිංහ මුදලියාගේ වාහි පසුකර ගොස් සෙනෙවිරත්න මුදලියාගේ වාහියට වැදී යුබවිය. එවෙලෙහි සෙනෙවිරත්න මුදලි පහඩ (දුදු) කෙල කෙල උන්නේය. සතුරන් ආ බව දැන සෙනෙවිරත්න මුදලි කඩුව පලිග ගෙන කොටන්නට වත්විට සෙනෙවිරත්න මුදලිගේ වාහිකුලපුව සෙනෙවිරත්න මුදලි තුලාලව දෙමටගොඩ වත්තට දුටුගෙන අවුත් රාජසිංහ රජු රුවන්ට වැද වැටී සිට කනිනමට ආපස්සට වසින්ට කියා වික්‍රම සිංහ මුදලින්ගේ වාහි මැදින් සතුරන් ආබවත් වික්‍රමසිංහ මුදලි උදව්වනුවත් නමාව තුලාල වු බවත් සැලකරපුවිට රාජසිංහ රජු රුවන්ට පස්සට වාංගුව වෙරළවේ නොට මෙගොඩට අවුදින් වාහිමට්ටු පඩුත්තුව (කැලඹීමක්නැතුව) සිටින වෙලාවට යටකි කොනප්පු බණ්ඩාර කොලඹ ඉඳලා සල්අප්පු බණ්ඩාරට කෙටු වරදට ධර්මපාල රජු රුවන්ට ප්‍රතිකාල් කප්පිත්තාවරු හා නඩු බලා ඒ වරදට කොනප්පු බණ්ඩාර ගෝවේට ඇරියාහ. ගෝ වේට ගොස් තුන්අවුරුද්දක් සිටිකල ගජබාහු කප්පිත්තා කියන එකාගේ දොරකඩින් කඩුබැඳගෙන ගෝවේ විසුරේටත් (වෙරේට) යිකියන උපරජ්වත්) යන්ට බැරිය. ඒකා එක්ක කොටන්නට කැමතිකෙනකුට බැරිය. ¹ නැතත් පිදුල්ගුවේ හා කොටා පරදවී උගේදොරකඩ විරිදුකොඩි බැඳ තිබෙණ වග අසා කොනප්පු බණ්ඩාර “මමකොටම්” කීවිට ගෝවේ විසුරේ එබසට ප්‍රිතිව කොනප්පු බණ්ඩාර ගෙන්වා කොටන්නට පුලුවන්දැයි ඇසු විට “මමකොටම්” කියා කඩුව බැඳගෙන කොනප්පු බණ්ඩාර යනවිට උගේ දොරකඩදී “සිංලයානොය” කියා කොටන්නට වත් කල්හි මේ කොනප්පු බණ්ඩාර ඉලංගම්මල හරඹ උගත්තෙයින්

1 කැමතිකෙනෙක් ඇත්නම් මිස බැරිය-ඇතම්-

ගජබාහු කප්පිත්තාට කොටා දෙපළකර දුමුට්ට ගෝවේ විසු රේත් නැතත් කප්පිත්තාවරුන් කොනප්පු බණ්ඩාරව බොහෝ නැති දුන්නාහ. රූපසිංහ රජ්ජරුවෝ වෙරළවෙ තොටින් මෙහොඬ කුරක්කන් වත්තේ¹ වාසිලා ඉදහෙන වික්‍රමසිංහ මුදලි ගෙන්නවා සිතාවකට පිටත්කර එවා සිටින අවධියට කොළඹ අඩස්සිකරගෙන ඉන්නබව ගෝවේට ලියා ඇරියතැන කොනප්පු බණ්ඩාර ගෙන්නවා ගෝවේ විසුරේ ඇසුට්ට මා මත්තාරමෙන් ගොඩබස්සා ඇරපුවොත් මට කන්දලබව ගොස් උබරට පෙරළී කරන්ට පුළුවන යුඬපුණ්ඩකලව්ට රූපසිංහ රජ්ජරුවන්ගේ වාසි පස්සට වෙති කියා කිතැන ඒ සැටියට අවසර ලැබ ගෝවෙන් නැව් නැගී මත්තාරමින් ගොඩබැස කන්දලබ රටට ගොස් පෙරළියට උබරට අවුල්කෙළේය. රූපසිංහ රජ උබරට අවුල්වුනබව අසා සිතාවකට වැඩමවා සිට වික්‍රමසිංහ මුදලින්ට උදහස් වදාලුට්ට වික්‍රමසිංහ මුදලින්ට රක්තානිසාරයක් වැලඳිකල්හි වසදමා බෙහෙත් දෙන්නට වෙදුව කිව්ව ඒ සැටි දුන්නාම වික්‍රමසිංහ මුදලිමළේය. සොළීරටින් අවුත් උන් අපිට්ට කිවෙත්තු පෙරුමාල් කියන ආචියාට මන්නම් පෙරුම (මන්නාරම) මොහොට්ටිකමුත් දී යකඩදෙයියට (බිසවුන්ගේ පිරිවර සත්‍රි බවට) ඇරගෙන උන් රජ ගෙවටියාගේ දුට මන්නම්පෙරුම මොහොට්ටියාට දී බොහෝ කරුණා ඇතිව ඉදිනාසද කන්දලබ රට පෙරළිබව අසා මහාසේනාව භාරකර යුඬයට ඇරිය විට බලනේට ගොඩනැගෙන්නට නොදී කොනප්පු බණ්ඩාරත් කන්දලබ පස්රට (උඩුයටි දෙකුවර හාරිස්පත්තුව හේවාහැට දුම්බර) හමුදාවත් කන්දලබ කඩවත් බැඳගෙන සැදි සිටියාහ.

ඊට පළමුවෙන් සිතාවක මහා අතපත්තුවෙන් බලගතු පලිසක්කාරයෝ අයියත් මලයත් දෙදෙන වෙන්වෙලා කොළඹට යනවිට කඩුදෙවොල කඩවතට වැදී කොටාගෙන කොළඹට ගොස් ධම්පාල රජ්ජරුවන් දැක්කාහ. ඉන් වැඩිමහලු පලිසක්කාරයාට පතික්කි මුදලිකමුත් දුන්නේය. ඊට පළමුවෙන් හේවාගම කිබන් පළඟෙයි හිද්ද නයිදේගේ පුතා කොළඹට ගොසින් ධම්පාල රජ්ජරුවන් දැක විජය සේකර මුදලිකමුත් ලැබ කොළඹ ඉදහෙන නොගෙක් කෙටුම් කොටා නැතත් හිර අල්වාගෙන කොළඹට එක්සිත්ව උන්නාහ. රූපසිංහ රජ මහාසේනාව පිරිවරාගෙන කන්ද ලබ රට කොටන්ට ගොස්

1 කුරක්කන් වත්ත නම් නිබාගෙන-ඇතමි-

මාවෙල වාඩිලා සිට බලනේ කඩුගන්නාව පාරෙන් මහසෙනග ඇරියව්ව කොටායන්ට නැර බිඳී ඇව්ව රාජසිංහ රජ සක් පලිහ ලා වැඩසිට කොටනකලු උඩරට සෙනග කොනප්පු බණ්ඩාර හක්පලිහ ලා හක්දුරේ ලා (සක්ගෙඩිය පිහිලා) සිටි යාහ. රාජසිංහ රජ එකොළොස් වයස පටන් හේවාකම් කල මහේඉදිරියේ රජෙක් සිටියේනැත මෙද උඩරටට පැමුණුත අය පින්ඇතිකෙනෙක. මහේ පින්බල අඩුය කියා මන්නම්පෙ රුම මොහොව්විරාලට ගල්බඩකොරලය පණකුරුවදී කදුරු කපල්ලේ සිටුවා ආපසු පෙතන්ගොඩ උගතට වැඩමවා ගෙන ගියේය. ශ්‍රී පතුල උණ කටුව ඇතුතාව දෙබිම්පේ ගණිතයා හුතියම් කර විස බැදපිය. රාජසුරිය අදහසින් වින කරපිය හි දැනගත යුතුයි.

රාජසිංහ රජ දේව අභූලෙන් පෙතන්ගොඩ සිට එකකොට කුකුළුබිත්තර වැල්ලේදී කපා කලා මිස දෙවනු කිකල දෙයක් නැතිව ඉකුත්වූයේය, ¹ සකවම්ඵකාදහස් පන්සිය දහහතර ² ගියාය හි දැනගත යුතුයි, ගුරුදින හතවකලත් හතේ නකතින් සිරිලක එකසත් කල රාජසිංහ රජ එකොළොස් වසියක් රාජ්‍ය ශ්‍රී වලද ඉකුත්වූයේය. ඉන්පසු එල්ලාවල ³ උන් රජසුරිය කුමාර සින්ට රාජ්‍යය භාරකරවා සිංහාසනප්‍රාප්ත කලාහ. රාජසුරිය මහාසේනාව දක්වාගෙන පඩි වෙට්ටන් (රක්‍ෂාව) දීලා කඩුදෙ වොල කඩවතට හා රත්ගහවත්තට අවුත් කඩවත සිටිනා අය ටත් පඩි දීලා දෙවනු සිතාවකට ගොස් රාජසුරිය කුමාරයාගේ මල්බෑ ජයසුරිය කුමාරසින් බෙලිගල්කෝරලේ තුන්තොට ඉන්ට සලස්වා තුන් අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකරන සද උඩරට දෙ වනගල තෙරුන් වහන්සේ හා කන්දඋඩ පස්රවේ සේනාව කපාකරගෙන කොනප්පුබණ්ඩාරට විමලදහම්සුරිය; රජ්ජුරු වෝය හි නම් තබා උඩරට රජකමට සිංහාසන ප්‍රාප්තකරගත් තුය.

සිතාවකරජකරන රාජ සුරිය කුමාරයා දෙබිම්පේ ගණිතයාට කියාලා රාජසිංහරජ්ජුරුවන් සුතියම් කර මැරෙවියේය, ඒ රාජසුරිය කුමාරයා මාලිගාවේ දවල් දවස ඉද රුහියේ දෙබිම්

1 මොහුගේ කාලයෙහි සම්නොලභ්‍රිපාදසථානය සිවහකතිකයන්ට භාර කෙළේය. තමාගේ පියාද මාමාද සහෝදරයෝ තුන්දෙනද බොහෝ සුමිණවරුද මොහු විසින් මරවන ලද්දෝය.

2 දහහතත්-ඇතැම්-

3 පල්ලෙවෙල-ඇතැම්-

පේ ගණිතයාගේ දුටු ගෙන්වා මානියන්ගම ඉන්ට සලස්වා එක
 නට කැමදුම රුත්‍රියෙහි යන බව සිතාවක අය දැනගත්තාහ,
 රුජසිංහ රජ්ජුරුවන්ගේ අක්කාවන බිසෝ අදහසින් විදියේ
 රජ්ජුරුවන් ලග උන් බිසෝ අදහසින් හා යෙහෙලනියෝ රුජ
 සිංහ රජ්ජුරුවන් ඉන්නා අවධියේම මත්තමගොඩ උන්නාහ,
 සිතාවක සේනාව ඒ බිසවට බස පත එවාලා මන්නම්පෙරුම
 මොහොව්වියාට කදුරුගස් කපල්ලව කියා ඇරලා තුන්තොට
 වාඩියට රුත්‍රියෙහි පැනලා ජයසූර්‍ය කුමාරයාට අන්නවා සිතා
 වක රුජසූර්‍ය කුමාරසිත්ටත් හදිකර මරදමා මත්තමගොඩ
 උන් බිසෝ අදහසින් හා පස්අවුරුදු කුමාරසිත් සිතාවකට
 ගෙන්නවා මාලියාවට ඇරලවා මහාසේනාව දක්වාගත්පසු
 සිතාවක සේනාව කොල්ලකන ලෙස පෙරළිකර ගත්තාහ. රුජ
 සිංහ රජ්ජුරුවන් නැතිබව අසා බමීපාල රජ ප්‍රතිකාල් සේනා
 වට කියා අළුත්කුරුවේ ඔරුතොට කොටුව කොටන්ට සේනාව
 ඇරියේය. ගිය ප්‍රතිකාල් සේනාව මිහමුවේ වාඩිලූහ, ඒ බව සිතා
 වකට සැලව මන්නම්පෙරුම මොහොව්විලට මහාසේනාව හාර
 කර දී කොඹි තුවක්කු නවසියයකුත් ගෙන්වා දී සිතාවකින්
 පිටත්කර ඔරුතොට කඩවතට ඇරියාහ. මන්නම්පෙරුම මො
 හොව්විල ගොස් ඔරුතොට නිරෝගි කෙළි කෙළියේය, ප්‍රති
 කාල් සේනාව මිහමුවේ වාඩිලාගත ප්‍රතිකාණන් කැටුවසිටිනා
 පිදසිල්ලකියන යොන් මුදලියා රුජසිංහ මහරජ්ජුරුවන් අවධි
 යේ නැතක්කෙටුම් කොටා බමීපාල රජ්ජුරුවන්ට ඔප්පු දී සො
 දින් එක්පක්‍ෂව ¹ සිටිනාසද මන්නම්පෙරුම මොහොව්වි ඔරු
 තොටට අවුත් නිරෝගි කෙළිබව පිදසිල්ල කියන යොන් මුද
 ලියා අසා ඔහුඅල්ලා මිස බත්තොකම් කියා ප්‍රතිකාල් සේනාව
 කැඳවාගෙන ඔරුතොටට පිටත්විය. එපවත් මන්නම්පෙරුම
 මොහොව්විලට සැලව කොඹිතුවක්කු සාදාගෙන හමුදාව තුන්
 පේළියක් සදා සිටුවා මම මෙනන වෙඩිදෙකක් නිබනකල් වෙඩි
 නිබන්ට එපාය සි අණකොට ප්‍රතිකාණන්ගේ යොන් මුදලියාත්
 කොටුවට කිව්වුටුනතැන මන්නම් පෙරුම මොහොව්විල වෙඩි
 දෙක පත්තුකෙළේය. එවිට අනෙකුත් කොඹිතුවක්කු නවසිය
 යම ගිහිදුන්නාහ, ප්‍රතිකාල් සේනාවටත් යොන් මුදලියාටත්
 වැදී යුඬු පරජයව බිඳී දුටන හමුදාව පාරේ එලවා අල්ලාගෙන
 නැතක් තරමුත් ගෙන මහත් සන්තොසයෙන් සිතාවකට මන්
 නම්පෙරුම මොහොව්විල ගියේය.

පළමුවෙන් මේ මන්නම්පෙරුම මොහොව්විල මොහොව්වින අවුදින් ආසිංහම සිරියා දහ රජසිංහ රජ මොහොව්වින සි අසාවදුර කැඳවාගෙන මන්නම්පෙරුම මොහොව්විනම දී සිරියා සි දූතගතයුතුයි. ඒ ආසිත් සමග සිරියාට මහඅතපත්තු වේ දෙළොස්ගමුදුව භාරව ඉන්නා අතපත්තු වේ ආරව්වියා සිව්පද පදබැඳ එතෙක්වෙත පද කොක්කනම (පසුමිබිය) කියා සැමසිව්පදම මෙතමින් සිතාවක හැම විදිවලම කියවන්නට පටන්ගත්තාහ, මන්නම්පෙරුම මොහොව්විල ලජ්ජාවෙන් මෝරුවන්නට ගොසින් උන්නේය, ඒ ගිය නොබෝදවසකින් බිසෝ අදහසින් මන්නම්පෙරුම මොහොව්විල ගෙන්වන සිතා වක සිරියාහ, එහි සිටින විටත් එමසිව්පද කොල්ලෝ දක්වා කියන්නට පටන්ගත්තාහ, එවර මන්නම්පෙරුම මොහොව්විල අවසර ඉල්වාගෙන ගිරාඉඹුලේ කොටුවට අවුත් එහිඋන්නේය, ගිරා ඉඹුලේ කොටුවේ ඉඳලා අතුලක් ගෙන පිටත්ව කඩුදෙවොල රත්ගහ වත්තට අවුදින් හිටලා රාත්‍රියේ කොළඹට වෙන්වෙලා ගොසින් බමිපාල රජුරුවන් දක්කේය. බමිපාල රජුරුවෝ ජයවීර බණ්ඩාර යනනම පටබැන්දේය, ඉන්පසු කොළඹ සිටිනා සිංහල සේනාව හා ප්‍රතිකාල් සේනාව කොළඹින් පිටත්ව අවුදින් තුන්මසකින් රත්ගහවත්ත අරවා කුරුප්පු ආරව්වියා කඩවත රැකගෙන සිටි නිසා කඩුදෙවොල අරවන්නට බැරිව එතකොට සිතාවක සේනාව රැස්ව හේවාකම් කරනවිට හේවා ගම විරසේකර මුදලියා කොළඹට වෙන්වෙලා අවුදින් ² සල්පිටි කෝරළේ පාරෙන් ගොස් කොරතොට කුරුප්පු ආරව්වි ලාගේ හිර අල්ලාගෙන ගොසින් කොළඹ බමිපාල රජුරුවන්ට දුන්නේය. ඒ වක බමිපාල රජ ලියා කුරුප්පු ආරව්වි ලට එවුනැහේදී ප්‍රතිකාල් සේනාවට කඩුදෙවොල කඩවතට එන්නට ඉඩදී කුරුප්පු ආරව්විල මහඇරියේය. කඩුදෙවොල අමුණ කපා ජයවීර බණ්ඩාර ප්‍රතිකාල් සේනාව ගෙන ගිරා ඉඹුලේ කඩවත් අරවා සිතාවකට වන්නට කඩුදෙවොල සිට සිතාවකට යනතුරු දහස්ගණන් පලිසක්කාරයෝ වැටුණාහ. සිතාවක උන් බිසෝඅදහසින් රිදී ගෝණියකට පටවා ඇතින්න පිට තැඟි යනවිට ජයවීර බණ්ඩාර පාරේඑල්වාගෙන ගොසින් දෙනවකදී එබිසෝ අදහසින් අල්ලා සිතාවකට ගෙනාගේය.

ප්‍රතිකාල් කප්පින්නා එබිසව හිරකර උන්නැතට ගොස් කී බසට දිවඇද කා මලාය. එබිසවගේ පස්තැව් රිදී කුමාරයා ප්‍රතිකාණෝ ගෙනගියාහ. ජයවීර බණ්ඩාර සිතාවක අරවා පාත කට්ටුව බමිපාල රජුට නිලලා දී සිටිනවිට බමිපාලරජු හා ජය

1 රජසිංහරජුගේබිසව.

2 නැතත් අවබිසේ සල්පිටිකෝරළේ පාරෙන් ගොස් ඇතමි-

වීර බණ්ඩාර හා ප්‍රතිකාලේ කප්පිත්තාවරු හා උසාවිකර විමල දහම් සුය්‍යී රජ බැඳපු බිසොඳදහසින් කොළඹ ඉන්දී ගිය ප්‍රතිකාණුන්ට එකතු වෙති සිසා කන්ද උඩරට රජවරුගෙන් රජසිංහ රජ ඉන්නා අවධියේ ඒ රජුගේ උදහසින් එහි ඉන්ට බැරිව ගොස් මන්තාරම ඉඳ මවුපියෝ නැසීගොස් බම්පාල රජ උදවු වී උන් එබිසෝ අදහසින් කොළඹට ගෙන්නවා උඩරට සමන්වාගන්ට එබිසෝ අදහසින් හා මහාසේනාවද ප්‍රතිකාලේ සේනාවද සමඟ බලතේට ගොඩනැගී දන්දුරේ වෙලමැද වාසී ලාගෙන විමලබම්සුය්‍යී රජහට පත් ලියා ඇරියාහ. විමලබම් සුය්‍යී රජ ඒ පත බලා කන්දඋඩ මිනිසුන්ට පෙනෙන්නට නැර කළ නැගී උන්නේය. විමලබම්සුය්‍යී රජ ප්‍රතිකාණුන්ගේ වාසී යට මන්නන්පෙරුම ජයවීරබණ්ඩාර නිසා කොටන්ට බැරිව උපායෙන් ජයවීරබණ්ඩාර ලියවූ සැටියට තල්පතක් ලියා විමල බම්සුය්‍යී රජුරුවන්ට ජයවීර බණ්ඩාර ලියා ඇරිය සැටියට ප්‍රතිකාණුන්ගේ වාසී මැද්දෙන් ඒ පත ගෙනෙනවිට ප්‍රතිකාණෝ ඒ පත ඇරගෙන කප්පිත්තාව දුන්නේය. ඒ පතේ “කෝටි චෙන් ගිය උණ්ඩුරුළු සහ කප්පිත්තාවරුන්ට දන්වන වහනම් මේ පරංගින් හෙට ඉරමුදුනෙන් මෙපිට අල්ලා දෙකැකිය. පාත රටට මම රජකම්කර උඩරටට කප්පන් දෙනවාය” කියා ලියා තිබුණ්වහ බලාගෙන දන්දුරේ වෙලේදී ප්‍රතිකාණෝ ජයවීර බණ්ඩාරට මද අනුවණකමින් හදිකර මැරුවාහ. ජයවීර බණ්ඩාර නැගිහෙසිනුත් ප්‍රතිකාණුන්ට පඩිතලකමට වෙනත් නැගිහෙසිනුත් විමලදහම්සුරිය රජ හා කන්දඋඩ පස්රවේ සේනාව අවුත් ප්‍රතිකාණුන් වටලාගෙන දන්දුරේ වෙලේදී අල්වමින් යුධ ජයගෙන මන්තාරම උන් බිසෝඅදහසින් බිඳි දුවනවිට ඒකනායක මුදලියාත් හමුදාවත් බලතේ රැකලා වටකරගෙන කොළඹට යන්ටනොදී අල්වා ගෙනවුත් විමල දහම්සුරිය රජහට දුන්නාහ. ඒ කනාසිසව ඒ රජ අගමෙහෙ සුන් කමට ගත්තේය. විමලදහම්සුරිය රජ ඒ ප්‍රතිකාණුන් අල්වා ඇස් කණකර ¹ කන් කපා පස්දෙනකුට එකකුගෙන් එක ඇසක් තබා අත්වැළ ගෙන යන්ට පස්දෙනෙක් කොළඹට එව්වේය. ඒ බිසව විමලදහම්සුරිය රජහට දුකොට කුමාරයන්

1 ඇස් කණකර අල්ලා ඇතමි-

සතරදෙනකු හා කුමාරිකාවකුත් වැදුවාය. ඔව්හු කිනම්හුද
යත්? රුජසුය්ඝී ආසථානය, උඩුමාලේ ආසථානය, කුමාරසිංහ
ආසථානය, විජයපාල ආසථානය, යන මේ කුමාරවරු සතර
දෙනාය.

පසුව ධම්පාල රජකට හවිලන්ට ප්‍රතිකාල් සේනාව සත්
කෝරලයට ගොසින් රටමැද වැඩිලා සිටින විට එදිරිල්ලේරු
කියන අය අවුත් ප්‍රතිකාණුන්ටත් ධම්පාල රජුජුරුවන්ටත් යුධ
පුණ්‍යකර ධම්පාල රජ රට මැද හිඳගත නොහි ප්‍රතිකාල් සෙන්
සමගින් පිටත්ව එන විට එදිරිල්ලේරු ඔවුන් පාරේඵලවා
හේවාකම් කරමින් පුස්සාල්ලේ ඒදණ්ඩ කඩාදමා කොළඹට
එන්ටනැර යුධ කෙළේය. එවිට ජල්තොට වික්‍රමසිංහ ආරච්චිල
පුස්සාල්ලේ ඔහුලගදී වැටී ප්‍රතිකාණුන් කොළඹට යානොහි
සිටින විට ධම්පාල රජුජුරුවන්ගෙන් මාතොට ලැබගෙන ගිය
සමරකෝන්රු මාතොටින් සේනාව ගෙන ධම්පාල රජුජුරු
වන්ට උදව්වට අවුත් පතහවත්තට පැමිණියේය. ඒ ආ උදවිය
අසා ධම්පාල රජුජුරුවෝත් ප්‍රතිකාල් සේනාවත් අගලගෙදර
පාරෙන් පිටත්ව ගියහ. එදිරිල්ලේරු ඔවුන් පාරේඵලවා
අගලගෙදරදී යුධකරන විට එදිරිල්ලේරුට කුමාලවිය. නුමුත්
ප්‍රතිකාණෝ මිල්ලාවට ගියහ. එවිට සමරකෝන්රු උදව්වට
ඉස්සරහට අවුත් රසිගම්කෝරලේ පාරෙන් කොළඹට ගියේය.
නොබෝ දවසකින් එදිරිල්ලේරු රසිගම්කෝරලයේ උඩුනුවර
සිටින විට සමරකෝන්රු කොළඹින් පිටත්ව අවුත් යුධකර
එදිරිල්ලේරු ඇල්ලුවේය. පසුව ධම්පාල රජ පාතරටසමන්වා
එදිරිල්ලේ වලිය අල්ලා මරාදමා ගැනුන් හා එදිරිල්ලේරුගේ
මලයාත් අල්ලා ගෝවේට ඇරියේය. ඔහු ගෝවේට ගෙන
ගොස් මරන්ට ගෙනයන විට පිතා මාතා නැතිගෙසින් ඕරෙජ
පුමේ (මවුපියන් නැති සථානයේ) ඇතිකර උන් ප්‍රතිකාල්
කෙනකුගේ දුට්ක් “මම බදිමිසි” කියාලා මරන්ට නොදී ගලවා
ගෙන බැඳලා දෙවනු කොළඹට අවුදින් උන්තාය. විමලදහම්
සුය්ඝී රජ දුරණිගලට වැඩමවා පාතරට අවුල්කරවා මිගමුවට
සටන් පුණ්‍යකර හමුදාව පිටත්කර ඇරියේය. ඇරලා සිටි විට
සියනැකෝරලේට ගොසින් කන්තංගර ආරච්චිලත් හේවාගම්
කෝරලේට ගොසින් වෙල්ලප්පුලි ආරච්චිලත් කොළඹට
ගොසින් කුරැප්පු මුදලියාත් පෙරප්පිකර රට අවුල්කර සිටිනා සඳ
ධම්පාල රජුජුරුවෝ එදිරිල්ලේරුගේ මලයා කැඳවාගෙන

කුරුළුකරගෙන සිඹ සහනා මෙසේ කියේය. “මලක්ඛවෙති! මාගේ මාන්තය තිබා මේ හඳුරුපෙරළිය කරපන්න” කියා හමුදාව භාරකර දුන්විට සිමන්කුරේරුලු හත්තංගර සෙබලාත් අල්ලා සියතැනෝරළේ සඳුරත්තන් කොටා කුරුළු පුදුලිකුත් එලවා සිටිනවිට විමලදහම්සූරිය රජ උඩරට ගියේය. සිමන් කුරේරුලු සහරකෝරළය ¹ හා කොක්කාගලින් හා සුදු පුරුදු ගලින් මෙපිට සමන්වාගෙන ඉදිනාසඳු උඩරට හැර පාතකවිටුව ප්‍රතිකාණුන්ට එකසත්තරදී දෙළොස්අවුරුද්දක් රජසිරිවිද බම්පාල රජ මිය පරලොමගියේය. බම්පාල රජුගේ මලකඳු ගෙන ප්‍රතිකාණුන්ගේ පල්ලියේ වැදලුවාහ.

ඉක්බිති ප්‍රතිකාණුන්ගෙන් විසුරේ හෙතෙක් පාතරටට රජකම් කෙළේය. විමලදහම්සූරිය රජු කොළඹට වෙන්වෙලා අවුදින් බැඳසිටි බිසෝවූ උදම්මිවරුලුගේ දෙතිකෙනෙක් ප්‍රති කාණෝ උඩරට යන්ට ඇරිය තැනදී බලනෙන් උඩ යන්ට තැරිය නිසා ආපසු කොළඹට අවුත් දෙත් ප්‍රත්සිස්කු කියන ප්‍රතිකාණුව දෙවතු බැඳ උත්තාය. විමලදහම්සූරියරජ දෙළොස් අවුරුද්දක් උඩරට රජකර කළුරිය කරනවිට තමාගේ මල්වූ කුමාරමෑණියන් පුතු සිවුරුආර ගෙන්වා තමාට ද කුමාරවරු සහරදෙනා ² භාරකරදී තකවම් එක්වාදහස් පන්සිය විසි හතක්වූසඳු ඉකුත්වූයේය. ³ ඔහු මල් එ බිසව ගෙන විමලදහම් සූරිය රජුට ද කුමාරවරුන් ඇතිකරගෙන සෙහිරක් රජ්ජුරු මෝස කියා පටබැඳ උඩරට රජය කරනවිට එබිසව සෙහරක් රජ්ජුරුවන්ට සෙනෙහසින් කල්බැඳ ගිඳ කුමාරයකු වැදුවාය. ඒ කුමාරයාට දේවග්ජණික ii නම් තිබුවාහ. විමලදහම්සූරිය රජුට දාව වැදූ වැඩිමහලු කුමාරයා දිය කෙළියට මාවැලිගහට ඇරලා කුමාරයාගේ මවුබිසවට නොදන්වා එක්කගියවුත් ලවා දියේ ඔබා මරුදමුහ. පසුව දිය කෙළියට ගිය අග කුමාරයාට සදිකලායකියා රටටත් බිසවටත් සැලවී රජ දිවගොස් ඉකුත්වූ බව බිසවට කියා මලකඳු නිදන් කෙළේය. සිමන් කුරේරුලු ප්‍රතිකාණුන් ගෙනගොස් සත්වරක් කන්දඋඩ රට ගිනිලනවිට සෙනරත් රජ දියතිලක නුවර කරවා වැඩඋත්තේය.

1 සන්කෝරළස කොක්කාගලෙන් සුදුපුරුදු ගලෙන් මෙපිට ඇතම්-

2 කුමාරවරු දෙන්න ඇතම්-

3 ගකවත් එක්වාදහස් පන්සිය විසිපහක්වූ f⁴

දෙග් කොන්ස්තන්තිනු රජ පාතරවට රජකළ සද සිමන්
 කුරේරුළු කියන අය සතරදේවාලය නොබලා ලොවට උතුම්
 බුබුදාසනය නොබලා අනඤ්ඤා සතුන් ගරුනැතිව මරු පව
 කරනවිට සිරිලකට අරක්කන් දෙවියන්ගේ බලෙන් සිමන්කුරේ
 රුළු ගිනියම් ව්‍යසනයකින් කාලයාත්‍රාවිය. කුමාරදේවනාථි
 කතරගම කන්දසාමින් වහන්සේගෙන් ගීත වඩා මහකතර
 ගම දේවාලය සමීපයේ කෝවිලක් තනවා ලැබී රුහුණුරට හාස්
 කම් පැවැය. ඉන්පසුව දෙන් කුස්තන්තිනු ජනරුල් සහ ප්‍රති
 කාල් සේනාවක් පාතරට සිංහල සේනාවක් කන්දඋඩ රට
 කොටා උභයපාරෙන් එනවිට කුමාරසිංහ ආසථානන් විජයපාල
 ආසථානන් රජසිංහ ආසථානන් සෙනරත් රජ්ජුරුවෝත් උභේ
 කඤ්ජලේ වැල්ලවායේ රන්දෙණි වෙළෙඳි යුධවිය. එකල
 කුස්තන්තිනු ජනරුල් සහ කප්පිත්තාවරු හා සතරදිසාව කළ
 ප්‍රතිකාණුන් සතරදෙනා හා සවන්කර නොයෙක් ප්‍රතිකාල්
 සේනාව අල්වා මරදමා උන් කැටුවගිය පාතරට සිංහල සේනාව
 ඇරලා ප්‍රතිකාණුන්ගේ ඉස් කප්පවා ගොඩකළාහ. පසුව රජ
 සතරකවිටුව පාතරවට වැඩමවා එකතුකර හවිලත්ව (ශක්ති
 මත් කරත්ව) පාතරට ජනයාගේ අවගුණ කමින් බැරිව උඩ
 රටට වැසියාහ. සෙනරත් රජ තිස්අවුරුද්දක් රජයකර ¹
 ශතවම් එක්වාදහස් එකසිය හතක් ගියකල ² ඉකුත් වුණේය.
 ඊට පළමුවෙන් කුමාරසිංහ රජ ඉකුත්විය. විජයපාල රජ්ජුරු
 වන් හා රජසිංහ රජ්ජුරුවෝ උඩරට රජකරන සමයෙහි නැව
 තත් ප්‍රතිකාල් ජනරුල් හා කප්පිත්තාවරු සතරදිසාව කරවන
 ප්‍රතිකාල් සතරදෙනා හා නොයෙක් ප්‍රතිකාල් සෙනගන් පාත
 රට සිංහල සෙනගන් සමග නවදහසක් සේනාව උඩරටට ගොස්
 කන්දඋඩ නුවර ගිනිලා දේවාලවල ගෙරිසම් කපා තිබා ආපසු
 එනවිට ගන්තොරුවේදී ³ රජ දෙකවිටුව වටලාගෙන යුධකර
 ඒ ජනයන් අල්ලා මරදමා නොයෙක් ප්‍රතිකාල් සෙනගන් ඉස්
 කපා ගන්තොරු වෙළේ ගොඩකළාහ. ඉන්පසු රජසිංහ රජ
 සංකඩගල නුවර වැඩහිඳිනාසද මාතලේ ගොඩපළ නුවර විජය
 පාල රජු වැඩහිඳි බබමොබ අවුල්නිසා උභේ බදුල්ලේ නුවරට
 වැඩමකර වදා එහි උන්නේය. ඉන්පසු නොබෝ දවසක් ගිය

1 පස්වසි අවුරුද්දක් ඇතමි-

2 පනස් පහක් ඇතමි-

3 යුධයට ආරම්භකර ඇතමි-

විට විජයපාල රජු හා යුධයට කන්දඋඩ රටපහේ සෙනඟ හා රුජසිංහ රජුරුවෝ උභේ දෙඩංගතු කපලලට වසිනකලට උභේ මහ බලසේනාව ගෙන විජයපාල රජුරුවෝ වැඩමවා සිට උභට ගොඩනගින්නට නොදී ගල් මුල් පෙරලා යුධයෙන් ජය ගත්තේය. රුජසිංහ රජුරුවෝ ආපසු සංකඩගල නුවරට වැඩිගාහ.

නැවතත් යුධාරම්භ කොට කාලතුවක්කු කීපයක් වාත්තු කරවාගෙන වඩිනාවග ¹ උභ විජයපාල රජුරුවන්ට සැලවී ² “රුජා ලොහකමින් සහෝදරවූ රජ දෙකවිටුව යුධකරගන්ව සුදුසු නැත” කියා බොහෝසේ අවවාද වදාරමින් මුවත්තේ බණ්ඩාරත් ඊට යුතු දුග්ගත හිටි කීපදනකුත් සමඟ රහසින් රුත්රියේ කන්දඋඩ පල්ල කෝරළේට වැඩමවා වලවේ ගහින් එගොඩවී කොළඹට වැඩමවා ඇතුල් කොටුවේ උඩුමාලෙක ප්‍රතිකාණුන්ගේ පක්ෂපාත ආහරෙකුත් පාදු (ප්‍රවේසම්) ඇතු වත් ³ තුන්අවුරුද්දක් වැඩිදුර ගෝවේට වැඩියේය. ඒ වගට රුජසිංහ රජුරුවෝ බොහෝ වික්ෂේපවී වදාර මේවා මතු එන අවුලෙකැයි සිතා මිට ඕලන්දේසි ගෙන්නවා උත්සමඟ අප්‍රමාදව කොළඹ අරවන රහට ඕලන්දේ ජගදරුවට (ආණ්ඩුවට) පත් ලියා ඇර ලන්දේසි මඩකලපුවට ගෙන්නවා දක්කවාගෙන වදාරමින් බොහෝසේ කරුණාඨානානර දෙවා වදාර ප්‍රතිකාණුන් සමඟ යුධයට අවසර දුන්නේය. පළමුකොට තිරිකුණාමලේ උන් ප්‍රතිකාණුන් අල්වා පසුව දෙවෙනි අවුරුද්දේ මීගමුවේ කොටුව අල්වා එම අවුරුද්දේම ශාල්ලේ කොටුවත් අල්වා උන් විට නැවත ප්‍රතිකාණෝ ඕලන්දේසින් එලවා කොළඹ වටකර ගෙන මීගමුවේ උන් ලන්දේසිකුත් අල්වා ගෙන පාතරට හවිලා ගෙන උන්නාහ. ඒ සිටි නොබෝ දවසකින් ආපසු ලන්දේසි මීගමුවට ගොඩබැසලා ප්‍රතිකාණුන් එක්ක සටන් කොට ප්‍රතිකාල් ජනරාල්ට හා ප්‍රතිකාණුන්ට කොටා ලේ විලක් කර ප්‍රතිකාණුන් පරාජයකොට මීගමුව ගත්තාහ. ප්‍රතිකාණෝ නැවතත් මීගමුව ගන්ට ගොසින් ලන්දේසින් එක්ක යුධකර පැරදී ආපසු කොළඹට ආවාහ. ඊට නොබෝ දවසකින් ඕලන්දේසි කොළඹගන්ට අවුත් කළුමැල්ලේ උන් ප්‍රතිකාණුන් අල්වාගෙන

1 වඩිනාවග සැටි උභට ඇතමි-

2 සැලවෙලා ඇතමි-

3 පාදු ප්‍රවේසම් ඇතු ව ඇතමි-

ලුණුමෝදර උන් ප්‍රතිකාණුන්ටත් කොටා යුධ ජයගෙන කොළඹ වටලා අරවන්ට ගොස් කොළඹට පැනලා යුධකර ලන් දේසි පරජයවූහ. එවිට රජසිංහ රජ රත්නහවන්තට වැඩමවා සිට ලන්දේසින්ට උදව්කෙළේය. යුධයේදී ප්‍රතිකාල් ජනරල් වැටී ¹ සන්මාසයකටපසු ² කොළඹ කොටුව ඕලන්දේසින්ට භාර කරදී ප්‍රතිකාණෝ ගෝවේට ගියේය. පාතරට සේරම් කෝව්වේ රජවරුන් විසින් ප්‍රතිකාණුන්ට අත්කරදුන් රට ප්‍රතිකාණුන් ගෙන් ශකවම් එක්වාදහස් පන්සිය හැත්තෑඅවෙන් අත්ඇරී ඕලන්දේසින්ට අත්වූනේයයි දැනගත යුතුයි. රජසිංහ රජු ජුරුවෝ කොමාර ප්‍රානවූ විමලබසිසුන් ⁱⁱ රජකුමාරයින්ට රජය ගාරකොටදී පනස් අවුරුද්දක් රජසිරි විද ගතවම් එක්වාදහස් සසියදහහතරක් පිරිසිටිකල ඉකුත්වී සටහිපදවිය ලද්දහ.

සි බි රජතු.

1 ලන්දේසින්ගේ ජනරල් වැටිලා ඇතමි-

2 නවමාසයක්-ඇතමි-